

Dokument z posiedzenia

A8-0066/2016

23.3.2016

SPRAWOZDANIE

w sprawie sytuacji na Morzu Śródziemnym i potrzeby całościowego podejścia UE do problematyki migracji
(2015/2095(INI))

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

Sprawozdawczyni: Roberta Metsola, Kashetu Kyenge

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
OPINIA KOMISJI SPRAW ZAGRANICZNYCH	35
OPINIA KOMISJI ROZWOJU	42
OPINIA KOMISJI BUDŻETOWEJ	49
OPINIA KOMISJI ZATRUDNIENIA I SPRAW SOCJALNYCH	53
OPINIA KOMISJI TRANSPORTU I TURYSTYKI	60
OPINIA KOMISJI ROZWOJU REGIONALNEGO	66
OPINIA KOMISJI PRAW KOBIET I RÓWNOUPRAWNIENIA	71
OPINIA KOMISJI PETYCJI	79
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	85
GŁOSOWANIE KOŃCOWE W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO	86

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie sytuacji na Morzu Śródziemnym i potrzeby całościowego podejścia UE do problematyki migracji (2015/2095(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając konwencję genewską z 1951 r. oraz dodatkowe protokoły do niej, a w szczególności zasadę non-refoulement,
- uwzględniając europejską Konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 1948 r.,
- uwzględniając Konwencję ONZ o prawach dziecka z 1989 r. oraz rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 27 listopada 2014 r. w sprawie 25. rocznicy przyjęcia Konwencji ONZ o prawach dziecka,
- uwzględniając Konwencję Narodów Zjednoczonych o prawie morza z 1982 r., Międzynarodową konwencję o bezpieczeństwie życia na morzu z 1974 r. oraz Międzynarodową konwencję o poszukiwaniu i ratownictwie morskim z 1979 r. z późniejszymi zmianami,
- uwzględniając Międzynarodową konwencję z 1990 r. o ochronie praw wszystkich pracowników migrujących i członków ich rodzin,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Plan działania w zakresie małoletnich bez opieki (2010–2014)” (COM(2010)0213) oraz rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 12 września 2013 r. w sprawie problemu pozostawianych bez opieki małoletnich w UE¹,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie ostatnich tragicznych wydarzeń na Morzu Śródziemnym oraz polityki UE w zakresie migracji i azylu²,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 września 2015 r. w sprawie migracji i uchodźców w Europie³,
- uwzględniając debaty zorganizowane przez Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych PE: w dniu 14 kwietnia 2015 r. w obecności komisarza Dimitrisa Avramopoulosa, w dniu 6 maja na temat solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności, w tym zobowiązań w zakresie akcji

¹ Dz.U. C 93 z 9.3.2016, s. 165.

² Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0176.

³ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0317.

poszukiwawczo-ratowniczych, w dniu 26 maja na temat strategii współpracy z państwami trzecimi, w dniu 4 czerwca na temat stworzenia bezpiecznych i legalnych dróg dostępu do UE dla osób ubiegających się o azyl i uchodźców, a także wdrożenia wspólnego europejskiego systemu azylowego, w dniu 25 czerwca na temat walki z przemytem i wyzyskiem migrantów o nieuregulowanym statusie oraz handlem nimi, stworzenia odpowiednich legalnych kanałów migracji ekonomicznej, zarządzania granicami oraz polityki wizowej, w dniu 2 lipca na temat wykorzystania funduszy przeznaczonych na sprawy wewnętrzne w kontekście migracji i rozwoju, w dniu 6 lipca na temat pierwszego pakietu wniosków Komisji w sprawie Europejskiego programu w zakresie migracji oraz solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności, w tym zobowiązań w zakresie akcji poszukiwawczo-ratowniczych oraz stworzenia bezpiecznych i legalnych dróg dostępu do UE dla osób ubiegających się o azyl i uchodźców, w dniu 16 lipca w obecności ekspertów na temat unijnych funduszy na rzecz polityki migracyjnej, strategii politycznych, praktyk i danych dotyczących małoletnich pozbawionych opieki w państwach członkowskich UE i w Norwegii, współpracy UE z państwami trzecimi w zakresie migracji oraz poszukiwania nowych sposobów prawnego uregulowania migracji ekonomicznej, w dniu 22 września na temat drugiego pakietu wniosków Komisji w sprawie Europejskiego programu w zakresie migracji, w dniu 23 września z parlamentami narodowymi na temat podejścia „Hotspot” oraz rozwiązania problemu migracji na szczeblu krajowym i lokalnym, w dniu 19 października na temat walki z przemytem i wyzyskiem migrantów o nieuregulowanym statusie oraz handlem nimi, w dniu 10 listopada na temat komunikatu Komisji zatytułowanego „Zarządzanie kryzysem związanym z uchodźcami: stan realizacji działań priorytetowych w ramach Europejskiego programu w zakresie migracji” (COM(2015)0510), w dniu 19 listopada na temat wewnętrznego i zewnętrznego finansowania ze środków UE w zakresie unijnej polityki migracyjnej i azylowej, w dniu 10 grudnia na temat współpracy UE z państwami trzecimi w zakresie migracji, w dniu 21 grudnia na temat zarządzania granicami i polityki wizowej, skutecznego wdrożenia wspólnego europejskiego systemu azylowego oraz rozwijania odpowiednich legalnych kanałów migracji ekonomicznej,

- uwzględniając debaty przeprowadzone podczas wspólnego posiedzenia Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Rozwoju w dniu 1 kwietnia 2015 r. na temat związku między migracją a rozwojem, a także podczas wspólnego posiedzenia Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, Komisji Spraw Zagranicznych oraz Podkomisji Praw Człowieka w dniu 15 września na temat przestrzegania praw człowieka w kontekście przepływów migracyjnych w regionie Morza Śródziemnego,
- uwzględniając sprawozdania Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych z wizyty jej delegacji na Lampedusie we wrześniu 2015 r. w sprawie akcji poszukiwawczo-ratowniczych, a także z wizyty w Tunezji w październiku 2015 r. w sprawie współpracy z państwami trzecimi w zakresie migracji, azylu i kontroli granicznej, a także uwzględniając sprawozdanie Komisji Budżetowej i Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych z wizyty wspólnej delegacji tych komisji na Sycylii w lipcu 2015 r. w sprawie sposobów przeciwdziałania presji migracyjnej w tym regionie, w tym przede wszystkim z perspektywy budżetowej,
- uwzględniając dziesięciopunktowy plan działania w sprawie migracji opracowany przez

- Komisję i zaprezentowany na wspólnym posiedzeniu Rady do Spraw Zagranicznych i Rady do Spraw Wewnętrznych w Luksemburgu w dniu 20 kwietnia 2015 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Europejski program w zakresie migracji” (COM(2015)0240),
 - uwzględniając decyzję Rady (WPZiB) 2015/778 w sprawie operacji wojskowej Unii Europejskiej w południowym rejonie środkowej części Morza Śródziemnego,
 - uwzględniając decyzję w sprawie rozpoczęcia drugiej fazy operacji EUNAVFOR Med („operacja Sophia”), podjętą przez ambasadorów UE w ramach Komitetu Politycznego i Bezpieczeństwa¹, a także uwzględniając operacje prowadzone przez NATO na Morzu Egejskim,
 - uwzględniając rezolucję Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2240 (2015) z dnia 9 października 2015 r.,
 - uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Unijny plan działania na rzecz zwalczania przemytu migrantów na lata 2015–2020” (COM(2015)0285),
 - uwzględniając dokument roboczy służb Komisji w sprawie wykonania rozporządzenia Eurodac w odniesieniu do obowiązku pobierania odcisków palców (SWD(2015)0150),
 - uwzględniając zalecenie Komisji w sprawie europejskiego programu przesiedleń (C(2015)3560 final) oraz konkluzje przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie przesiedlenia – za pomocą wielostronnych i krajowych systemów – 20 000 osób wymagających ochrony międzynarodowej, zaprezentowane podczas posiedzenia Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych w dniu 20 lipca 2015 r.,
 - uwzględniając notę wyjaśniającą Komisji w sprawie podejścia „Hotspot”, a także sprawozdania z aktualnej sytuacji w Grecji i we Włoszech z dnia 10 lutego 2016 r. oraz z postępu prac w Grecji z dnia 4 marca 2016 r.,
 - uwzględniając decyzję Rady (UE) 2015/1523 z dnia 14 września 2015 r. ustanawiającą środki tymczasowe w obszarze ochrony międzynarodowej na rzecz Włoch i Grecji,
 - uwzględniając decyzję Rady (UE) 2015/1601 z dnia 22 września 2015 r. ustanawiającą środki tymczasowe w obszarze ochrony międzynarodowej na rzecz Włoch i Grecji,
 - uwzględniając wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego kryzysowy mechanizm relokacji i zmieniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca (COM(2015)0450),
 - uwzględniając wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i

¹ <http://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2015/09/28-eunavfor/>.

Rady ustanawiającego unijny wspólny wykaz bezpiecznych krajów pochodzenia do celów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej, oraz zmieniającego dyrektywę 2013/32/UE (COM(2015)0452),

- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Plan działania UE w zakresie powrotów” (COM(2015)0453),
- uwzględniając zalecenie Komisji wprowadzające wspólny podręcznik dotyczący powrotów do stosowania przez właściwe organy państw członkowskich w trakcie wykonywania zadań związanych z powrotami (C(2015)6250), a także załącznik do tego zalecenia,
- uwzględniając komunikat Komisji w sprawie zasad udzielania zamówień publicznych w związku z obecnym kryzysem azylowym (COM(2015)0454),
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Stawić czoła kryzysowi uchodźczemu w Europie: rola Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych” (JOIN(2015)40),
- uwzględniając decyzję Komisji w sprawie utworzenia kryzysowego funduszu powierniczego na rzecz stabilności oraz eliminowania przyczyn migracji nieuregulowanej i wysiedleń w Afryce (C(2015)7293),
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Zarządzanie kryzysem związanym z uchodźcami: natychmiastowe środki operacyjne, budżetowe i prawne w ramach Europejskiego programu w zakresie migracji” (COM(2015)0490), a także załączniki do tego komunikatu,
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Zarządzanie kryzysem związanym z uchodźcami: stan realizacji działań priorytetowych w ramach Europejskiego programu w zakresie migracji” (COM(2015)0510), a także załączniki do tego komunikatu,
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Europejska straż graniczna i przybrzeżna oraz skuteczne zarządzanie granicami zewnętrznymi UE” (COM(2015)0673), wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 2007/2004, rozporządzenie (WE) nr 863/2007 i decyzję Rady 2005/267/WE (COM(2015)0671), wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskiego dokumentu podróży do celów powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (COM(2015)0668), wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie nr 562/2006 (WE) w odniesieniu do wzmocnienia kontroli z użyciem odpowiednich baz danych na granicach zewnętrznych (COM(2015)0670), wniosek Komisji dotyczący decyzji Rady ustanawiającej środki tymczasowe w obszarze ochrony międzynarodowej na rzecz Szwecji zgodnie z art. 9 decyzji Rady (UE) 2015/1523 oraz art. 9 decyzji Rady (UE) 2015/1601 ustanawiającymi środki tymczasowe w obszarze ochrony międzynarodowej na rzecz Włoch i Grecji (COM(2015)0677), a także zalecenie Komisji dotyczące programu dobrowolnego przyjmowania, ze względów humanitarnych, uchodźców przebywających w Turcji (COM(2015)9490),

- uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczący stanu realizacji działań priorytetowych w ramach Europejskiego programu w zakresie migracji (COM(2016)0085),
- uwzględniając zalecenie Komisji skierowane do Republiki Greckiej w sprawie pilnych środków, jakie Grecja powinna podjąć w związku ze wznowieniem przekazywania na mocy rozporządzenia (UE) nr 604/2013 (C(2016)871),
- uwzględniając wniosek dotyczący decyzji wykonawczej Rady w sprawie tymczasowego zawieszenia relokacji 30% wnioskodawców przydzielonych Austrii na mocy decyzji Rady (UE) 2015/1601 ustanawiającej środki tymczasowe w obszarze ochrony międzynarodowej na rzecz Włoch i Grecji (COM(2016)0080),
- uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej i Rady zatytułowany „Przywrócenie strefy Schengen – Plan działania” (COM(2016)0120),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady zatytułowane „Drugie sprawozdanie w sprawie postępów poczynionych przez Turcję w realizacji wymogów planu działania dotyczącego liberalizacji reżimu wizowego” (COM(2016)0140),
- uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie udzielania wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych na terenie Unii (COM(2016)0069), towarzyszący mu dokument roboczy służb Komisji (SWD(2016)0097) oraz przyszłą zmianę budżetu na 2016 r. w celu stworzenia linii budżetowej dla tego instrumentu,
- uwzględniając konkluzje przyjęte przez Radę Europejską na nadzwyczajnym szczycie 23 kwietnia 2015 r., na szczycie w dniach 25–26 czerwca 2015 r., podczas nieformalnego posiedzenia szefów państw i rządów UE w sprawie migracji w dniu 23 września 2015 r., a także na szczycie w dniu 15 października 2015 r. oraz na posiedzeniach w dniach 17–18 grudnia 2015 r. i 18–19 lutego 2016 r.,
- uwzględniając konkluzje w sprawie bezpiecznych krajów pochodzenia przyjęte przez Radę podczas szczytu w dniu 20 lipca 2015 r., w sprawie migracji przyjęte w dniu 20 lipca 2015 r., w sprawie przyszłości polityki powrotowej przyjęte w dniu 8 października 2015 r., w sprawie migracji przyjęte w dniu 12 października 2015 r., w sprawie środków na rzecz radzenia sobie z kryzysem uchodźczym i migracyjnym przyjęte w dniu 9 listopada 2015 r., w sprawie bezpieczeństwa przyjęte w dniu 4 grudnia 2015 r. oraz w sprawie przemytu migrantów przyjęte w dniu 10 marca 2016 r.,
- uwzględniając konkluzje prezydencji z dnia 14 września 2015 r.,
- uwzględniając konkluzje przyjęte na posiedzeniu przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w dniu 20 lipca 2015 r. w sprawie przesiedlenia – za pomocą wielostronnych i krajowych systemów – 20 000 osób w sposób oczywisty wymagających ochrony międzynarodowej,
- uwzględniając wspólny plan działania UE–Turcja z dnia 15 października 2015 r. oraz związane z nim sprawozdania z realizacji z dnia 10 lutego i 4 marca 2016 r.,

- uwzględniając oświadczenie szefów państw i rządów UE z dnia 7 marca 2016 r.,
- uwzględniając oświadczenie z Konferencji wysokiego szczebla poświęconej szlakowi wschodnioróżdriemnomorskiemu i szlakowi zachodniobałkańskiemu, przyjęte w dniu 8 października 2015 r., a także oświadczenie przywódców w sprawie przepływów uchodźców szlakiem zachodniobałkańskim, przyjęte na posiedzeniu w dniu 25 października 2015 r. oraz związane z nim sprawozdanie z postępu prac z dnia 10 lutego 2016 r.,
- uwzględniając plan działania oraz deklarację polityczną przyjęte podczas szczytu UE–Afryka w sprawie migracji, który odbył się w Valletcie w dniach 11–12 listopada 2015 r.,
- uwzględniając działania i sprawozdania Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO), a w szczególności jego sprawozdanie roczne na temat sytuacji w dziedzinie azylu w Unii Europejskiej (2014 r.), a także tendencje w dziedzinie azylu w ujęciu miesięcznym,
- uwzględniając działania i sprawozdania Fronteksu, a zwłaszcza roczną analizę ryzyka za 2015 r. oraz kwartalne sprawozdania sieci analiz ryzyka,
- uwzględniając działania i sprawozdania Europolu, a zwłaszcza wspólny zespół operacyjny „Mare” oraz utworzenie przez Europol Europejskiego Centrum Zwalczania Przemytu Migratorów,
- uwzględniając działania i sprawozdania Eurojustu, a zwłaszcza jego sprawozdania w sprawie handlu ludźmi,
- uwzględniając działania, roczne sprawozdania i analizy Agencji Praw Podstawowych, a zwłaszcza analizy dotyczące form poważnego wyzysku pracowników, a także kryminalizacji migrantów o nieuregulowanym statusie oraz osób z nimi powiązanych,
- uwzględniając badania departamentu tematycznego C dotyczące wdrożenia art. 80 TFUE, nowych podejść, alternatywnych metod i środków dostępu do procedur azylowych dla osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, poszukiwania nowych dróg ustawodawstwa w dziedzinie migracji pracowników do UE, wsparcia wspólnego europejskiego systemu azylowego i alternatyw dla systemu dublińskiego, współpracy UE z państwami trzecimi w zakresie migracji oraz przyjmowania uchodźczyń i kobiet ubiegających się o azyl w UE, a także uwzględniając badanie departamentu tematycznego D dotyczące funduszy UE na rzecz polityki migracyjnej: analiza skuteczności i najlepsze praktyki na przyszłość oraz badanie departamentu tematycznego DG EXPO na temat migrantów w regionie Morza Śródziemnego: ochrona praw człowieka,
- uwzględniając analizy Europejskiej Sieci Migracyjnej (ESM), a zwłaszcza analizę strategii, praktyk i danych dotyczących małoletnich pozbawionych opieki,
- uwzględniając działania i sprawozdania Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców,

- uwzględniając działania i sprawozdania specjalnego sprawozdawcy ONZ dotyczące praw człowieka w odniesieniu do migrantów,
- uwzględniając prace, sprawozdania i rezolucje Rady Europy,
- uwzględniając działania i sprawozdania Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji (IOM),
- uwzględniając działania i sprawozdania Biura Narodów Zjednoczonych ds. Narkotyków i Przestępczości,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Regionów w sprawie Europejskiego programu w zakresie migracji, przyjętą podczas 115. sesji plenarnej Komitetu Regionów w dniach 3–4 grudnia 2015 r.,
- uwzględniając opinie Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie Europejskiego programu w zakresie migracji oraz Unijnego planu działania na rzecz zwalczania przemytu migrantów,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 grudnia 2014 r. w sprawie sytuacji w regionie Morza Śródziemnego oraz potrzeby opracowania całościowego podejścia UE do migracji¹,
- uwzględniając dokument roboczy w sprawie artykułu 80 – solidarność i sprawiedliwy podział odpowiedzialności, w tym w odniesieniu do zobowiązań w zakresie akcji poszukiwawczo-ratowniczych,
- uwzględniając dokument roboczy w sprawie walki z przemytem i wyzyskiem migrantów o nieuregulowanym statusie oraz handlem nimi,
- uwzględniając dokument roboczy w sprawie zarządzania granicami i polityki wizowej, w tym w sprawie roli Fronteksu i innych właściwych agencji,
- uwzględniając dokument roboczy w sprawie stworzenia bezpiecznych i legalnych dróg dostępu do UE dla osób ubiegających się o azyl i uchodźców, w tym unijnej polityki przesiedleń i odnośnej polityki integracji,
- uwzględniając dokument roboczy w sprawie rozwijania odpowiednich legalnych kanałów migracji ekonomicznej,
- uwzględniając dokument roboczy w sprawie wewnętrznego i zewnętrznego finansowania ze środków UE w zakresie unijnej polityki migracyjnej i azylowej,
- uwzględniając dokument roboczy w sprawie skutecznego wdrożenia wspólnego europejskiego systemu azylowego, w tym roli Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu,
- uwzględniając art. 52 Regulaminu,

¹ Teksty przyjęte, P8_TA(2014)0105.

- uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, a także opinie Komisji Spraw Zagranicznych, Komisji Rozwoju, Komisji Budżetowej, Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, Komisji Transportu i Turystyki, Komisji Rozwoju Regionalnego, Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia oraz Komisji Petycji (A8-0066/2016),
- A. mając na uwadze, że w swojej rezolucji z dnia 17 grudnia 2014 r. Parlament zlecił Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych przeprowadzenie oceny różnych odnośnych strategii politycznych, opracowanie szeregu zaleceń oraz złożenie na posiedzeniu plenarnym strategicznego sprawozdania z własnej inicjatywy;
- B. mając na uwadze, że zgodnie z danymi Fronteksu¹ w 2015 r. 1,83 mln osób zostało zatrzymanych, kiedy usiłowały one nielegalnie przekroczyć zewnętrzne granice UE, co stanowi bezprecedensowy rekord w porównaniu z 282 500 migrantami przybyłymi do UE w 2014 r.; mając na uwadze, że zgodnie z danymi Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji (IOM) oraz UNICEF-u około 20% wszystkich migrantów przybywających drogą morską stanowią dzieci²;
- C. mając na uwadze, że zgodnie z danymi EASO³ w 2015 r. w UE+⁴ złożono ponad 1,4 mln wniosków o ochronę międzynarodową, przy czym od kwietnia liczba tych wniosków stale rosła, natomiast liczba ponownie składanych wniosków malała; mając na uwadze, że około 6% wniosków złożyły osoby, które podały się za małoletnich pozbawionych opieki; mając na uwadze, że w lutym 2016 r. 22% osób przybywających do Grecji drogą morską stanowiły kobiety, a 40% dzieci⁵;
- D. mając na uwadze, że zgodnie z Konwencją ONZ o prawach dziecka za dziecko uznaje się każdą osobę poniżej osiemnastego roku życia;
- E. mając na uwadze, że według doniesień IOM w 2015 r. ponad 3771 osób zginęło lub zaginęło na Morzu Śródziemnym⁶; mając na uwadze, że do dnia 8 marca 2016 r. zgłoszono utonięcia 444 osób w Morzu Śródziemnym; mając na uwadze, że w pierwszych dziewięciu tygodniach 2016 r. zginęło 77 dzieci (średnio ponad jedno dziecko dziennie); mając na uwadze, że z ostatnich danych Europolu wynika, iż co najmniej 10 000 dzieci pozbawionych opieki, które przybyły do Europy, zniknęło bez śladu;
- F. mając na uwadze, że dzień 3 października powinien zostać uznany Dniem Pamięci o wszystkich mężczyznach, kobietach i dzieciach, którzy zginęli, usiłując uciec ze swojego kraju z powodu prześladowań, konfliktu i wojny, a także o wszystkich

¹ Informacje Fronteksu, <http://frontex.europa.eu/news/number-of-migrants-arriving-in-greece-dropped-by-half-in-november-cITv3V>.

² Nota informacyjna Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji oraz UNICEF-u: Migracja dzieci do Europy, http://www.iom.int/sites/default/files/press_release/file/IOM-UNICEF-Data-Brief-Refugee-and-Migrant-Crisis-in-Europe-30.11.15.pdf.

³ Biuletyn EASO, listopad–grudzień 2015, <https://easo.europa.eu/wp-content/uploads/EASO-Newsletter-NOV-DEC-20151.pdf>.

⁴ UE+ obejmuje 28 państw członkowskich UE oraz Norwegię i Szwajcarię.

⁵ UNHCR – dane z Grecji (infografika) – 7 marca 2016 r.

⁶ IOM, projekt dotyczący zaginionych migrantów, <http://missingmigrants.iom.int/>.

mężczyznach i kobietach narażających codziennie życie, aby ratować te osoby;

- G. mając na uwadze, że w niektórych częściach świata panuje wojna i przemoc, a także skrajne ubóstwo w połączeniu z degradacją środowiska naturalnego i brakiem możliwości dla młodych ludzi, co może wzniecać jeszcze większą przemoc oraz spowodować brak bezpieczeństwa i kolejne fale przemieszczeń ludności;

Artykuł 80 TFUE – Solidarność i sprawiedliwy podział odpowiedzialności, w tym w odniesieniu do zobowiązań w zakresie akcji poszukiwawczo-ratowniczych

- H. mając na uwadze, że zgodnie z art. 80 TFUE u podstaw całego systemu unijnego leżą zasady solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności, co zapewnia podstawę prawną wdrożenia tych zasad do strategii politycznych UE dotyczących azylu, migracji i kontroli granicznych;
- I. mając na uwadze, że solidarność może przybrać formy solidarności wewnętrznej i zewnętrznej; mając na uwadze, że relokacja, wzajemne uznawanie decyzji azylowych, środki wsparcia operacyjnego, proaktywna wykładnia obecnego rozporządzenia dublińskiego oraz dyrektywy w sprawie tymczasowej ochrony to narzędzia solidarności wewnętrznej, natomiast przesiedlenia, przyjęcia ze względów humanitarnych oraz akcje poszukiwawczo-ratownicze na morzu propagują solidarność zewnętrzną; mając na uwadze, że mechanizm ochrony ludności może być ukierunkowany na wszystkie te działania;
- J. mając na uwadze, że do dnia 3 marca 2016 r. z 39 600 osób ubiegających się o azyl, znajdujących się we włoskich ośrodkach i czekających na przydział do innych państw członkowskich, rzeczywiście relokowano jedynie 338 osób, a w Grecji dokonano 322 relokacji spośród przewidzianych 66 400;

Walka z przemytem i wyzyskiem migrantów o nieuregulowanym statusie oraz handlem nimi

- K. mając na uwadze, że przemyt i wyzysk migrantów oraz handel nimi to odrębne zjawiska prawne uregulowane w odrębnych ramach prawnych na szczeblu unijnym i międzynarodowym, wymagające właściwie ukierunkowanych reakcji, przy czym w praktyce zjawiska te często się pokrywają; mając na uwadze, że przemyt i siatki handlarzy mogą niezwykle szybko zmieniać sposób, w jaki funkcjonują, co wymaga szybkich reakcji opartych na najnowszych i najbardziej rzetelnych danych; mając na uwadze, że przeciwdziałanie przemytowi migrantów nie powinno wpływać na podmioty świadczące nielegalnym migrantom pomoc humanitarną;
- L. mając na uwadze, że walka z przemytem i wyzyskiem migrantów o nieuregulowanym statusie oraz handlem nimi wymaga krótko-, średnio- i długoterminowych reakcji, w tym środków na rzecz rozbijania siatek przestępczych oraz wymierzania sprawiedliwości przestępcom, gromadzenia i analizy danych, środków na rzecz ochrony ofiar i powrotów migrantów przebywających nielegalnie, a także współpracy z państwami trzecimi oraz długoterminowych strategii na rzecz rozwiązania problemu zapotrzebowania na ofiary handlu ludźmi i przemytu ludzi, a także głównych przyczyn migracji, które zmuszają ludzi do korzystania z usług przemytników;

Zarządzanie granicami i polityka wizowa, w tym rola agencji ochrony granic i innych

odnośnych agencji

- M. mając na uwadze, że szereg wniosków Komisji w zakresie polityki związanej z granicami oraz polityki wizowej jest obecnie rozpatrywany w zwykłej procedurze ustawodawczej, zwłaszcza wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie unijnego kodeksu wizowego (przekształcenie) (2014/0094 COD), wniosek dotyczący rozporządzenia ustanawiającego wizę objazdową (2014/0095 COD) oraz wniosek dotyczący rozporządzenia ustanawiającego jednolity formularz wizowy: bezpieczeństwo (2015/0134 COD); mając na uwadze, że w ostatnim czasie Komisja przedłożyła nowe wnioski w tym obszarze, które będą rozpatrywane w zwykłej procedurze ustawodawczej;
- N. mając na uwadze, że zniesienie kontroli na granicach wewnętrznych musi iść w parze ze skutecznym zarządzaniem granicami zewnętrznymi, przy jednoczesnym zachowaniu najwyższych standardów, skutecznej wymiany informacji między państwami członkowskimi i pełnym poszanowaniu praw podstawowych wszystkich osób;
- O. mając na uwadze, że Parlament Europejski wezwał unijną agencję ochrony granic do wzmocnienia jej potencjału w zakresie przeciwdziałania potencjalnym naruszeniom praw podstawowych, w tym w ramach jej porozumień roboczych zawieranych z właściwymi organami państw trzecich; mając na uwadze, że wniosek Komisji dotyczący nowej unijnej agencji ochrony granic zawiera mechanizm składania skarg;
- P. mając na uwadze, że obecny kodeks wizowy umożliwia państwom członkowskim odejście od zwykłych kryteriów dopuszczalności przy rozpatrywaniu wniosków wizowych z przyczyn humanitarnych (art. 19 i 25);

Stworzenie bezpiecznych i legalnych dróg dostępu do UE dla osób ubiegających się o azyl i uchodźców, w tym opracowanie unijnej polityki przesiedleń i odnośnej polityki integracji

- Q. mając na uwadze, że 86% ogółu uchodźców na świecie przebywa w krajach nieuprzemysłowionych; mając na uwadze, że siatki przestępcze oraz przemytnicy wykorzystują desperację ludzi usiłujących przedostać się do Unii w ucieczce przed prześladowaniem lub wojną;
- R. mając na uwadze, że bezpieczne i legalne drogi dostępu do Unii dla uchodźców są ograniczone, a wielu z nich nadal decyduje się na ryzykowną przeprawę; mając na uwadze, że stworzenie nowych bezpiecznych i legalnych dróg dostępu do Unii dla osób ubiegających się o azyl i uchodźców, a także bazowanie na istniejącym ustawodawstwie i praktykach zapewniłoby Unii i państwom członkowskim większą świadomość potrzeb związanych z ochroną i napływem migrantów do UE, a także pomogłoby osłabić model biznesowy przemytników;

Strategia współpracy z państwami trzecimi, w szczególności w zakresie regionalnych programów ochrony, przesiedleń i powrotów, jak również w celu wyeliminowania pierwotnych przyczyn migracji

- S. mając na uwadze, że współpraca UE z państwami trzecimi rozwija się dzięki takim instrumentom politycznym jak dialogi regionalne, dialogi dwustronne, wspólne plany w zakresie migracji i mobilności oraz partnerstwa na rzecz mobilności, dzięki

instrumentom prawnym, takim jak klauzule dotyczące migracji zawarte w globalnych porozumieniach, umowy o readmisji, umowy o ułatwieniach wizowych oraz umowy o zniesieniu wiz, a także dzięki instrumentom operacyjnym, takim jak regionalne programy ochrony, regionalne programy rozwoju i ochrony, uzgodnienia robocze Fronteksu oraz współpraca EASO z państwami trzecimi;

- T. mając na uwadze, że poszczególne państwa członkowskie nadal podejmują intensywne działania zewnętrzne w zakresie migracji na poziomie dwustronnym;
- U. mając na uwadze, że Unia zacieśniła zewnętrzną współpracę z państwami trzecimi w zakresie migracji i azylu, aby odpowiednio reagować na obecny kryzys uchodźczy, oraz uruchomiła nowe inicjatywy na rzecz współpracy, takie jak wspólny plan działania UE–Turcja, zobowiązania dotyczące szlaków zachodniobałkańskich, a także plan działania przyjęty na szczycie w Valletcie;

Stworzenie odpowiednich legalnych kanałów migracji ekonomicznej

- V. mając na uwadze, że według szacunków do 2020 r. liczba ludności w wieku produkcyjnym w Unii spadnie o 7,5 mln; mając na uwadze, że przewidywania dotyczące rozwoju potrzeb rynku pracy w Unii wskazują na pojawiające się oraz przyszłe braki w określonych obszarach; mając na uwadze, że obywatele państw trzecich muszą przezwyciężyć wiele trudności, aby zdobyte przez nich kwalifikacje krajowe mogły zostać uznane, przez co często są zatrudniani na stanowiskach nieodpowiadających ich wysokim kwalifikacjom;
- W. mając na uwadze, że obecne podejście Unii do migracji zarobkowej jest fragmentaryczne, a wiele dyrektyw skupia się na określonych kategoriach pracowników oraz obywateli państw trzecich, którzy w pewnych warunkach mają pozwolenie na pracę; mając na uwadze, że takie podejście może służyć jedynie zaspokajaniu krótkoterminowych i określonych potrzeb;

Analiza wykorzystania funduszy przeznaczonych na sprawy wewnętrzne, w tym funduszy nadzwyczajnych, w kontekście migracji i rozwoju

- X. mając na uwadze, że Unia posiada szereg instrumentów finansowych, by finansować działania państw członkowskich i państw trzecich w dziedzinie migracji, azylu oraz zarządzania granicami; mając na uwadze, że środki finansowe są przyznawane państwom członkowskim głównie za pośrednictwem Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, jednak w działaniach odnoszących się do migracji mogą one korzystać z szeregu innych programów i funduszy; mając również na uwadze, że środkami finansowymi dla państw trzecich, przyznawanymi głównie za pośrednictwem Instrumentu Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju, gospodarują rozliczne dyrekcje generalne Komisji oraz Europejska Służba Działań Zewnętrznych;
- Y. mając na uwadze, że aktualne rozdrobnienie pozycji budżetowych oraz odpowiedzialności może utrudnić wszechstronne rozeznanie w sposobie wydatkowania środków finansowych, a nawet dokładne określenie ilościowe unijnych wydatków na migrację;

Skuteczne wdrażanie wspólnego europejskiego systemu azylowego, w tym rola Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu

- Z. mając na uwadze, że wspólny europejski system azylowy obejmuje zbiór wspólnych zasad dotyczących wspólnej polityki azylowej, jednolitego statusu azylu oraz wspólnych procedur azylowych obowiązujących w całej Unii; mając jednak na uwadze, że wiele sygnałów ostrzegawczych, w tym decyzje o wszczęciu postępowań o uchybieniu zobowiązaniom państwa członkowskiego przyjmowane przez Komisję, dowodzi, że w wielu państwach członkowskich wspólny europejski system azylowy nie został w pełni wdrożony; mając na uwadze, że wdrożenie go ma kluczowe znaczenie dla harmonizacji prawa krajowego poszczególnych krajów, a także wspierania solidarności pomiędzy państwami członkowskimi; mając również na uwadze, że państwa członkowskie mogą ubiegać się o wsparcie ze strony EASO, aby spełnić wymogi stawiane we wspólnym europejskim systemie azylowym; mając na uwadze, że harmonizacja warunków przyjmowania i procedur azylowych może pozwolić odciążać kraje oferujące lepsze warunki i ma kluczowe znaczenie dla podziału odpowiedzialności;
- AA. mając na uwadze, że aktualne mechanizmy systemu dublińskiego nie zapewniły obiektywności, nie wprowadziły sprawiedliwych kryteriów podziału odpowiedzialności za wnioski o ochronę międzynarodową oraz nie zapewniły szybkiego dostępu do tej ochrony; mając na uwadze, że systemu tego nie stosuje się w praktyce oraz że w drodze dwóch decyzji Rady o tymczasowej relokacji przyjęto wyraźne odstępstwa od niego; mając również na uwadze, że Komisja zapowiedziała wniosek w sprawie gruntownego przeglądu rozporządzenia Dublin III, który ma przedstawić do marca 2016 r.;

Solidarność

1. zwraca uwagę, że działania Unii dotyczące migracji muszą opierać się na zasadzie solidarności; zauważa, że zasada ta, o której mowa w art. 80 TFUE, obejmuje kwestie azylu, imigracji oraz polityki kontroli granic; jest zdania, że art. 80, w połączeniu z art. 77–79 TFUE, stanowi podstawę prawną do wprowadzenia zasady solidarności w tych obszarach;

Poszukiwanie i ratownictwo

2. wychodzi z założenia, że ratowanie życia musi być podstawowym priorytetem oraz że nieodzowne jest przeznaczenie odpowiednich środków finansowych, zarówno na szczeblu Unii Europejskiej, jak i państw członkowskich, na akcje poszukiwawczo-ratownicze; odnotowuje wzrost liczby nieuregulowanych prawnie przypadków przybywania drogą morską i alarmujący wzrost liczby ofiar śmiertelnych na morzu, a jednocześnie ciągły brak właściwej reakcji ze strony UE;
3. przypomina, że ratowanie życia jest aktem solidarności z osobami ryzykującymi życie, ale że jest to również zobowiązanie prawne na mocy prawa międzynarodowego, jako że art. 98 Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza ratyfikowanej przez wszystkie państwa członkowskie i przez samą Unię wymaga udzielenia pomocy każdej osobie znajdującej się w niebezpieczeństwie na morzu;
4. uważa, że stała, zdecydowana i skuteczna reakcja UE w dziedzinie akcji

poszukiwawczo-ratowniczych na morzu ma kluczowe znaczenie dla zapobiegania rosnącej liczbie przypadków śmiertelnych wśród migrantów próbujących przedostać się przez Morze Śródziemne;

5. sugeruje w związku z tym, by wzmocnić zdolności poszukiwawczo-ratownicze, a także by rządy państw członkowskich przeznaczyły więcej zasobów – pomocy finansowej i sprzętu – na ogólnounijną operację humanitarną, której celem jest poszukiwanie, ratowanie migrantów znajdujących się w niebezpieczeństwie, udzielanie im pomocy i przekazywanie ich do najbliższego bezpiecznego miejsca;
6. zauważa, że kapitanowie statków prywatnych lub organizacje pozarządowe, które udzielają pomocy osobom będącym w niebezpieczeństwie na morzu, nie mogą ryzykować kary za udzielanie takiej pomocy; jest zdania, że statki handlowe nie powinny zastępować państw członkowskich i Unii Europejskiej w wypełnianiu swych obowiązków pod względem poszukiwania i ratowania ludzi;

Walka z handlem ludźmi i ich przemytem

7. domaga się, by wprowadzono wyraźne rozróżnienie na osoby przemywane do Unii Europejskiej i przybywające do niej ofiary handlu ludźmi, ponieważ reakcja polityczna musi mieć charakter nie tylko zintegrowany, ale także odpowiednio ukierunkowany; stwierdza ogólnie, że przemyt migrantów obejmuje ułatwianie nielegalnego wjazdu danej osoby do państwa członkowskiego, natomiast handel ludźmi obejmuje nabór, przewóz lub przyjęcie danej osoby w drodze przemocy, oszustwa lub nadużycia w celu jej wyzysku;
8. jest zdania, że jakiegokolwiek całościowe podejście do migracji koniecznie musi obejmować środki zmierzające do zakłócenia działalności sieci przestępczych prowadzących handel ludźmi lub ich przemyt;
9. z zadowoleniem przyjmuje pozytywną rolę, jaką dotychczas odegrały okręty marynarki wojennej w ratowaniu życia na morzu i rozbijaniu sieci przestępczych; popiera cele operacji morskich, takich jak operacja Sophia, prowadzonych przez marynarkę wojenną oraz podkreśla, że należy chronić życie i że wszystkie aspekty operacji powinny zapewniać ochronę życia migrantów;
10. zauważa, że operacje wojskowe nie powinny stanowić głównego aspektu jakiegokolwiek całościowego podejścia do zagadnienia migracji oraz ponownie stwierdza, że operacja Sophia nie może pochłaniać zasobów już udostępnionych na Morzu Śródziemnym w celu ratowania życia na morzu;

Rola agencji unijnych w walce z przemytem ludzi

11. zwraca uwagę, że skoro przestępcy mogą szybko zmienić sposób działania, co też czynią, reakcje polityczne należy dostosować do najnowszych i dokładnych danych na ten temat; zauważa, że pozytywnym krokiem naprzód jest przyjęcie przez Komisję w dniu 27 maja 2015 r. unijnego planu działania przeciwko przemytowi ludzi, który przewiduje utworzenie grupy kontaktowej agencji unijnych ds. przemytu migrantów celem wzmocnienia współpracy operacyjnej między nimi oraz wymiany informacji;

12. podkreśla, że należy w pełni wykorzystywać istniejące instrumenty, takie jak analizy ryzyka agencji unijnych; jest zdania, że agencje UE powinny podjąć pełną współpracę, ale również nasilić współpracę z państwami członkowskimi; uważa, że lepsza koordynacja działań powinna umożliwić gromadzenie danych na szczeblu krajowym i ich przekazywanie do agencji;

Relokacja

13. przypomina, że proces relokacji, tj. przeniesienia osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową lub objętej ochroną międzynarodową z jednego państwa członkowskiego do innego państwa członkowskiego w Unii Europejskiej, jest praktycznym przykładem solidarności wewnątrzunijnej; przypomina ponadto, że od 2009 r. Parlament Europejski wzywa do wprowadzenia wiążącego mechanizmu rozdziału azylantów między wszystkie państwa członkowskie;
14. zauważa, że w ubiegłym roku Rada przyjęła dwie decyzje w sprawie tymczasowych środków relokacji w Unii (decyzje o relokacji)¹, które obejmują przenoszenie osób ubiegających się o ochronę międzynarodową z Grecji i Włoch do innych państw członkowskich; zwraca uwagę, że choć decyzje o relokacji nie zastępują aktualnych zasad dublińskich dotyczących podziału odpowiedzialności, stanowią one „tymczasowe odstępstwo” od tych zasad;
15. jest zdania, że wprowadzenie pilnych środków relokacji to krok we właściwym kierunku, wzywa zatem państwa członkowskie do niezwłocznego wypełnienia swych zobowiązań w odniesieniu do tych środków;
16. przypomina, że do celów decyzji o relokacji relokacja obejmuje jedynie te narodowości, w przypadku których zgodnie z danymi Eurostatu odsetek pozytywnych decyzji o przyznaniu ochrony międzynarodowej na terenie Unii Europejskiej wyniósł min. 75% w ciągu poprzedzających trzech miesięcy; zwraca uwagę, że decyzje o relokacji będą miały wpływ na stosunkowo niewielką liczbę osób i nie obejmą dużej liczby wnioskodawców z innych państw trzecich, którzy nie mogą podlegać relokacji na mocy tych decyzji;
17. niepokoi się, że na mocy obecnych decyzji o relokacji państwa członkowskie, do których w pierwszym rzędzie przybywają migranci, nadal muszą rozpatrywać bardziej złożone wnioski o ochronę międzynarodową (oraz odwołania), muszą wprowadzać dłuższe terminy przyjmowania, a także będą musiały koordynować powroty osób, którym nie przysługuje ochrona międzynarodowa; podkreśla, że każdy nowy system zarządzania wspólnym europejskim systemem azylowym musi opierać się na solidarności i sprawiedliwym podziale odpowiedzialności;
18. jest zdania, że poza kryteriami zawartymi w decyzjach o relokacji, tj. PKB państwa członkowskiego, liczbą ludności, stopą bezrobocia oraz liczbą osób ubiegających się o azyl w danym państwie członkowskim w przeszłości, należy wziąć pod uwagę dwa dodatkowe kryteria, a mianowicie wielkość terytorium danego państwa członkowskiego oraz gęstość zaludnienia;

¹ Decyzja Rady (UE) 2015/1523 i decyzja Rady (UE) 2015/1601.

19. uważa, że w procesie relokacji należy w jak największym i praktycznie możliwym stopniu uwzględnić preferencje wnioskodawcy; twierdzi, że jest to sposób zniechęcenia osób ubiegających się o ochronę międzynarodową do wtórnego przemieszczania się i zachęcania ich do przyjęcia decyzji o relokacji, jednak nie powinien on wstrzymywać procesu relokacji;

Przesiedlenia

20. jest zdania, że przesiedlenia to jedna z preferowanych opcji gwarantowania uchodźcom i osobom potrzebującym ochrony międzynarodowej bezpiecznego i legalnego wstępu na terytorium Unii w przypadkach, gdy nie mogą oni ani powrócić do kraju pochodzenia ani uzyskać skutecznej ochrony lub całkowicie zintegrować się w kraju przyjmującym;
21. zauważa ponadto, że przesiedlenia pod auspicjami Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR) to ugruntowany program humanitarny, a także pożyteczne narzędzie uporządkowanego zarządzania napływami osób potrzebujących ochrony międzynarodowej na terytoria państw członkowskich;
22. zwraca uwagę, że w obliczu niemającej precedensu liczby migrantów, którzy już dotarli lub docierają do zewnętrznych granic Unii Europejskiej, a także stałego wzrostu liczby ludzi ubiegających się o ochronę międzynarodową Unia potrzebuje wiążącego i obowiązkowego podejścia legislacyjnego do przesiedleń, co stwierdzono w programie Komisji dotyczącym migracji; zaleca, by dla zapewnienia skuteczności podejście to koniecznie przewidywało przesiedlenie rozsądnej liczby uchodźców w stosunku do całkowitej liczby uchodźców ubiegających się o ochronę międzynarodową ze strony UE, a także uwzględniało ogólne potrzeby w zakresie przesiedlania publikowane co roku przez UNHCR;
23. podkreśla, że istnieje potrzeba stałego unijnego programu przesiedleń z obowiązkowym udziałem państw członkowskich przesiedlających sensowną liczbę uchodźców przy uwzględnieniu ogólnej liczby uchodźców ubiegających się o ochronę w Unii;

Przyjęcie ze względów humanitarnych

24. zwraca uwagę, że przyjęcie ze względów humanitarnych można wykorzystywać jako uzupełnienie przesiedlenia, aby zapewnić ochronę w trybie pilnym, często ochronę tymczasową, najbardziej potrzebującym, np. małoletnim bez opieki, niepełnosprawnym lub osobom wymagającym pilnej ewakuacji medycznej;
25. podkreśla, że jeżeli wobec obywateli państw trzecich nie da się zastosować przesiedlenia, należy zachęcić wszystkie państwa członkowskie UE, by opracowały i realizowały programy przyjmowania ze względów humanitarnych;

Wizy humanitarne

26. zauważa, że wizy humanitarne umożliwiają osobom potrzebującym ochrony międzynarodowej dostęp do państwa trzeciego w celu ubiegania się o azyl; wzywa państwa członkowskie do lepszego wykorzystywania istniejących możliwości w zakresie przyznawania wiz humanitarnych, zwłaszcza osobom o szczególnych

potrzebach, w ambasadach UE i urzędach konsularnych w krajach pochodzenia lub krajach tranzytowych;

27. jest zdania, że osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową powinny móc wnosić o europejską wizę humanitarną bezpośrednio w konsulacie lub ambasadzie danego państwa członkowskiego, a otrzymawszy ją – po przeprowadzeniu uprzedniej oceny – powinny móc wjechać na terytorium państwa członkowskiego, które wydało wizę, wyłącznie w celu złożenia w nim wniosku o ochronę międzynarodową; uważa zatem, że konieczna jest zmiana kodeksu wizowego poprzez ujęcie w nim bardziej szczegółowych przepisów dotyczących wiz humanitarnych;

Wspólny europejski system azylowy

28. podkreśla, że potrzebne są dalsze działania na rzecz zapewnienia, by wspólny europejski system azylowy stał się w pełni jednolitym systemem;
29. przypomina, że kompleksowa ocena (w formie sprawozdań z oceny Komisji) wdrażania pakietu, a następnie szybkie działania następcze w przypadku niezadowolającego wdrożenia go w niektórych państwach członkowskich są absolutnie niezbędne dla lepszej harmonizacji;
30. zwraca przykładowo uwagę, że niedopuszczalne czy kolejne wnioski, procedury przyspieszone lub procedury graniczne to konkretne przykłady, gdzie przekształcenie dyrektywy w sprawie procedur azylowych miało wprowadzić trudną do osiągnięcia równowagę pomiędzy skutecznością systemu a prawami wnioskodawców, zwłaszcza osób o szczególnych potrzebach; podkreśla, że taka równowaga może zostać osiągnięta wyłącznie przy zapewnieniu pełnego i właściwego wdrożenia przepisów;
31. podkreśla znaczenie kontroli sądowej wszystkich form pozbawienia wolności zgodnie z przepisami dotyczącymi imigracji i azylu; przypomina, że zarówno prawo międzynarodowe, jak i Karta praw podstawowych Unii Europejskiej wymagają, by państwa członkowskie rozważyły rozwiązania alternatywne dla pozbawienia wolności; apeluje do państw członkowskich o prawidłowe stosowanie procedur azylowych oraz dyrektyw w sprawie warunków przyjmowania w odniesieniu do dostępu do ośrodków detencyjnych;
32. przypomina znaczenie ograniczenia liczby bezpaństwowców i zachęca państwa członkowskie do wprowadzenia procedur stwierdzania statusu bezpaństwowca oraz wzajemnej wymiany dobrych praktyk w zakresie gromadzenia wiarygodnych danych dotyczących bezpaństwowców oraz procedur stwierdzania statusu bezpaństwowca;

Przegląd rozporządzenia Dublin III

33. zauważa, że funkcjonowanie rozporządzenia Dublin III¹ wzbudziło wiele wątpliwości, jeżeli chodzi o sprawiedliwość i solidarność w wyznaczeniu państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o ochronę międzynarodową; zwraca uwagę,

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca (przekształcenie) (Dz.U. L 180 z 29.6.2013, s. 31).

że obecny system nie uwzględnia w odpowiednim stopniu wyjątkowo dużej presji migracyjnej, z jaką borykają się państwa członkowskie na zewnętrznych granicach Unii Europejskiej; uważa, że państwa członkowskie muszą zaakceptować bieżące trudności wynikające z logiki dublińskiej oraz że Unia powinna opracować rozwiązania w duchu solidarności wśród państw członkowskich i zainteresowanych migrantów;

34. zwraca uwagę, że obciążenie systemu stworzonego rozporządzeniem dublińskim w związku z rosnącą liczbą migrantów przybywających do Unii pokazuje, że wdrożony system zdecydowanie nie spełnia swych dwóch podstawowych celów, czyli stworzenia obiektywnych i sprawiedliwych kryteriów podziału odpowiedzialności oraz zagwarantowania szybkiego dostępu do ochrony międzynarodowej; ponownie podkreśla swoje zastrzeżenia co do kryterium, zgodnie z którym obecnie to państwo członkowskie pierwszego wjazdu jest określane jako państwo odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o ochronę międzynarodową, i uważa, że należy dokonać zmiany tego kryterium;
35. zwraca jednocześnie uwagę na wysoki poziom wtórnego przemieszczania się na terenie Unii Europejskiej; uważa, że oczywiste jest, iż od czasu stworzenia systemu dublińskiego nie przewidziano podziału odpowiedzialności pomiędzy państwa członkowskie, a jego głównym celem było szybkie przypisanie pojedynczemu państwu członkowskiemu odpowiedzialności za rozpatrzenie wniosku o azyl;
36. zaleca, by kryteria, na podstawie których wydaje się decyzje o relokacji, zostały bezpośrednio włączone do standardowych unijnych zasad podziału odpowiedzialności za rozpatrywanie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej; podkreśla, że w procesie przeglądu rozporządzenia dublińskiego należy dokonać przeglądu definicji „wnioskodawców w oczywisty sposób wymagających ochrony międzynarodowej”, ponieważ migrantami i uchodźcami nienależącymi do tej kategorii musiałoby się nadal zająć państwo członkowskie ich pierwszego przybycia;
37. jest zdania, że Unia Europejska powinna wspierać państwa członkowskie, w których składa się najwięcej wniosków azylowych, oferując im proporcjonalne i odpowiednie wsparcie finansowe i techniczne; uznaje zasadność stosowania środków zapewniających solidarność i podział odpowiedzialności w procesie podnoszenia jakości i funkcjonowania wspólnego europejskiego systemu azylowego;
38. zwraca uwagę, że jedną z propozycji gruntownego przeglądu systemu dublińskiego byłoby stworzenie systemu centralnego przyjmowania wniosków na szczeblu unijnym, aby każdy wnioskodawca był postrzegany jako osoba ubiegająca się o azyl w całej Unii Europejskiej, a nie w konkretnym państwie członkowskim, i stworzenie centralnego systemu podziału odpowiedzialności obejmującego wszystkie osoby ubiegające się o azyl w Unii; sugeruje, że taki system mógłby przewidywać pewne minimalne wartości dla danego państwa członkowskiego w odniesieniu do liczby osób napływających, co mogłoby wydatnie pomóc w zahamowaniu wtórnego przemieszczania się, jako że wszystkie państwa członkowskie byłyby w pełni włączone do scentralizowanego systemu i nie ponosiłyby indywidualnie odpowiedzialności za przekazywanie wnioskodawców do innych państw członkowskich; jest zdania, że taki system mógłby działać w oparciu o szereg centrów unijnych, w których odbywałby się rozdział wnioskodawców na poziomie Unii; podkreśla, że nowy system podziału

odpowiedzialności musi obejmować kluczowe pojęcia jedności rodziny i dobra dziecka;

Wzajemne uznawanie

39. zwraca uwagę, że obecnie państwa członkowskie uznają decyzje azylowe wydane w innych państwach członkowskich tylko wówczas, gdy są one negatywne; podkreśla, że wzajemne uznawanie pozytywnych decyzji azylowych jest logicznym krokiem w kierunku prawidłowego stosowania art. 78 ust. 2 lit. a) TFUE, który wymaga jednolitego statusu azylu obowiązującego w całej Unii;

Dyrektywa w sprawie ochrony tymczasowej

40. zwraca uwagę, że w razie masowego napływu imigrantów Komisja z inicjatywy własnej lub po rozpatrzeniu wniosku złożonego przez państwo członkowskie może zaproponować zastosowanie dyrektywy Rady 2001/55/WE w sprawie ochrony tymczasowej (dyrektywa w sprawie ochrony tymczasowej)¹; podkreśla, że zastosowanie tej dyrektywy wymaga decyzji Rady przyjętej większością kwalifikowaną; zauważa, że dyrektywę tę należy zastosować w przypadku zagrożenia, że unijny system azylowy nie będzie w stanie poradzić sobie z aktualnym lub zbliżającym się masowym napływem wysiedleńców; zwraca jednak uwagę, że dyrektywa w sprawie ochrony tymczasowej nie została jeszcze zastosowana od czasu jej przyjęcia w 2001 r.;
41. podkreśla, że dyrektywa w sprawie ochrony tymczasowej przewiduje również możliwość ewakuowania wysiedleńców z krajów trzecich oraz że w przypadku takiej ewakuacji możliwe byłoby wykorzystanie korytarzy humanitarnych we współpracy z UNHCR, przy czym państwa członkowskie zobowiązane byłyby w stosownych przypadkach do zapewnienia wszelkiego wsparcia w zakresie uzyskania wiz;
42. jest zdania, że systemy azylowe niektórych państw członkowskich pierwszej linii są już wyraźnie przeciążone i że zgodnie ze swymi zapisami dyrektywa w sprawie ochrony tymczasowej powinna zostać już dawno uruchomiona; wzywa do przedstawienia jasnej definicji pojęcia „masowy napływ” podczas przeglądu tej dyrektywy; zakłada, że przegląd dyrektywy w sprawie ochrony tymczasowej może być częścią przeglądu systemu dublińskiego;

Integracja

43. zwraca uwagę na kluczowe znaczenie zaangażowania społecznego wszystkich podmiotów i sugeruje w związku z tym, że należy wzmocnić wymianę najlepszych praktyk w zakresie środków służących integracji, przy jednoczesnym poszanowaniu kompetencji państw członkowskich w tym zakresie; podkreśla, że środki na rzecz integracji wszystkich legalnie przebywających obywateli państw trzecich powinny propagować włączenie społeczne, a nie izolację; zauważa, że kluczową rolę w procesie integracji mają do odegrania lokalne i regionalne władze, w tym miasta;
44. podkreśla, że przyjmujące państwa członkowskie powinny oferować uchodźcom

¹ Dyrektywa Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między państwami członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami (Dz.U. L 212 z 7.8.2001, s. 12).

wsparcie oraz możliwości integracji i rozpoczęcia nowego życia w społeczeństwie przyjmującym; zauważa, że środki te powinny obejmować zakwaterowanie, kursy w zakresie rozwijania umiejętności czytania i pisania oraz kursy językowe, dialog międzykulturowy, kształcenie i szkolenia zawodowe, a także skuteczny dostęp do struktur demokratycznych w społeczeństwie – zgodnie z dyrektywą w sprawie kwalifikowania¹; zwraca uwagę, że uchodźcy – tak jak obywatele Unii – mają zarówno prawa, jak i obowiązki w przyjmujących państwach członkowskich; podkreśla zatem, że integracja to proces dwukierunkowy oraz że poszanowanie wartości, na których opiera się Unia, jak również poszanowanie praw podstawowych uchodźców musi być nieodłączną częścią procesu integracji;

45. przypomina, że na mocy art. 15 dyrektywy w sprawie warunków przyjmowania państwa członkowskie zobowiązane są określić warunki zapewniania dostępu do swych rynków pracy osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową, pod warunkiem że dostęp do nich faktycznie jest możliwy i odbywa się w ramach czasowych opisanych w ust. 1 tego artykułu; ze zrozumieniem odnosi się do faktu, że zgodnie z przepisami art. 15 ust. 2 ze względów związanych z polityką rynku pracy państwa członkowskie mogą przyznać pierwszeństwo obywatelom Unii oraz obywatelom państw, które są stronami Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym, a także legalnie przebywającym obywatelom państw trzecich;
46. jest zdania, że jeżeli osoby, którym przyznano ochronę międzynarodową na terenie Unii, otrzymają propozycję zatrudnienia w państwie członkowskim innym niż państwo, w którym uzyskały one ochronę międzynarodową, powinny one móc skorzystać z takiej oferty;
47. ponownie potwierdza, że uznawanie kwalifikacji zdobytych za granicą to praktyczny sposób zapewnienia lepszej integracji obywateli państw trzecich już przebywających na terenie Unii, i wzywa Komisję do wystosowania odpowiednich wniosków w tym względzie;
48. zachęca do realizowania prywatnych i wspólnotowych programów integracyjnych dla osób, którym zezwolono na przesiedlenie, w oparciu o wzorce czerpane z państw członkowskich oraz organów lokalnych, a także we współpracy z nimi;

Jedność rodziny

49. zachęca państwa członkowskie, by dążyły do utrzymania jedności rodzin, co wspomogę proces integracji w długiej perspektywie czasowej, jako że zapewni skupienie się zainteresowanych osób na przystosowaniu się do nowej sytuacji, nie zaś na obawie o członków rodziny znajdujących się w niebezpieczeństwie;
50. podkreśla, że państwa członkowskie powinny wyeliminować przeszkody natury prawnej i praktycznej, by szybciej podejmować decyzje w sprawie łączenia rodzin;
51. zaleca, aby do czasu dokonania całkowitego przeglądu rozporządzenia dublińskiego

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony (Dz.U. L 337 z 20.12.2011, s. 9).

państwa członkowskie skuteczniej wykorzystywały klauzule dyskrecjonalne w celu poszanowania zasady jedności rodziny;

Dzieci

52. podkreśla szczególnie trudną sytuację dzieci przybywających do Unii i ponownie zwraca uwagę, że każde dziecko ma prawo do bycia traktowanym przede wszystkim jako dziecko; wzywa państwa członkowskie do pełnego stosowania szczegółowych przepisów w ramach wspólnego europejskiego systemu azylowego dotyczących małoletnich bez opieki, w tym dostępu do pomocy prawnej, opieki, opieki zdrowotnej, zakwaterowania i edukacji, prawa do tego, by rozmawiano z nimi w zrozumiałym dla nich języku, a także do bycia przesłuchiwanym przez odpowiednio wyszkolonych funkcjonariuszy; ponownie podkreśla, że państwa członkowskie nie powinny zatrzymywać dzieci dlatego, że są migrantami;
53. przypomina, że należy objąć wsparciem i ochroną dzieci bez opieki i dzieci odseparowane od rodziców oraz przekazywać im informacje, mając na względzie ich nadrzędny interes, a także przypomina, że należy szybko rozpatrywać wnioski o łączenie rodzin wypełnione przez dzieci bez opieki i dzieci odseparowane od rodziców;
54. zauważa, że skuteczna opieka i system ochrony uwzględniający potrzeby dzieci mają decydujące znaczenie w zapobieganiu nadużyciom, zaniedbaniom i wykorzystywaniu, których ofiarami padają dzieci pozbawione opieki rodzicielskiej; podkreśla znaczenie sformułowania unijnych wytycznych dotyczących systemu opieki mających na celu zapewnienie odpowiedniego wsparcia i ochrony oraz zagwarantowanie równego traktowania dzieci będących obcokrajowcami i dzieci krajowych;
55. uważa, że ocena wieku powinna być przeprowadzana w sposób jak najmniej inwazyjny, a także w sposób multidyscyplinarny oraz bezpieczny i powinna się odbywać z poszanowaniem integralności cielesnej i godności ludzkiej, ze szczególnym uwzględnieniem dziewcząt, oraz że powinni ją przeprowadzać niezależni i wykwalifikowani lekarze i specjaliści;
56. wzywa państwa członkowskie do gromadzenia zdezagregowanych danych o sytuacji dzieci będących uchodźcami i migrantami, aby poprawić zdolność systemów do integrowania dzieci będących uchodźcami i migrantami;

Powroty

57. rozumie, że bezpieczny powrót ludzi, których w wyniku indywidualnego rozpatrzenia wniosku azylowego uznano za niekwalifikujących się do udzielenia ochrony w Unii Europejskiej, musi odbywać się w ramach właściwego zastosowania wspólnego europejskiego systemu azylowego;
58. przyznaje, że w świetle faktu, iż w 2014 r. 36% obywateli państw trzecich, którzy musieli opuścić Unię Europejską, pomyślnie powróciło do swych krajów, istnieje potrzeba poprawy skuteczności unijnego systemu powrotów;
59. uważa, że aby zwiększyć efektywność readmisji oraz zapewnić spójność powrotów na szczeblu europejskim, konieczne będzie przyjęcie nowych unijnych umów o readmisji,

które powinny być nadrzędne w stosunku do dwustronnych umów między państwami członkowskimi a państwami trzecimi;

60. jest zdania, że powrót migrantów powinien odbywać się w sposób bezpieczny, przy pełnym poszanowaniu ich praw podstawowych i proceduralnych oraz tylko wówczas, gdy kraj powrotu jest dla nich bezpieczny; w związku z tym powtarza, że należy nadać pierwszeństwo powrotom dobrowolnym nad powrotami przymusowymi;
61. sugeruje, że podejmowane przez państwa członkowskie próby „zawrócenia” migrantów, którym nie zaoferowano możliwości złożenia wniosku o azyl, są sprzeczne z prawem unijnym i międzynarodowym oraz że Komisja powinna podjąć odpowiednie działania wobec każdego państwa członkowskiego, które będzie usiłowało to uczynić;

Wykaz bezpiecznych krajów pochodzenia

62. przyjmuje do wiadomości niedawny wniosek Komisji w sprawie unijnego wykazu bezpiecznych krajów pochodzenia zmieniający dyrektywę w sprawie procedur azylowych¹; zauważa, że gdyby wykaz taki miał być obowiązkowy dla państw członkowskich, mógłby on zasadniczo stać się ważnym narzędziem ułatwiającym procedurę azylową, w tym powroty;
63. ubolewa nad aktualną sytuacją, w której państwa członkowskie stosują różne wykazy wymieniające różne bezpieczne kraje, co uniemożliwia jednolite stosowanie zasad oraz sprzyja wtórnemu przemieszczaniu się;
64. podkreśla, że lista bezpiecznych krajów pochodzenia nie powinna umniejszać wagi zasady, że każda osoba powinna mieć prawo do odpowiedniej indywidualnej oceny jej wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej;

Postępowania w przypadku naruszenia przepisów

65. zauważa, że we wrześniu 2015 r. Komisja musiała wydać 40 decyzji dotyczących postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w odniesieniu do wdrażania wspólnego europejskiego systemu azylowego przeciwko 19 państwom członkowskim, przy czym w toku są już 34 tego rodzaju postępowania; ponownie zwraca uwagę, że Parlament powinien być w pełni informowany o postępowaniach wszczynanych przez Komisję wobec państw członkowskich, które nie wdrożyły prawodawstwa unijnego w tej dziedzinie lub wdrożyły je w niewystarczającym stopniu;
66. podkreśla, jak ważne jest, by po uzgodnieniu i przyjęciu prawodawstwa unijnego państwa członkowskie dotrzymały swej części umowy i wdrożyły to prawodawstwo;
67. zauważa ponadto, że nie da się właściwie ocenić zalet i wad niektórych elementów wspólnego europejskiego systemu azylowego z uwagi na fakt, że wiele państw członkowskich nie wdrożyło jeszcze w pełni odnośnego prawodawstwa;

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej (Dz.U. L 180 z 29.6.2013, s. 60).

Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO)

68. zaleca, by w długoterminowej perspektywie EASO przekształcono w instytucję pełniącą funkcję głównego koordynatora wspólnego europejskiego systemu azylowego w celu zagwarantowania jednolitego stosowania zasad tego systemu; przypomina, że w miarę jak wspólny europejski system azylowy stawać się będzie autentycznie ogólnoeuropejskim rozwiązaniem, EASO musi rozwinąć się i z organizacji zrzeszającej grono ekspertów z państw członkowskich musi przekształcić się w pełnoprawną unijną agencję zapewniającą wsparcie operacyjne państwom członkowskim oraz podobne wsparcie na granicach zewnętrznych; podkreśla w tym względzie, że urząd ten powinien koniecznie otrzymać niezbędne środki finansowe oraz zasoby ludzkie w krótko-, średnio i długoterminowej perspektywie;
69. zauważa, że budżet EASO na 2015 r. przeznaczony na relokację, przesiedlenia i zewnętrzny wymiar wyniósł zaledwie 30 000 EUR; podkreśla, że tak niewielki budżet jest niepoważny w świetle obecnych wydarzeń w regionie Morza Śródziemnego oraz w kontekście licznych odniesień do EASO zawartych w decyzjach w sprawie relokacji; przypomina, że w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej konieczne będzie znaczne zwiększenie budżetu EASO, jego zasobów ludzkich oraz środków, jakie urząd przeznacza na relokację i przesiedlenia;

Frontex i proponowana nowa Europejska Straż Graniczna i Przybrzeżna

70. zauważa rolę, jaką Frontex odgrywa w ostatnim czasie, udzielając pomocy wszystkim statkom i osobom znajdującym się w niebezpieczeństwie na morzu, oraz docenia wkład tej agencji – poprzez wspólne operacje „Tryton” i „Posejdon” – w ocalenie wielu istnień ludzkich na Morzu Śródziemnym;
71. rozumie, że zaproponowana w ostatnim czasie Europejska Straż Graniczna i Przybrzeżna ma w zamierzeniu zastąpić Frontex i zagwarantować zintegrowane zarządzanie granicami zewnętrznymi na szczeblu europejskim w celu skutecznego zarządzania migracją i zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego w Unii, przy jednoczesnym zagwarantowaniu swobodnego przepływu osób na jej terytorium; zgodnie z traktatami i protokołami do nich zwraca uwagę, że państwa członkowskie, które są stroną porozumień z Schengen, lecz nie są jeszcze częścią strefy Schengen bez wewnętrznych kontroli granicznych, mogą uczestniczyć we wszystkich działaniach zgodnie z nowym wnioskiem, a także mogą czerpać z nich korzyści;
72. wyraża gotowość do negocjacji w sprawie wniosku ustawodawczego w ramach instytucji pełniących rolę współprawodawców, a także pomiędzy tymi instytucjami, w kontekście zwykłej procedury ustawodawczej, zgodnie z art. 294 TFUE;

Strefa Schengen a zarządzanie granicami zewnętrznymi oraz ich bezpieczeństwo

73. przypomina, że od momentu utworzenia strefy Schengen Unia stanowi obszar niepodzielony wewnętrznymi granicami, że państwa członkowskie należące do strefy Schengen opracowały stopniowo wdrażaną wspólną politykę w zakresie granic zewnętrznych strefy Schengen oraz że naturalną konsekwencją tego systemu od zawsze było zniesienie kontroli na granicach wewnętrznych, któremu jednocześnie powinny towarzyszyć wprowadzenie środków kompensujących służących wzmocnieniu ochrony

zewnętrznych granic strefy Schengen oraz wymiana informacji za pośrednictwem systemu informacyjnego Schengen („SIS”);

74. przyznaje, że integralność strefy Schengen oraz zniesienie kontroli na granicach wewnętrznych uzależnione są od funkcjonowania skutecznego procesu zarządzania granicami zewnętrznymi, zakładającego stosowanie przez wszystkie państwa członkowskie wspólnych wysokich standardów ochrony granic zewnętrznych i skuteczną wymianę informacji między nimi;
75. przyznaje, że Unia musi wzmocnić ochronę swoich granic zewnętrznych i dalej rozwijać wspólny europejski system azylowy oraz że konieczne jest podjęcie odpowiednich działań w celu wzmocnienia potencjału strefy Schengen, by była w stanie mierzyć się z nowymi wyzwaniami stojącymi przed Europą i gwarantować podstawowe zasady, a mianowicie bezpieczeństwo i swobodny przepływ osób;
76. zauważa, że wjazd na terytorium strefy Schengen jest zasadniczo kontrolowany na granicach zewnętrznych w oparciu o kodeks graniczny Schengen oraz że obywatele wielu państw trzecich wymagają również wizy, aby wjechać na jej teren;
77. przypomina apel UNHCR, który zwrócił uwagę, że poszanowanie praw podstawowych i międzynarodowych zobowiązań można zagwarantować tylko wówczas, gdy procedury i plany operacyjne będą odzwierciedlać te zobowiązania, czego przejawem muszą być praktyczne, jednoznaczne wytyczne dla funkcjonariuszy straży granicznej, w tym funkcjonariuszy ochraniających granice lądowe, morskie i powietrzne; wskazuje na konieczność dalszego wzmacniania unijnego mechanizmu ochrony ludności, aby zapewnić możliwość podejmowania stosownych działań w obliczu zdarzeń wywołujących szerokie skutki, które dotyczą znaczną liczbę państw członkowskich;
78. ponownie podkreśla, że w kwestii przepisów dotyczących konkretnie dziedziny azylu i migracji, aby przepisy regulujące granice wewnętrzne i zewnętrzne były skuteczne, konieczne jest prawidłowe wdrożenie przez państwa członkowskie środków uzgodnionych na szczeblu Unii; podkreśla, że skuteczniejsze wdrożenie środków przez państwa członkowskie na granicach zewnętrznych z uwagi na narastającą presję ma zasadnicze znaczenie i pozwoli do pewnego stopnia rozwiązać obawy o bezpieczeństwo obywateli;
79. zauważa, że w dniu 15 grudnia 2015 r. Komisja przedstawiła wniosek w sprawie ukierunkowanej modyfikacji kodeksu granicznego Schengen, proponując wprowadzenie na zewnętrznych graniach strefy Schengen systematycznych kontroli wszystkich obywateli Unii (a nie tylko obywateli państw trzecich) polegających na sprawdzaniu ich w odpowiednich bazach danych;
80. uważa, że strefa Schengen jest jednym z głównych osiągnięć europejskiej integracji; zwraca uwagę, że konflikt w Syrii oraz inne konflikty w tym regionie spowodowały rekordowy napływ uchodźców i migrantów do Unii, co z kolei ujawniło niedoskonałości na niektórych zewnętrznych granicach Unii; niepokoi się, że w odpowiedzi na tę sytuację niektóre państwa członkowskie postanowiły zamknąć swoje wewnętrzne granice lub wprowadzić tymczasowe kontrole graniczne, podważając w ten sposób właściwe funkcjonowanie strefy Schengen;

Punkty szybkiej rejestracji migrantów (hotspoty)

81. przypomina, że w systemie „Hotspot” zaproponowanym przez Komisję w Europejskim programie w zakresie migracji agencja ochrony granic, EASO, Europol i Eurojust mają udzielać państwom członkowskim wsparcia operacyjnego zgodnie z ich odpowiednimi mandatami;
82. wskazuje w tym kontekście, że unijne agencje wymagają niezbędnych zasobów, aby były w stanie realizować powierzone im zadania; domaga się, by unijne agencje oraz państwa członkowskie w pełni informowały Parlament o pracach prowadzonych w hotspotach;
83. zwraca uwagę, że obie decyzje w sprawie relokacji przewidują udzielenie Włochom i Grecji wsparcia operacyjnego w hotspotach przy weryfikacji migrantów w momencie ich pierwszego przybycia do UE, rejestracji ich wniosków o ochronę międzynarodową, udzielaniu informacji osobom ubiegającym się o ochronę na temat relokacji, organizacji operacji powrotowych obejmujących osoby, które nie wystąpiły o ochronę międzynarodową i którym nie przysługuje z innego tytułu prawo do pozostania w UE lub których wnioski odrzucono, a także przy ułatwianiu realizacji wszystkich etapów samej procedury relokacji;
84. apeluje o jak najszybsze tworzenie hotspotów, aby udzielić tym państwom członkowskim konkretnej pomocy operacyjnej; domaga się przydziału zasobów technicznych i finansowych państwom członkowskim, do których w pierwszym rzędzie przybywają migranci, takim jak Włochy i Grecja, aby zapewnić szybką i skuteczną rejestrację wszystkich migrantów przybywających do Unii oraz przekazanie ich spraw właściwym organom, przy pełnym poszanowaniu ich praw podstawowych; uważa, że szybkie i skuteczne wsparcie państw członkowskich przez Unię i zaakceptowanie takiej pomocy jest istotne dla wzajemnego zaufania;
85. uznaje, że jednym z zasadniczych celów hotspotów jest umożliwienie Unii szybkiego udzielania ochrony i pomocy humanitarnej potrzebującym; podkreśla, że należy dołożyć wielkich starań, by klasyfikacja migrantów znajdujących się w tych punktach przebiegała z pełnym poszanowaniem praw wszystkich migrantów; przyznaje jednak, że prawidłowa identyfikacja osób ubiegających się o ochronę międzynarodową w punkcie pierwszego przybycia do Unii powinna ułatwić ogólne funkcjonowanie zreformowanego wspólnego europejskiego systemu azylowego;

Przepisy prawa karnego w kontekście migracji

86. zauważa, że w swoim planie działania na rzecz zwalczania przemytu migrantów Komisja zaznaczyła, że rozważy zmianę dyrektywy Rady 2004/81/WE w sprawie dokumentu pobytowego wydawanego obywatelom państw trzecich, którzy są ofiarami handlu ludźmi lub wcześniej byli przedmiotem działań ułatwiających nielegalną imigrację, którzy współpracują z właściwymi organami;
87. jest przekonany, że zmiana ta jest konieczna oraz że należy rozważyć wprowadzenie systemu umożliwiającego ofiarom handlu ludźmi i przemytu ludzi ujawnienie się i udzielenie pomocy w skutecznym ściganiu handlarza lub przemytnika, bez obaw o to, że same będą ścigane;

88. zauważa, że Komisja rozważa zmianę dyrektywy Rady 2002/90/WE definiującą ułatwianie nielegalnego wjazdu, tranzytu i pobytu; stoi na stanowisku, że osoby niosące potrzebującym różnego rodzaju pomoc humanitarną nie powinny podlegać karze, a prawo UE powinno odzwierciedlać tę zasadę;
89. podkreśla, że kolejnym ważnym krokiem w stronę likwidacji przestępczych sieci zajmujących się przemytem ludzi i handlem ludźmi jest nadanie priorytetowego znaczenia dochodzeniom finansowym, ponieważ wyśledzenie i konfiskata zysków tych przestępczych sieci ma decydujące znaczenie, jeśli mają zostać osłabione i doprowadzone do ostatecznej likwidacji; apeluje w związku z tym do państw członkowskich o szybką i skuteczną transpozycję czwartej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy;
90. przypomina, że aby zagwarantować skuteczne prowadzenie dochodzeń, zasadnicze znaczenie ma przeszkolenie właściwych służb, tak aby ich funkcjonariusze w pełni rozumieli proceder, który mają zwalczać, i wiedzieli, jak go wykrywać na wczesnym etapie;

Współpraca z państwami trzecimi

91. zwraca uwagę na konieczność dalszego rozwijania globalnego podejścia do kwestii migracji i mobilności (GPMM) w części dotyczącej systemu azylowego i ochrony międzynarodowej, przy większym zaangażowaniu państw trzecich; zauważa, że obecne działania prowadzone w tym obszarze – w ramach regionalnych programów ochrony i regionalnych programów rozwoju i ochrony – koncentrują się na budowie potencjału niezbędnego, by umożliwić walkę z sieciami prowadzącymi przemyt ludzi i handel ludźmi w państwach trzecich, z których pochodzą ofiary tego procedury, oraz w państwach trzecich leżących na szlakach przerzutowych; zauważa jednocześnie, że programy te – w zakresie, w jakim dotyczą przesiedleń – nadal pozostają niewydolne; jest przekonany, że działania na rzecz budowy potencjału i działania związane z przesiedleniami należy zintensyfikować i realizować wspólnie z państwami trzecimi, w których przebywa duża liczba uchodźców;
92. zauważa, że GPMM jest podstawowym instrumentem, w którym określono cele zewnętrznej polityki Unii w dziedzinie migracji, azylu i granic; zwraca uwagę, że pod tym zbiorczym terminem kryją się różnorodne instrumenty, w tym dialogi regionalne, dialogi dwustronne, partnerstwa na rzecz mobilności, wspólne programy w obszarze migracji i mobilności, umowy o readmisji, umowy o ułatwieniach wizowych, umowy o zwolnieniu z obowiązku wizowego, regionalne programy ochrony i regionalne programy rozwoju i ochrony;
93. zdaje sobie sprawę, że w kontekście wymiaru zewnętrznego należy koncentrować się na współpracy z państwami trzecimi przy zwalczaniu głównych przyczyn nieuregulowanego napływu migrantów do Europy i zapobieganiu mu; jest świadomy, że partnerstwa i współpracę z najważniejszymi krajami, z których pochodzą migranci, oraz krajami tranzytowymi i docelowymi należy nadal traktować priorytetowo, na przykład w ramach procesu chartumskiego czy procesu z Rabatu, dialogu UE–Afryka poświęconego migracji i mobilności, procesu budapesztańskiego i procesu praskiego;
94. zwraca uwagę, że Unia i państwa członkowskie muszą ostrożnie wybierać, którym

organom ścigania w państwach trzecich będą udzielały wsparcia, biorąc pod uwagę to, czy organy te znane są z łamania praw człowieka migrantów;

95. zaleca, by współpraca z państwami trzecimi zakładała ocenę ich systemów azylowych, systemów wsparcia dla uchodźców oraz ich zdolności i woli zwalczania procederu handlu ludźmi i przemytu ludzi, które mają miejsce na ich terytorium lub których szlaki prowadzą przez ich terytorium;
96. wzywa Unię, by pomogła państwom trzecim w budowie ich systemów azylowych oraz sformułowaniu strategii integracyjnych, aby umożliwić obywatelom państw trzecich, którzy wymagają ochrony międzynarodowej, ubieganie się o tę ochronę w tych państwach; uważa, że w kontekście współpracy z państwami trzecimi Unia musi przyjąć podejście niosące korzyści wszystkim zaangażowanym stronom, tzn. podejście, które jest korzystne dla Unii, dla danego państwa trzeciego oraz dla uchodźców i migrantów przebywających w tym państwie trzecim;
97. przypomina, że Unia zacieśniła zewnętrzną współpracę z państwami trzecimi w dziedzinie migracji i azylu, aby być w stanie podjąć odpowiednie działania w odpowiedzi na obecny kryzys uchodźczy, oraz uruchomiła nowe inicjatywy na rzecz współpracy, takie jak wspólny plan działania UE–Turcja; podkreśla w tym kontekście konieczność wypełnienia przez wszystkie strony swoich zobowiązań wynikających ze wspólnego planu działania, w tym wyeliminowania głównych powodów masowego napływu Syryjczyków, zintensyfikowania współpracy przy zapewnianiu wsparcia Syryjczykom, którym udzielono tymczasowej ochrony, oraz goszczącym je społecznościom w Turcji, a także konieczność wypełnienia przez Turcję swoich zobowiązań i zatamowania nieuregulowanych przepływów migrantów z jej terytorium na terytorium Unii;

Kampanie informacyjne

98. zauważa, że wiele przemyconych osób jest w pewnym stopniu świadomych zagrożeń, które czyhają na nie podczas potencjalnie niebezpiecznej podróży do Europy, a jednak decydują się one mimo wszystko wyruszyć w podróż, gdyż zagrożenia te uznają za mniejsze niż ryzyko, jakie wiąże się z pozostaniem na miejscu;
99. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że plan działania na rzecz zwalczania przemytu migrantów uzależnia rozpoczęcie nowych kampanii informacyjnych od wyników oceny tych obecnie prowadzonych; zaleca, by wszelkie kampanie tego rodzaju przekazywały informacje na temat kryteriów stosowanych przy ustalaniu statusu ochrony w Unii, gdyż tego rodzaju informacje mogłyby przekonać niektórych migrantów do niepodejmowania podróży, skoro istnieje ryzyko, że wyruszą w niebezpieczną podróż tylko po to, by ich zawrócono, gdy nie zostanie im przyznana ochrona;

Eliminowanie najważniejszych przyczyn

100. ponownie potwierdza, że Unia musi przyjąć długoterminową strategię, aby pomóc wyeliminować w państwach trzecich czynniki ryzyka (konflikt, prześladowania, czystki etniczne, powszechna przemoc lub inne czynniki, takie jak skrajne ubóstwo, zmiana klimatu lub klęski żywiołowe), które zmuszają ludzi do korzystania z usług sieci przemytników, postrzeganych przez tych ludzi jako jedyna szansa na przedostanie się

do Unii;

101. przypomina, że specjalny sprawozdawca ONZ ds. praw człowieka migrantów także wezwał Unię do otwarcia legalnych kanałów migracji, żeby umożliwić migrantom korzystanie z formalnych dróg wjazdu i wyjazdu, tak by nie uciekali się do pomocy grup przemytników;
102. zwraca uwagę, że wzrost liczby uchodźców przybywających do Unii, który nastąpił w ostatnim czasie, pokazał, że same środki zapobiegawcze nie wystarczą, by kontrolować obecne zjawisko migracji;
103. przyznaje, że w długoterminowej perspektywie większą dynamikę należy nadać procesowi rozwiązywania kwestii geopolitycznych wpływających na podstawowe przyczyny migracji, ponieważ zjawiska takie jak wojna, ubóstwo, korupcja, głód i brak perspektyw oznaczają, że ludzie będą nadal czuli się zmuszeni uciekać do Europy, chyba że Unia poszuka sposobów wsparcia odbudowy tych krajów; zwraca uwagę, że oznacza to, iż Komisja i państwa członkowskie muszą wygospodarować środki finansowe, aby pomóc w budowie potencjału państw trzecich, m.in. poprzez wspieranie inwestycji i kształcenia, wzmacnianie i egzekwowanie systemów azylowych, pomoc w skuteczniejszej kontroli granic oraz wzmacnianie systemu prawnego i sądownictwa w tych państwach;

Fundusze dla państw trzecich

104. zaważa, że głównym instrumentem wsparcia finansowego państw trzecich jest Instrument Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju (DCI), który stanowi jedyny instrument przewidujący unijne środki na finansowanie tematyczne w dziedzinie migracji w wymiarze globalnym w ramach programu dotyczącego globalnych dóbr publicznych i wyzwań, którym zarządza Dyrekcja Generalna (DG) ds. Współpracy Międzynarodowej i Rozwoju (DEVCO); zwraca również uwagę, że podobnie jak w przypadku środków finansowych przyznanych bezpośrednio państwom członkowskim, w zarządzaniu DCI uczestniczą też inne dyrekcje generalne Komisji i organy Unii, a mianowicie pomocy Unii dla krajów sąsiadujących udziela DG ds. Polityki Sąsiedztwa i Negocjacji w sprawie Rozszerzenia za pośrednictwem Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej, pomocy humanitarnej udziela DG ds. Pomocy Humanitarnej i Ochrony Ludności (ECHO), a Instrumentem na rzecz przyczyniania się do Stabilności i Pokoju zarządza Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ); przypomina, że ponieważ dwa fundusze zarządzane przez DG ds. Migracji i Spraw Wewnętrznych (HOME) – Fundusz Azylu, Migracji i Integracji oraz Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego – mają również wymiar zewnętrzny, oznacza to, że w obszarze finansowania zewnętrznego pojawił się nowy podmiot;
105. z zadowoleniem przyjmuje utworzony niedawno kryzysowy fundusz powierniczy UE dla Afryki oraz zasilenie go kwotą w wysokości 1,8 mld EUR, dzięki czemu system finansowania państw trzecich wzbogacono o dodatkowy element; wzywa państwa członkowskie do dalszego zasilania tego funduszu;
106. zaleca, by zgodnie z GPMM w polityce zewnętrznej UE i mechanizmach unijnego finansowania na równi traktować cztery filary tematyczne dotyczące (i) legalnej migracji i mobilności, (ii) nieuregulowanej migracji i handlu ludźmi, (iii) ochrony

międzynarodowej i (iv) wpływu migracji na rozwój;

Przejrzystość finansowania

107. zauważa, że polityka migracyjna Unii jest wdrażana za pośrednictwem różnych instrumentów polityki, z których każdy ma własne cele, nie zawsze wzajemnie powiązane, i brak jest wystarczającej koordynacji finansowania między wieloma zaangażowanymi podmiotami; wskazuje, że rozdrobnienie linii budżetowych oraz odpowiedzialności prowadzi do powstania struktury zarządzania, która może utrudnić uzyskanie pełnego obrazu tego, w jaki sposób przydziela się i ostatecznie wykorzystuje różne dostępne fundusze; zwraca również uwagę, że takie rozdrobnienie powoduje, że trudniej jest oszacować łączną kwotę środków wydatkowanych przez Unię na politykę migracyjną;
108. jest zdania, że należy dokonać tego kompleksowego przeglądu finansowania unijnego związanego z migracją, tak w samej Unii, jak i poza nią, gdyż jego brak stanowi wyraźną przeszkodę w zapewnieniu przejrzystości i prawidłowym kształtowaniu polityki; zauważa w tym względzie, że jednym z możliwych wariantów mogłoby być utworzenie strony internetowej z bazą danych zawierającą informacje na temat wszystkich finansowanych przez Unię projektów związanych z polityką migracyjną; podkreśla, że konieczność zapewnienia przejrzystości dotyczy również linii budżetowych, aby zapewnić odpowiednie środki na realizację wszystkich celów unijnej polityki migracyjnej;
109. przypomina, że pozytywny wpływ środków finansowych UE na politykę migracyjną opiera się na procesach na szczeblu krajowym i unijnym, które zapewniają przejrzystość, skuteczne monitorowanie i rozliczalność; uważa, że należy zastanowić się nad tym, jak sprawić, by monitorowanie i ocena stały się procesami bieżącymi, a nie tylko procesami ex-post oraz że należy wzmocnić rolę Trybunału Obrachunkowego w tym zakresie; zauważa, że należy ustanowić wskaźniki jakościowe i ilościowe, które będzie można porównywać, aby zmierzyć wpływ funduszy UE i pomóc w ocenie, czy fundusze te osiągnęły swoje cele;

Dodatkowe finansowanie na potrzeby migracji

110. z zadowoleniem przyjmuje dodatkowe środki finansowe przewidziane w budżecie Unii na 2016 r., aby sprostac obecnej sytuacji w obszarze migracji; zauważa, że większość nowych środków to środki przewidziane w wieloletnich ramach finansowych (WRF) na lata 2014–2020, które zostały przesunięte, co oznacza, że Unia wydaje dziś to, co miała wydać w przeszłości;
111. przyznaje, że choć z zadowoleniem należy przyjąć ostatnie propozycje budżetowe i dodatkowe środki finansowe przewidziane w budżecie Unii na 2016 r., w tym wykorzystanie instrumentu elastyczności, to powód do zaniepokojenia ciągle stanowi dostępność finansowania w średnio- i długoterminowej perspektywie; z zaniepokojeniem zauważa, że zwiększeniu kwot proponowanych w liniach budżetowych dla Funduszu Azylu, Migracji i Integracji na 2016 r. nie towarzyszyła propozycja przeglądu zasobów ogólnych dostępnych w ramach tego funduszu na okres finansowania 2014–2020; zdaje sobie sprawę, że jeżeli sytuacja nie ulegnie zmianie, środki z tego funduszu skończą się na długo przed rokiem 2020;

112. zachęca państwa członkowskie do pełnego wykorzystywania możliwości oferowanych przez fundusze, które nie są bezpośrednio związane z polityką migracyjną, ale mogą zostać użyte do sfinansowania działań w tej dziedzinie (np. działań integracyjnych), takie jak środki dostępne w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, programu „Horyzont 2020”, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz programu „Prawa i obywatelstwo”;
113. zaleca, by w ramach przeglądu WRF zaplanowanego na koniec 2016 r. w dziale 3 budżetu Unii (Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość) udostępnić znaczne, dodatkowe zasoby, aby zapewnić dostępność odpowiednich środków finansowych uzależnionych od kształtowania się tendencji migracyjnych i powiązanych z nimi potrzeb finansowych w kontekście realizowanej przez Unię i państwa członkowskie polityki w dziedzinie azylu, migracji i integracji;

Zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego

114. wskazuje, że zapewnienie finansowania operacyjnego jest kluczowym wyzwaniem dla organizacji pozarządowych, ponieważ większość środków finansowych jest powiązana z realizacją konkretnych projektów; potwierdza, że należy propagować wolontariat i inicjatywy społeczeństwa obywatelskiego służące niesieniu pomocy migrantom, a w stosownych przypadkach działania te powinny być finansowane przez Komisję i państwa członkowskie; wzywa państwa członkowskie i Komisję, by stawiały sobie za cel – w stosownych przypadkach i w miarę możliwości – finansowanie projektów zarządzanych przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego działające w dziedzinach migracji, integracji i azylu;
115. potwierdza konieczność zadbania o to, by społeczeństwo obywatelskie było zaangażowane w opracowywanie działań Unii i programów krajowych, zgodnie z zasadą partnerstwa określoną w kontekście Funduszu Azylu, Migracji i Integracji; proponuje, by na szczeblu Unii rozważyć możliwość prowadzenia regularnych konsultacji między Komisją a odpowiednimi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego działającymi w dziedzinie azylu, migracji i integracji;

Tendencje demograficzne

116. zauważa, że jeszcze zanim nastąpił wzrost napływu migrantów do Unii w 2015 r., w opracowaniu OECD i Komisji z 2014 r. wskazano, że populacja w wieku produkcyjnym (15–64 lata) w Unii zmniejszy się o 7,5 mln osób między rokiem 2013 a 2020, a w przypadku nieuwzględnienia w prognozach migracji netto spadek ten byłby jeszcze większy i wiązałby się ze zmniejszeniem się populacji w wieku produkcyjnym o 11,7 mln osób;
117. wskazuje jednak, że według stanu na listopad 2015 r. stopa bezrobocia wśród osób młodych we wszystkich państwach członkowskich kształtowała się na poziomie 20%;
118. zwraca również uwagę, że według ostatnich prognoz Eurostatu proporcja osób w wieku 65 lat i starszych w stosunku do osób w wieku 15–64 lata wzrosnie z 27,5% na początku 2013 r. do niemal 50% do 2050 r.; zauważa, że oznaczałoby to zmianę obecnego układu, w którym na każdą osobę w wieku 65 lat lub starszą przypadają

cztery osoby w wieku produkcyjnym, i doprowadziło do sytuacji, w której na każdą osobę w wieku 65 lat lub starszą przypadająby zaledwie dwie osoby w wieku produkcyjnym;

Legalna migracja zarobkowa

119. stwierdza, że prawną podstawę zarządzania legalną migracją na szczeblu Unii stanowi art. 79 TFUE;
120. uznaje, że w art. 79 ust. 5 konkretnie zastrzeżono prawo państw członkowskich do ustalania wielkości napływu obywateli państw trzecich przybywających z państw trzecich na ich terytorium w poszukiwaniu pracy;
121. zauważa, że w strategii „Europa 2020” wskazano potrzebę sformułowania kompleksowej polityki w dziedzinie migracji zarobkowej oraz skuteczniejszej integracji migrantów w celu realizacji unijnych celów dotyczących inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu;
122. zwraca uwagę, że istniejące ramy ustawodawcze UE regulujące dostęp obywateli państw trzecich do rynku pracy w Unii są dość rozproszone, gdyż koncentrują się na konkretnych kategoriach pracowników, a nie na uregulowaniu w sposób ogólny wszystkich pracowników migrujących;
123. stoi na stanowisku, że w długoterminowej perspektywie Unia będzie musiała przyjąć bardziej ogólne przepisy regulujące wjazd i pobyt tych obywateli państw trzecich szukających zatrudnienia w Unii, aby zapłacić luki występujące na unijnym rynku pracy;

Potrzeba lepszej jakości danych

124. apeluje o sformułowanie kompleksowej wizji rynku pracy w Unii, stanowiącej warunek konieczny opracowania polityki z zakresu rynku pracy; zauważa, że należy opracować narzędzia służące skuteczniejszej identyfikacji i skutecznieszemu prognozowaniu obecnych i przyszłych potrzeb rynku pracy w Unii; proponuje w związku z tym, by istniejące narzędzia – takie jak narzędzia opracowane przez Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (Cedefop) lub OECD – udoskonalić w oparciu o międzynarodowe dane statystyczne dotyczące potencjalnej podaży siły roboczej z państw trzecich, a nawet połączyć je z tymi statystykami, aby zapewnić dokładniejszy obraz sytuacji;
125. jest przekonany, że lepszej jakości dane i udoskonalone narzędzia do analizy tych danych mogą tylko pomóc decydentom w kształtowaniu przyszłej polityki w zakresie migracji zarobkowej oraz że Unia i państwa członkowskie powinny identyfikować luki występujące na ich rynkach pracy, dzięki czemu będą mogły zapłacić wakaty, które w innym przypadku pozostałyby nieobsadzone;

Wyzysk pracowników

126. zauważa, że wyzysk pracowników może być następstwem handlu ludźmi i przemytu ludzi, lecz może mieć miejsce nawet tam, gdzie ten proceder nie występuje, i w

rezultacie prowadzi do bezkarności osób wyzyskujących migrantów o nieregulowanym statusie w państwach członkowskich, w których wyzysk jako taki nie podlega kryminalizacji;

127. ubolewa nad tym, że istotnym czynnikiem sprzyjającym wyzyskowi pracowników, zwłaszcza w sektorach najbardziej narażonych na ten proceder (rolnictwo, budownictwo, hotelarstwo i gastronomia, pracownicy domowi i usługi opiekuńcze), jest niewielkie ryzyko wykrycia lub ścigania pracodawców wykorzystujących pracę migrantów o nieregulowanym statusie; zaleca, by w celu wyeliminowania tej bezkarności przede wszystkim konieczne dopilnowano, by wszystkie przypadki skrajnego wyzysku pracowników były kryminalizowane i należycie karane na mocy prawa krajowego, a po drugie – by zwiększono częstotliwość kontroli prowadzonych przez inspekcje pracy w sektorach, których dotyczy to ryzyko;
128. zauważa fakt, że obecnie w wielu państwach członkowskich wyzysk pracowników podlega karze tylko wówczas, gdy ma miejsce w kontekście handlu ludźmi, co zostawia szerokie pole do nadużyć w tych wszystkich przypadkach, w których osoby wyzyskujące pracowników nie brały udziału w handlu ludźmi lub ich udziału w tym procederze nie można im udowodnić;
129. podkreśla konieczność pełnego wdrożenia i prawidłowego stosowania w praktyce specjalnych procedur mających ułatwić składanie skarg, które ustanowiono w dyrektywie 2009/52/WE przewidującej minimalne normy w odniesieniu do kar i środków stosowanych wobec pracodawców zatrudniających nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich („dyrektywa w sprawie kar wobec pracodawców”); jest przekonany, że konieczna jest większa ochrona ofiar handlu ludźmi i osób przemyconych do Unii, które współpracują z właściwymi organami i pomagają im w pociąganiu tych handlarzy lub przemytników do odpowiedzialności; sugeruje, że należy również udzielić wsparcia w celu powołania europejskiej koalicji przedsiębiorców przeciwko handlowi ludźmi (zapropionowanej w strategii na rzecz wyeliminowania handlu ludźmi z 2014 r.), z myślą o rozwoju łańcuchów dostaw, które nie będą dotknięte procederem handlu ludźmi;
130. uważa, że wszelkie działania mające na celu wyeliminowanie wyzysku pracowników muszą ostatecznie być prowadzone dwutorowo: z jednej strony muszą służyć skutecznemu ściganiu pracodawców, a z drugiej – ochronie ofiar tego wyzysku;

Zmiana dyrektywy w sprawie niebieskiej karty

131. przypomina, że w programie w zakresie migracji Komisja ogłosiła zamiar zmiany dyrektywy w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji („dyrektywa w sprawie niebieskiej karty”), poświęcając szczególną uwagę kwestii zakresu stosowania tej dyrektywy (w celu ewentualnego włączenia do niej przedsiębiorców chcących inwestować w Europie) oraz udoskonaleniu przepisów dotyczących mobilności wewnątrz UE;
132. przypomina, że w sporządzonym przez Komisję sprawozdaniu z wykonania obecnej dyrektywy w sprawie niebieskiej karty podkreślono jej wady, w tym bardzo ograniczony stopień harmonizacji, do czego przyczyniła się duża swoboda pod

względem sposobu jej wdrożenia, którą dyrektywa przyznała państwom członkowskim, a zwłaszcza prawo państw członkowskich do utrzymania równoległych systemów krajowych;

133. uważa też, że nie podlega wątpliwości, że dyrektywa ta powinna koncentrować się nie tylko na pracownikach o wysokich kwalifikacjach, lecz także na wybranych zawodach wymagających wysokich kwalifikacji, w których występuje potwierdzony niedobór siły roboczej; jest także zdania, że zmiany dyrektywy w sprawie niebieskiej karty powinny być ambitne i ukierunkowane oraz powinny doprowadzić do wyeliminowania niespójności w obecnej dyrektywie, zwłaszcza jeśli chodzi o równoległe systemy krajowe; zaleca rozważenie poszerzenia zakresu stosowania tej dyrektywy i uwzględnienie w niej obywateli państw trzecich, którzy mogliby pomóc wypełnić luki, których istnienie stwierdzono na unijnych rynkach pracy;
134. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji, parlamentom i rządów państw członkowskich, a także EASO, Fronteksowi, Europolowi, Eurojustowi, FRA, eu-LISA, Radzie Europy, Komitetowi Regionów i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu.

16.11.2015

OPINIA KOMISJI SPRAW ZAGRANICZNYCH

dla Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

w sprawie sytuacji na Morzu Śródziemnym i potrzeby całościowego podejścia UE do problematyki migracji
(2015/2095(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Demetris Papadakis

WSKAZÓWKI

Komisja Spraw Zagranicznych zwraca się do Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. wyraża zaniepokojenie ostatnimi wydarzeniami na granicach UE, które są wynikiem bezprecedensowego kryzysu migracyjnego i które obnażyły nieprawidłowości obecnego systemu przyjmowania uchodźców i migrantów, a także uważa, że konieczna jest większa harmonizacja polityki migracyjnej i azylowej na szczeblu unijnym i międzynarodowym;
2. podkreśla potrzebę całościowego podejścia UE do migracji, które zapewni spójność między jej polityką wewnętrzną i zewnętrzną, obejmie wszystkie szlaki migracyjne i będzie oparte na solidarności, pełnym przestrzeganiu praw człowieka, zgodności z prawem międzynarodowym i wartościami, na jakich zbudowana jest UE;
3. jest zdania, że taka kompleksowa strategia UE powinna stanowić główny element nowej globalnej strategii UE w zakresie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, tak aby aktywnie przyczyniać się do stabilizacji sąsiedztwa UE i zapobiegać podobnym kryzysom humanitarnym w przyszłości;
4. apeluje do UE i państw członkowskich, by wstrzymały budowę murów na zewnętrznych granicach UE oraz zaprzestały utrudniania uchodźcom i migrantom dotarcia na terytorium UE;
5. wyraża zaniepokojenie z powodu wzmożonej tendencji do nielegalnych deportacji na miejscu i odrzuca te praktyki jako niezgodne z prawami człowieka i praworządnością; wyraża głęboką troskę o los obywateli państw trzecich i bezpaństwowców poddawanych

readmisji na mocy unijnych umów o readmisji, m.in. w związku z przypadkami zatrzymań na czas nieokreślony, stanów niepewności prawnej lub zawracania na granicy do państwa pochodzenia;

6. podkreśla, że ciągła niestabilność i konflikty w sąsiedztwie UE mają poważny wpływ na liczbę migrantów, uchodźców i wysiedleńców; jest zdania, że jedyną długofalową, rzeczywistą i skuteczną odpowiedzią na kryzys humanitarny w regionie Morza Śródziemnego jest wyeliminowanie jego podstawowych przyczyn, a w szczególności niestabilności, wojen, terroryzmu, braku bezpieczeństwa i naruszeń praw człowieka, a także ubóstwa, nierówności, prześladowań, korupcji, zmiany klimatu oraz klęsk żywiołowych; podkreśla, że UE powinna pilnie zainicjować wspólne działania dyplomatyczne wraz z partnerami międzynarodowymi i kluczowymi potęgami i organizacjami regionalnymi, takimi jak Unia Afrykańska i Liga Państw Arabskich, tak aby sprostać wyzwaniom związanym z niestabilnymi państwami i skupić uwagę na zapobieganiu konfliktom;
7. jest przekonany, że obecny kryzys migracyjny i uchodźczy jest związany z konfliktem w Syrii i na innych obszarach Bliskiego Wschodu oraz z niestabilnością w szeroko pojętym regionie Bliskiego Wschodu, a UE musi uczynić wszystko, aby położyć jej kres; wzywa do odpowiedniego wdrożenia unijnej strategii na rzecz walki z Daisz; wzywa UE i jej państwa członkowskie do aktywnego wspierania realizowanych pod egidą ONZ starań na rzecz rozstrzygnięcia konfliktu w Syrii oraz do znacznego zwiększenia wysiłków dyplomatycznych w celu rozwiązania toczących się konfliktów w sąsiedztwie oraz na Bliskim Wschodzie we współpracy z wszystkimi podmiotami w regionie oraz przy wsparciu ONZ;
8. pozytywnie odnosi się do przyjęcia planu działania uzgodnionego podczas szczytu w Valletcie, który powinien służyć jako podstawa dalekosiężnej strategii UE–Afryka, opartej na zasadach solidarności, partnerstwa i wspólnej odpowiedzialności w odpowiedzi na ludzkie, społeczne i polityczne wyzwania związane z przepływami migracyjnymi między Afryką a UE; wzywa do pełnego wdrożenia i monitorowania wyników szczytu w Valletcie; podkreśla znaczenie zaangażowania UE w Afryce dzięki współpracy na rzecz rozwoju, tak aby zlikwidować podstawowe przyczyny nielegalnej migracji i przymusowych wysiedleń; uznaje, że należy dołożyć większych starań na rzecz poszerzenia możliwości legalnej migracji i mobilności;
9. podkreśla, że Bałkany Zachodnie, przez które przebiega trasa tranzytowa dla uchodźców i migrantów podążających do państw członkowskich UE, są pod rosnącą i silną presją niosącą za sobą poważne skutki humanitarne, dlatego potrzebują wsparcia; z zadowoleniem przyjmuje propozycję zawartą wśród konkluzji Rady z dnia 12 października 2015 r. (12880/15), aby rozszerzyć zakres regionalnego funduszu powierniczego UE utworzonego w odpowiedzi na kryzys w Syrii (funduszu „Madad”) o Bałkany Zachodnie; popiera oświadczenie z konferencji wysokiego szczebla w sprawie szlaku wschodnioróżdziemnomorskiego i zachodniobałkańskiego z dnia 8 października 2015 r. w Luksemburgu i wzywa do jego szybkiego wdrożenia i prowadzenia działań następczych;
10. przypomina, że zgodnie z szacunkowymi danymi Biura UNHCR kraje sąsiadujące z Syrią przyjęły ok. 4 mln uchodźców z tego kraju; przypomina, że Turcja, Liban i Jordania

borykają się ze znacznym napływem uchodźców oraz podkreśla potrzebę skutecznego wsparcia ze strony UE i bliskiej współpracy z tymi krajami w celu przewyciężenia kryzysu humanitarnego i zapewnienia lepszych warunków uchodźcom; zwraca uwagę, że zaangażowanie państw Zatoki Perskiej przyniosłoby pozytywne skutki, okazując solidarność; równocześnie podkreśla, że należy wspierać państwa pierwszej linii, takie jak Grecja, Włochy i Malta, ustanawiając nowe lub rozszerzając istniejące mechanizmy w celu zwalczania kryzysów humanitarnych na taką skalę; 11. jest zdania, że kraje przystępujące, takie jak była jugosłowiańska republika Macedonii i Serbia, powinny otrzymać od UE pełne wsparcie w walce z napływem migrantów i uchodźców; ostrzega jednak przed ewentualnym negatywnym wpływem działań tych krajów na ich postępy w procesie integracji z UE oraz przypomina rządów tych krajów o podjętych przez nie międzynarodowych zobowiązaniach w dziedzinie praw człowieka;

12. apeluje o to, aby wysoka przedstawiciel/wiceprzewodnicząca Komisji i Europejska Służba Działań Zewnętrznych otrzymały narzędzia i mandat konieczne do przeprowadzenia działań politycznych i dyplomatycznych wymaganych w regionie, w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa w porozumieniu z państwami członkowskimi;
13. opowiada się za szerszą i intensywniejszą współpracą UE z państwami trzecimi pochodzenia i tranzytu, przy pełnym poszanowaniu praw migrantów, w oparciu o umowy dwustronne, partnerstwa na rzecz mobilności i porozumienia w zakresie współpracy technicznej, w których należy zadbać o mechanizmy monitorowania obejmujące lokalne organizacje społeczeństwa obywatelskiego, tak aby:
 - opracować perspektywiczne podejście do kryzysu migracyjnego w regionie Morza Śródziemnego, uwzględniające różne przyczyny przepływów migracyjnych i dostosowujące się do nich,
 - zwalczać siatki przestępcze zajmujące się przemytem ludzi i handlem ludźmi,
 - zapewnić budowę potencjału w obszarze systemów azylowych i kontroli granicznej,
 - zapewnić ochronę potrzebującym we współpracy z Biurem UNHCR i wyspecjalizowanymi organizacjami pozarządowymi,
 - wzmocnić globalne podejście do kwestii migracji i mobilności,
 - utworzyć korytarze humanitarne,
 - ustanowić ramy bezpiecznej i legalnej migracji oraz znieść istniejące ograniczenia dotyczące łączenia rodzin,
 - przyznać wize humanitarne,
 - wprowadzić w życie humanitarną i skuteczną politykę powrotową dla nielegalnych migrantów;
14. apeluje o ustanowienie partnerstw na rzecz mobilności i porozumień o migracji cyrkulacyjnej, aby ułatwić przepływ obywateli państw trzecich między ich krajami pochodzenia a UE oraz podtrzymać rozwój społeczno-gospodarczy obu stron;

15. wzywa wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą Komisji do podjęcia praktycznych kroków na forum ONZ w celu przyznania Unii Europejskiej przez Radę Bezpieczeństwa mandatu do podjęcia działań w celu zwalczania w portach infrastruktury grup organizujących przemyt ludzi;
16. odnotowuje wniosek Komisji w sprawie „bezpiecznych i niebezpiecznych” państw trzecich; wzywa główne państwa pochodzenia i tranzytu, których dotyczy problem nielegalnej migracji do UE, do jak najszybszego, pełnego i skutecznego wdrożenia obowiązujących dwustronnych umów o readmisji; podkreśla, że zawierając lub stosując umowy o readmisji, należy zagwarantować przestrzeganie obowiązków w zakresie prawa międzynarodowego i ochrony praw człowieka przez te kraje trzecie; podkreśla ponadto konieczność pogłębienia współpracy transgranicznej z sąsiadującymi państwami członkowskimi w tej sprawie, również poprzez wzmocnioną współpracę operacyjną i techniczną z EASO i agencją FRONTEX;
17. uważa jednocześnie, że UE powinna opracować przy ścisłej współpracy z Biurem UNHCR wiążący program przesiedleń dla uchodźców określający limity oraz stały, obowiązkowy, lecz elastyczny i automatycznie uruchamiany system relokacji na terenie UE, oparty na obiektywnych kryteriach i uwzględniający sytuację w przyjmujących państwach członkowskich, warunki przyjmowania oraz potrzeby i – w miarę możliwości – preferencje uchodźców;
18. z zadowoleniem przyjmuje zwiększenie środków na operacje „Tryton” i „Posejdon”; odnotowuje uruchomienie operacji EUNAVFOR MED/Sophia skierowanej przeciwko przemytnikom i nielegalnym handlarzom ludźmi z regionu Morza Śródziemnego oraz wspiera wzmocnienie zarządzania zewnętrznymi granicami Unii; z zadowoleniem przyjmuje przejście do drugiej fazy tej operacji przy poszanowaniu prawa międzynarodowego oraz podkreśla konieczność współpracy z państwami trzecimi w celu prowadzenia skutecznej walki z zorganizowanymi sieciami przestępczymi zajmującymi się przemytem migrantów; podkreśla jednak konieczność poszerzenia i ustawicznego prowadzenia skoordynowanych i skutecznych operacji poszukiwawczo-ratowniczych na Morzu Śródziemnym w celu ratowania życia ludzkiego, zwłaszcza poprzez utworzenie europejskiej straży przybrzeżnej, jak również konieczność stworzenia unijnej polityki azylowej, ochrony uzupełniającej i ochrony czasowej, które będą w pełni zgodne z wiążącymi zobowiązaniami wynikającymi z konwencji genewskiej, Konwencji o prawach dziecka ONZ oraz europejskiej konwencji praw człowieka, a także z zasadą non-refoulement;
19. zaznacza, że migranci i uchodźcy, a w szczególności dzieci pozbawione opieki, stanowią bardzo wrażliwą grupę, w związku z czym mogą stać się ofiarami handlu ludźmi; podkreśla konieczność zapewnienia szczególnej opieki kobietom i dzieciom będącym ofiarami handlarzy ludźmi oraz zapewnienia im pomocy medycznej i psychologicznej, a także odpowiedniej ochrony dzieci; wzywa UE i państwa członkowskie, by włączyły perspektywę dzieci oraz płci do swoich strategii dotyczących imigracji, integracji i azylu, oraz wskazuje na potrzebę opracowania unijnego podejścia do migracji i zarządzania granicami, szanującego prawa osób najbardziej podatnych na zagrożenia oraz nadrzędną zasadę najlepszego zabezpieczenia interesów dziecka;
20. uważa, że zgodnie z zasadami spójności polityki na rzecz rozwoju kluczową rolę w

eliminowaniu podstawowych przyczyn migracji odgrywają współpraca i pomoc rozwojowa; wzywa państwa członkowskie do przeglądu udzielanej przez nie pomocy na rzecz rozwoju zgodnie z zobowiązaniem dotyczącym przeznaczania na taką pomoc 0,7% DNB, z myślą o osiągnięciu celów zrównoważonego rozwoju; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że jednym z celów szczytu w Valletcie jest poprawa współpracy na rzecz rozwoju i inwestycji w Afryce; podkreśla, że UE musi kontynuować swoje wsparcie – w dłuższej perspektywie i na praktycznym szczeblu – dla międzynarodowych starań mających na celu ograniczenie ubóstwa i wyeliminowanie korupcji, jak również dla budowania pokoju, promowania demokracji i sprawowania rządów, praw człowieka i podstawowych wolności, równości płci, zatrudnienia i edukacji, stabilności regionalnej, politycznej i gospodarczej oraz bezpieczeństwa i dobrobytu;

21. jest zdania, że kryzys migracyjny i uchodźczy w regionie Morza Śródziemnego można rozwiązać jedynie dzięki zdecydowanej woli politycznej, międzynarodowej współpracy i koordynacji między instytucjami unijnymi a państwami członkowskimi, oraz uważa, że UE mogłaby podjąć inicjatywę zwołania międzynarodowej konferencji pod auspicjami ONZ w celu zaradzenia obecnemu kryzysowi humanitarnemu;
22. jest przekonany, że regionalne programy ochrony mające na celu rozszerzenie możliwości państw spoza UE w regionach, z których pochodzi znaczna liczba uchodźców lub w regionach tranzytowych, mogą zostać istotnie wzmocnione przez nawiązanie dialogu politycznego między UE a państwami trzecimi, przez co programy te nabrałyby większego znaczenia oraz wzrosłoby zaangażowanie stron;
23. wzywa Komisję i państwa członkowskie UE do podjęcia niezbędnych działań ustawodawczych i administracyjnych, aby umożliwić wydawanie wiz nadzwyczajnych i ułatwić zapewnianie tymczasowego schronienia obrońcom praw człowieka znajdującym się w niebezpieczeństwie w regionie Morza Śródziemnego; wzywa państwa członkowskie do zwrócenia szczególnej uwagi na przypadki związane z wnioskami o udzielenie azylu politycznego, aby zapobiegać przypadkom powrotów, które mogą pociągać za sobą łamanie praw człowieka;
24. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie unijnego nadzwyczajnego funduszu powierniczego na rzecz stabilności i zwalczania przyczyn nielegalnej migracji i wysiedleń w Afryce, który ma na celu zwiększenie stabilności i pomoc w lepszym zarządzaniu migracjami w afrykańskich krajach i regionach szczególnie dotkniętych problemem migracji; podkreśla jednak konieczność zapewnienia gwarancji dotyczących tego, skąd będą pochodzić te środki i na jakie działania zostaną przeznaczone; wzywa państwa członkowskie do zdecydowanego zaangażowania i przeznaczenia na ten cel 1,8 mld EUR, zgodnie z propozycją; podkreśla potrzebę zgromadzenia większych środków w celu uwolnienia niewykorzystanego potencjału kontynentu afrykańskiego, który przyczyni się za pośrednictwem handlu i inwestycji do zrównoważonego rozwoju i ograniczenia ubóstwa;
25. zwraca uwagę, że potrzebne będą dodatkowe środki z budżetu UE, zwłaszcza w ramach pomocy rozwojowej, by pokonać kryzys migracyjny i uchodźczy w regionie Morza Śródziemnego; apeluje o ustanowienie centrów informacji migracyjnej w państwach trzecich oraz odnotowuje szybkie rozmieszczenie europejskich urzędników łącznikowych ds. imigracji w delegaturach Unii w państwach trzecich w celu gromadzenia informacji o przepływach migracyjnych, koordynacji działań z krajowymi urzędnikami łącznikowymi i

bezpośredniej współpracy z lokalnymi władzami, aby umożliwić uruchomienie systemów wczesnego ostrzegania na szczeblu UE i wcześniej reagować na nowe kryzysy związane z migracją;

26. zachęca wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą Komisji oraz ESDZ do dalszego wspierania procesu ratyfikacji Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, dołączonego do niej protokołu o zapobieganiu, zwalczaniu i karaniu za handel ludźmi, w szczególności kobietami i dziećmi, protokołu przeciwko przemytowi migrantów drogą lądową, morską i powietrzną oraz protokołu przeciwko nielegalnemu wytwarzaniu i handlowi bronią palną, jej częściami i komponentami oraz amunicją;
27. wyraża zaniepokojenie coraz częstszą kryminalizacją kwestii migracji kosztem praw człowieka migrantów, a także nieodpowiednim traktowaniem i arbitralnym zatrzymywaniem uchodźców w państwach trzecich; apeluje do UE, aby podnosiła tę kwestię, w tym również w prowadzonych przez nią rozmowach dotyczących praw człowieka oraz w podkomisjach ds. sprawiedliwości, wolności i bezpieczeństwa, a także by rozwijała potencjał ochrony w krajach tranzytowych;
28. zwraca się do Komisji i ESDZ o aktywny udział w debacie na temat pojęcia „uchodźcy klimatycznego”, w tym jego ewentualnej definicji prawnej w prawie międzynarodowym lub wszelkich prawnie wiążących umowach międzynarodowych;
29. uznaje bezpaństwowość za poważne wyzwanie w zakresie praw człowieka; zwraca się do Komisji i ESDZ o zwalczanie bezpaństwowości za pomocą wszelkich działań zewnętrznych UE, w szczególności poprzez eliminowanie – w przepisach prawnych regulujących kwestię obywatelstwa – dyskryminacji ze względu na płeć, religię lub status mniejszości, poprzez promowanie prawa dzieci do posiadania obywatelstwa i wspieranie kampanii Agencji ONZ ds. Uchodźców (UNHCR) mającej na celu położenie kresu bezpaństwowości do 2024 r.;
30. żąda, by Komisja konsultowała się z Parlamentem Europejskim przed zawieraniem jakichkolwiek porozumień między agencją Frontex a państwami trzecimi; domaga się, by umowy te zawierały odpowiednie klauzule zabezpieczające, tak aby zapewnić pełne przestrzeganie standardów praw człowieka, również w odniesieniu do powrotów, wspólnego patrolowania, akcji poszukiwawczo-ratowniczych i operacji przechwytywania;

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

Data przyjęcia	16.11.2015
Wynik głosowania końcowego	+: 49 -: 6 0: 6
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Lars Adaktusson, Michèle Alliot-Marie, Francisco Assis, James Carver, Javier Couso Permuy, Andi Cristea, Arnaud Danjean, Mark Demesmaeker, Georgios Epitideios, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Sandra Kalniete, Manolis Kefalogiannis, Afzal Khan, Janusz Korwin-Mikke, Eduard Kukan, Ilhan Kyuchyuk, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Andrejs Mamikins, Ramona Nicole Mănescu, Tamás Meszerics, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Vincent Peillon, Tonino Picula, Kati Piri, Andrej Plenković, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Sofia Sakorafa, Jacek Saryusz-Wolski, Alyn Smith, Jaromír Štětina, Charles Tannock, László Tőkés, Johannes Cornelis van Baalen
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Ignazio Corrao, Luis de Grandes Pascual, Angel Dzhambazki, Tanja Fajon, Mariya Gabriel, Liisa Jaakonsaari, Javi López, Norica Nicolai, Urmas Paet, Miroslav Poche, Soraya Post, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Igor Šoltés, Renate Sommer, Traian Ungureanu, Marie-Christine Vergiat
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Beatriz Becerra Basterrechea, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Ivan Štefanec, Patricija Šulin

12.11.2015

OPINIA KOMISJI ROZWOJU

dla Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

w sprawie sytuacji na Morzu Śródziemnym i potrzeby całościowego podejścia UE do problematyki migracji
(2015/2095(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Beatriz Becerra Basterrechea

WSKAZÓWKI

Komisja Rozwoju zwraca się do Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. uważa, że aby wypracować długoterminowe i zrównoważone rozwiązania, obecny kryzys migracyjny można zażegnać jedynie w kontekście całościowego podejścia Europy, które powinno stanowić część kompleksowego przeglądu migracji w ramach programu działań do roku 2030; podkreśla w związku z tym potrzebę wzmocnienia współpracy państw członkowskich w zakresie zarządzania przepływami migracyjnymi; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę na rzecz utworzenia nowego, koniecznie opartego na prawach Europejskiego programu w zakresie migracji opracowanego przez Parlament Europejski, Komisję i Radę Europejską przy bezpośrednim zaangażowaniu w proces podejmowania decyzji odnośnych zainteresowanych stron oraz po konsultacjach ze społeczeństwem obywatelskim, w tym organizacjami działającymi na rzecz migrantów, którego podstawę stanowić będą solidarność i odpowiedzialność wśród państw członkowskich; podkreśla, że program ten musi obejmować zastąpienie rozporządzenia dublińskiego scentralizowanym europejskim systemem azylowym, który będzie uwzględniał preferencje osób ubiegających się o azyl oraz uchodźców, umożliwiając utworzenie obszaru bezpieczeństwa, wolności i sprawiedliwości, ujednoczenie procedur azylowych oraz zapewnienie skutecznej kontroli wspólnych granic zewnętrznych; podkreśla potrzebę wprowadzenia wiążącego, stałego systemu relokacji dla osób ubiegających się o azyl korzystających z ochrony międzynarodowej;
2. potępia fakt, że Komisja dopiero w momencie wystąpienia bezprecedensowego kryzysu humanitarnego, wywołującego silny odzew w postaci protestów i solidarności ze strony społeczeństwa obywatelskiego, zastanawia się nad swoją nieskuteczną polityką migracyjną i zastosowaniem całościowego podejścia obejmującego rozwój, współpracę i poszanowanie zasady spójności polityki na rzecz rozwoju;

3. podkreśla konieczność natychmiastowej poprawy fatalnych warunków życia milionów osób mieszkających w obozach dla uchodźców, w szczególności w Turcji, Jordanii i Libanie; zwraca się do UE i państw członkowskich, aby usprawniły swoją pomoc humanitarną i mechanizmy wsparcia dla krajów sąsiadujących ze strefami dotkniętymi konfliktem, przyjmujących największą liczbę uchodźców; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji na rzecz zwiększenia jej wsparcia finansowego dla tych krajów i apeluje do państw członkowskich o wypełnienie swoich obietnic; przypomina, że należy skutecznie zwalczać główne przyczyny migracji, reagując na globalne dysproporcje, pogwałcenia praw człowieka, ubóstwo, bezrobocie, niestabilność i zmianę klimatu; podkreśla w związku z tym, że należy koniecznie współpracować na rzecz pokojowego rozwiązania konfliktów zbrojnych; zwraca uwagę, że szczyt poświęcony migracji, który odbył się w Valletcie w dniach 11–12 listopada 2015 r., stanowił szansę na wypracowanie zintegrowanego podejścia do kwestii przeciwdziałania głównym przyczynom przymusowych wysiedleń;
4. uważa, że polityka europejska w dziedzinie migracji powinna wprowadzać rozróżnienie między „uchodźcami” a „osobami migrującymi z przyczyn ekonomicznych”; podkreśla, że należy zastosować odmienne podejście do tych dwóch rodzajów migrantów;
5. przypomina, że mężczyźni, kobiety i dzieci dotknięci aktualnym kryzysem uciekają przed prześladowaniami na tle religijnym lub politycznym, wojną, dyktaturą, uciskiem, torturami, ścięciem itp. oraz że ich prawa jako istot ludzkich są niezbywalne; zauważa, że większość z nich podlega Konwencji genewskiej z 1951 r. dotyczącej statusu uchodźców, która została ratyfikowana przez wszystkie 28 państw członkowskich; wzywa Unię Europejską do zastosowania sankcji wobec krajów, które naruszają prawa człowieka i łamią tym samym jeden z podstawowych warunków przystąpienia do UE;
6. wzywa Komisję i Radę do zachęcenia Stanów Zjednoczonych – w ramach naszej współpracy wynikającej z polityki transatlantyckiej na rzecz rozwoju – do współdziałania na rzecz ograniczenia fali migracji poprzez intensywniejszą współpracę na rzecz rozwoju w Afryce i na Bliskim Wschodzie oraz poprzez zapewnienie skutecznej pomocy milionom osób mieszkających w obozach dla uchodźców;
7. domaga się szerszego uwzględniania złożonego związku rozwoju i migracji, aby unijne strategie polityczne, które mają na celu zarządzanie migracją w UE, były kompatybilne ze strategiami mającymi na celu ograniczenie ubóstwa w krajach rozwijających się oraz przeciwdziałanie niektórym przyczynom przymusowych wysiedleń, na przykład poprzez maksymalizowanie wpływu przekazów pieniężnych za pomocą ograniczania ich kosztów; podkreśla konieczność podjęcia skutecznej współpracy z państwami trzecimi w celu identyfikacji przyczyn migracji, zamiast skupiania się wyłącznie na jej skutkach; przypomina, że emigracja wzrasta wraz z rozwojem gospodarczym do momentu, gdy kraje osiągną status krajów o wyższym średnim dochodzie (ok. 7 000–8 000 USD na mieszkańca), po czym zaczyna spowalniać; w związku z tym podkreśla, że aby znaleźć trwałe i wyważone rozwiązanie, należy wzmacniać współpracę i zarządzanie w zakresie przepływów migracyjnych; uznaje, że zrównoważony rozwój gospodarczy i budowa państwa opartego na demokratycznych, silnych i przejrzystych instytucjach w znacznym stopniu przyczyniają się do przeciwdziałania głównym przyczynom przymusowych wysiedleń; apeluje do UE i wszystkich podmiotów międzynarodowych o zacieśnienie współpracy na rzecz rozwoju i usprawnienie instrumentów prowadzonego dialogu

politycznego;

8. wyraża zaniepokojenie próbami przekierowania środków przeznaczonych na pomoc rozwojową na rzecz rozwiązania problemów związanych z migracją, które nie mają związku z rozwojem; wyraża sprzeciw wobec faktu, że wydatki na wsparcie dla uchodźców w krajach udzielających pomocy można już uznać za oficjalną pomoc rozwojową; odrzuca plany wykorzystania pomocy rozwojowej do celów przeprowadzania większej liczby kontroli granicznych lub zawierania umów o readmisji z krajami trzecimi oraz powiązania pomocy rozwojowej z takimi działaniami; wzywa państwa członkowskie i Komisję do zwiększania finansowania oraz dostępnych środków w zakresie reagowania na kryzysy humanitarne; apeluje o stworzenie bardziej długofalowego planu obejmującego środki mające na celu wzmocnienie roli agencji ONZ; z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie regionalnego funduszu powierniczego UE w odpowiedzi na kryzys w Syrii oraz kryzysowego funduszu powierniczego UE dla Afryki jako skutecznych instrumentów walki z destabilizacją, przymusowym wysiedleniem i nielegalną migracją; wzywa Komisję do zwiększenia przejrzystości kryzysowego funduszu powierniczego UE dla Afryki; zachęca państwa członkowskie do wsparcia funduszu powierniczego i podkreśla, że aby dopilnować, by fundusz spełniał swoją rolę polegającą na pomocy osobom w potrzebie, a nie na finansowaniu rządów odpowiedzialnych za łamanie praw człowieka, konieczne będą monitorowanie i ocena finansowanych projektów i programów;
9. wzywa Unię Europejską, Unię Afrykańską i Organizację Narodów Zjednoczonych do zacieśnienia współpracy międzynarodowej w kwestii migracji, aby stworzyć legalne kanały migracji, i apeluje do Komisji oraz państw członkowskich o jak najlepsze wykorzystanie pozytywnego wkładu migracji i mobilności ludzi w globalny rozwój, uznanego po raz pierwszy w Agendzie rozwoju po 2015 roku oraz w proponowanych celach zrównoważonego rozwoju, a także w celach tych programów w zakresie migracji; wzywa państwa członkowskie do ułatwienia integracji imigrantów, których czynny udział w społeczeństwie pomaga wspierać rozwój społeczno-gospodarczy i różnorodność kulturową w Unii; zachęca UE i władze państw członkowskich do usprawnienia uznawalności dyplomów i kwalifikacji zawodowych migrantów w celu zapewnienia ich szybszej i lepszej integracji na rynku pracy;
10. przypomina, że prawo do opuszczenia jakiegokolwiek kraju, w tym kraju ojczystego, jest zapisane w art. 13 Powszechnej deklaracji praw człowieka ONZ; podkreśla, że mimo iż jest to swoboda i prawo podstawowe, do korzystania z których uprawniony powinien być każdy obywatel, jedynie mieszkańcy półkuli północnej i najzamożniejsi obywatele półkuli południowej mogą rzeczywiście korzystać z tego prawa; podkreśla potrzebę lepszego i pełnego wdrożenia zasady non-refoulement, która zwłaszcza w przypadku osób ubiegających się o azyl jest pochodną prawa do migracji, jest gwarantowana przez art. 33 Konwencji dotyczącej statusu uchodźców z 1951 r., zawarta w protokole dotyczącym statusu uchodźców z 1967 r. oraz potwierdzona w art. 3 Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karanía z 1984 r.;
11. podkreśla potrzebę ochrony, promowania i zagwarantowania międzynarodowego prawa do ubiegania się o azyl zawartego w artykule 14 Powszechnej deklaracji praw człowieka ONZ, w tym potrzebę lepszego i pełnego poszanowania zasady non-refoulement;

podkreśla znaczenie utworzenia i wzmocnienia ośrodków informacji o migracji w państwach emigracji i tranzytu na wzór stworzonego w Mali ośrodka informacji o migracji i zarządzania ruchami migracyjnymi; podkreśla, że brak legalnych szlaków migracyjnych nie pozostawia wyboru wielu mężczyznom, kobietom i dzieciom, którzy mogą jedynie zwrócić się do osób dokonujących przerzutu przez granicę, ponosząc ogromne koszty i ryzykując własnym życiem; apeluje do UE o wdrożenie istniejących przepisów oraz o utworzenie bezpieczniejszych i legalnych szlaków wkraczania i przebywania na terytorium UE;

12. odrzuca wnioski państw członkowskich w sprawie tworzenia ośrodków dla uchodźców w krajach trzecich oraz w sprawie angażowania państw północnoafrykańskich i Turcji w europejskie misje poszukiwawczo-ratunkowe w celu przechwytywania uchodźców i odwożenia ich z powrotem do wybrzeży Afryki i Turcji; zwraca się w związku z tym do Komisji o dostarczenie Parlamentowi oceny stopnia, w jakim wnioski te są zgodne z międzynarodowym prawem w dziedzinie azylu, a także oceny prawnych i praktycznych przeszkód w ich realizacji; apeluje o zastąpienie procesu chartumskiego procesem opartym na pełnym poszanowaniu praw człowieka i nakierowanym na poprawę warunków życia, tak aby zająć się podstawowymi przyczynami migracji; wzywa Komisję i Radę, by podczas listopadowego szczytu w Valletcie skupiły się na głównych przyczynach migracji, takich jak ubóstwo, dysproporcje, niesprawiedliwość, zmiana klimatu, korupcja, złe sprawowanie rządów i konflikt zbrojny;
13. uważa, że trudności i problemy napotymane w procesie migracji w UE przez kobiety, dziewczęta i grupy osób wymagających szczególnego traktowania (takich jak osoby starsze, dzieci, osoby niepełnosprawne, mniejszości i inni), a także ich wpływ na wzmocnianie pozycji tych grup i na prawa człowieka mają zasadnicze znaczenie; uważa, że równie zasadnicze znaczenie mają trudności i problemy napotymane przez osoby LGBTI w procesie migracji w UE; apeluje o wyraźne uwzględnienie perspektywy osób LGBTI we wszystkich strategiach politycznych dotyczących migrantów; podkreśla kluczowe znaczenie integracyjnego wymiaru strategii politycznych w zakresie migracji, uwzględniającego konkretne cechy każdej szczególnie wrażliwej grupy i apeluje o dołączenie go do wszystkich strategii politycznych odnoszących się do migrantów; zwraca uwagę, że prawodawstwo UE w dziedzinie azylu wśród kryteriów, które należy uwzględnić podczas przetwarzania wniosków o azyl, wskazuje okaleczenia narządów płciowych; podkreśla potrzebę poszanowania praw człowieka i praw jednostki w przypadku migrantów znajdujących się w najtrudniejszym położeniu;
14. wzywa Unię Europejską i jej państwa członkowskie do zapewnienia migrantom dostępu do praw i usług gwarantujących równość oraz zapobiegających rozwojowi rasizmu i ksenofobii w UE;
15. przypomina, że należy zagwarantować najwyższe dobro nieletnich, w tym tych pozbawionych opieki, również w sprawach azylowych, zgodnie z postanowieniami Konwencji o prawach dziecka z 1989 r. oraz Karty praw podstawowych Unii Europejskiej; podkreśla potrzebę wzmocnienia systemów ochrony dzieci, aby nieustannie chronić je przed nadużyciami i wykorzystaniem, w tym poprzez świadczenie kluczowych usług, takich jak opieka medyczna, wsparcie psychologiczne, wysokiej jakości kształcenie i konkretne środki służące ich postępującej integracji w państwach członkowskich; apeluje o zwrócenie szczególnej uwagi na potrzeby rozdzielonych rodzin i

pozostawionych członków rodzin, a także o dokonanie przeglądu dyrektywy Rady 2003/86/WE w celu ułatwienia łączenia rodzin;

16. wzywa Komisję oraz UE do pełnego poszanowania zasady spójności polityki na rzecz rozwoju w strategiach politycznych na rzecz migracji, a zwłaszcza we wdrażaniu Europejskiego programu w zakresie migracji, mając na uwadze w tym względzie powiązanie polityki wewnętrznej i zagranicznej, a więc związek polityki rozwoju i polityki migracji z polityką ochrony socjalnej i zatrudnienia w państwach członkowskich; podkreśla w związku z tym potrzebę bardziej systematycznego uwzględniania wymiaru rozwojowego w strategiach politycznych w zakresie migracji; przypomina, że niektóre unijne strategie polityczne i ograniczone starania w zakresie zwalczania nielegalnych przepływów kapitału z krajów rozwijających się pośrednio przyczyniają się do braku stabilności i przepływów migracyjnych; zwraca się zatem do Komisji, by przedstawiła plan działania dotyczący spójności polityki; podkreśla znaczenie zapewnienia spójności politycznej i koordynacji między strategiami politycznymi na rzecz współpracy w dziedzinie działań zewnętrznych UE, bezpieczeństwa, obrony, handlu, pomocy humanitarnej, migracji i rozwoju; uważa, że Europa powinna wziąć na siebie pełną odpowiedzialność w konfliktach poprzez większe zaangażowanie w utrzymanie pokoju i wspieranie trwałych rozwiązań dla uchodźców (przesiedleń, lokalnej integracji, mobilności i, w razie możliwości, powrotu); wzywa Komisję i państwa członkowskie do większej integracji polityki wewnętrznej i zewnętrznej w zakresie migracji, aby ułatwić mobilność osób służącą ich własnemu dobrobytowi i dobrobytowi ich rodzin;
17. wyraża zaniepokojenie rosnącą liczbą uchodźców klimatycznych, których pojawienie się jest spowodowane suszą, głodem oraz pogarszającym się poziomem zdrowia i życia; uważa, że społeczności w krajach najslabiej rozwiniętych są bardziej narażone na skutki zmian klimatycznych, co może wpływać na pogłębianie się nierówności i niestabilność społeczną;
18. wzywa Komisję do skoordynowania polityki rozwoju z polityką gospodarczą w celu zakończenia nadmiernej eksploatacji zasobów ludzkich i naturalnych w państwach trzecich, podważając w ten sposób cele wszelkiej pomocy rozwojowej; apeluje do UE i jej państw członkowskich o ściśle regulowanie działalności przedsiębiorstw międzynarodowych pochodzenia europejskiego, które prowadzą działalność w państwach trzecich;
19. zdecydowanie popiera skuteczne i szeroko zakrojone rozpowszechnianie i wdrażanie w UE i poza nią wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz podkreśla, że należy podejmować wszystkie niezbędne działania polityczne i legislacyjne, aby uzupełnić luki w skutecznym wdrażaniu tych wytycznych, w tym w odniesieniu do dostępu do wymiaru sprawiedliwości; przypomina, że celem wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka nie jest tworzenie nowego międzynarodowego zobowiązania prawnego, lecz ustanowienie wspólnej globalnej normy zapobiegającej i eliminującej niekorzystny wpływ działalności gospodarczej na przestrzeganie praw człowieka;
20. podkreśla, że należy zintegrować politykę dostępu do podstawowych leków z programem spójności polityki na rzecz rozwoju; stwierdza, że kwestiom dotyczącym regulacji handlu i własności intelektualnej należy poświęcić szczególną uwagę, mając na względzie ich

znaczenie dla skutecznego dostarczania leków do krajów rozwijających się;

21. z niepokojem stwierdza, że 61% środków w ramach oficjalnej pomocy rozwojowej wraca do krajów udzielających pomocy m.in. w wyniku zawierania umów w sprawie zamówienia publicznego i obsługi zadłużenia; w związku z tym wzywa do zwiększenia rzeczywistej pomocy, która ma pozytywny wpływ na potrzeby obywateli;
22. apeluje do Komisji o przeprowadzenie przeglądu oceny programu Europe Aid oraz systemów monitorowania zorientowanego na rezultaty, które są kluczowe w planowaniu, opracowywaniu i wdrażaniu strategii politycznych i działań UE, a także w zwiększaniu przejrzystości i demokratycznej rozliczalności; przypomina, że nasza polityka powinna w głównej mierze koncentrować się na wzmocnieniu stabilnych zmian strukturalnych oraz ich rozwoju;
23. ubolewa, że w niektórych państwach członkowskich, np. we Włoszech, doszło do wielu nadużyć i nieprawidłowości administracyjnych, często z udziałem zorganizowanych grup przestępczych, przy okazji zarządzania niektórymi ośrodkami przyjmowania osób ubiegających się o azyl, co doprowadziło zarówno do niewłaściwego wykorzystywania środków UE, jak i dalszego pogarszania się warunków życia i ochrony praw człowieka migrantów.

**WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

Data przyjęcia	10.11.2015
Wynik głosowania końcowego	+: 21 -: 1 0: 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Beatriz Becerra Basterrechea, Ignazio Corrao, Doru-Claudian Frunzulică, Nathan Gill, Charles Goerens, Enrique Guerrero Salom, Heidi Hautala, Maria Heubuch, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Linda McAvan, Norbert Neuser, Cristian Dan Preda, Lola Sánchez Caldentey, Elly Schlein, Pedro Silva Pereira, Davor Ivo Stier, Paavo Väyrynen, Bogdan Brunon Wenta, Rainer Wieland, Anna Záborská
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Marina Albiol Guzmán, Louis-Joseph Manscour, Joachim Zeller

4.9.2015

OPINIA KOMISJI BUDŻETOWEJ

dla Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

na temat sytuacji na Morzu Śródziemnym i potrzeby całościowego podejścia UE do problematyki migracji
(2015/2095(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Gérard Deprez

WSKAZÓWKI

Komisja Budżetowa zwraca się do Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. wyraża zadowolenie z przyjęcia przez Komisję ambitnego programu UE w dziedzinie migracji; ubolewa, że Rada Europejska, prócz deklaracji, nie wykazuje takiego samego poziomu ambicji i nie wspiera Komisji;
2. z zadowoleniem przyjmuje propozycję Komisji w sprawie ustanowienia mechanizmu relokacji 40 000 osób w latach 2016–2017, którego całkowity koszt wyniesie 240 000 000 EUR; popiera wysiłki tych państw członkowskich, które zgodziły się na liczby zaproponowane przez Komisję, a w pewnych przypadkach nawet na wyższe liczby; jednocześnie ubolewa nad faktem, że z powodu niechęci niektórych państw członkowskich nie rozdzielono jeszcze całej kwoty 40 000 osób;
3. popiera również zalecenie Komisji dotyczące programu przesiedleń i wyraża zadowolenie z faktu, że na lata 2015 i 2016 przewidziano na ten cel dodatkowe 50 000 000 EUR; podkreśla, że przeznaczona kwota powinna odpowiadać realnym potrzebom zależnym od przyszłych przepływów migracyjnych, a zatem należy ją odpowiednio dostosować;
4. przychylnie odnosi się do decyzji o zwiększeniu środków na Fundusz Azylu, Migracji i Integracji (AMIF) o kwotę 57 000 000 EUR w projekcie budżetu korygującego nr 5 na 2015 r. oraz o kwotę ponad 169 000 000 EUR (171 900 000 EUR po przeprogramowaniu) w projekcie budżetu na 2016 r.; z ubolewaniem stwierdza jednak, że co prawda środki przeznaczone na wzmacnianie i rozwijanie wspólnego europejskiego systemu azylowego zostaną zwiększone o ponad 174 000 000 EUR (161 694 285 EUR po przeprogramowaniu), to środki przeznaczone na wspomaganie legalnej migracji, integracji oraz lepszych, sprawiedliwszych i skuteczniejszych strategii powrotów zostaną

zmniejszone o prawie 5 000 000 EUR (+ 9 985 847 EUR po przeprogramowaniu);

5. wzywa Komisję do przeprowadzenia jak najbardziej precyzyjnej oceny potrzeb Funduszu Azylu, Migracji i Integracji do 2020 r. i do przedstawienia na tej podstawie, w ramach przewidzianego na 2016 r. przeglądu wieloletnich ram finansowych, propozycji zwiększenia środków budżetowych w dziale 3 na ten cel oraz, w razie potrzeby, skorygowania ich podziału między poszczególne programy wdrażające Fundusz; podkreśla również, że takie finansowanie powinno mieć faktyczną europejską wartość dodaną, a nie tylko wspierać istniejące programy krajowe;
6. deklaruje zamiar zmiany nomenklatury budżetowej w Funduszu Azylu, Migracji i Integracji w celu zapewnienia większej przejrzystości oraz ułatwienia kontroli rozdzielania rocznych środków między poszczególne programy oraz instrumenty wdrażania Funduszu; apeluje o uwzględnienie w przyszłości większego marginesu elastyczności w Funduszu;
7. z zadowoleniem przyjmuje zwiększenie o 41 245 000 EUR środków dla agencji Frontex w projekcie budżetu na 2016 r.; wzywa do przedstawienia wiarygodnych danych dotyczących kosztu operacji „Tryton” i „Posejdon”; ubolewa, że jedenaście lat po utworzeniu agencji Frontex w Warszawie nadal nie podpisano umowy z polskim rządem w sprawie jej siedziby, przez co pracownicy tej agencji nie mogą pracować w optymalnych warunkach; zwraca się do Komisji o dostarczenie dokładniejszych informacji na temat propozycji zmiany zakresu uprawnień agencji Frontex w kwestii organizacji powrotów;
8. przyjmuje do wiadomości, że Rada nie dokonała cięć w głównych pozycjach dotyczących Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego w dziale 3, a także podkreśla, że wskazane byłoby zwiększenie środków; krytykuje jednak fakt, że dokonano cięć w pozycji dotyczącej migracji i azylu w ramach Instrumentu Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju (-200 000 EUR w środkach na zobowiązania, -5 mln EUR w środkach na płatności) oraz w pozycjach dotyczących ograniczania ubóstwa zarówno w krajach śródziemnomorskich (-50 mln EUR w środkach na płatności), jak i w krajach Partnerstwa Wschodniego (-12 mln w środkach na płatności), a także bardziej ogólnie – w środkach przeznaczonych na Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA); uważa, że zaproponowane cięcia przyniosą skutki przeciwne do zamierzonych, jeśli chodzi o ogólną strategię zarządzania przyszłymi przepływami migracyjnymi;
9. zwraca uwagę, że Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO) będzie musiał w przyszłości odegrać większą rolę w zarządzaniu systemem azylowym; stwierdza, że zwiększenie personelu EASO jedynie o 4 osoby jest zdecydowanie niewystarczające, a zmniejszenie przyznanych mu środków w projekcie budżetu na 2016 r. (pomijając dochody przeznaczone na określony cel) jest całkowicie sprzeczne z faktycznymi potrzebami chwili, które nakazywałyby zwiększenie środków;
10. uznaje rolę Europolu w zwalczaniu handlu ludźmi, a konkretnie jego działania w zakresie zwalczania siatek przestępczych, z czego wynika potrzeba zatrudnienia dodatkowych pracowników w co najmniej trzech nowo utworzonych newralgicznych miejscach; zauważa, że dodanie tylko trzech osób w planie zatrudnienia Europolu to za mało, by umożliwić temu urzędowi realizację tych ogromnie wymagających zadań, oraz że

finansowanie przyznane na ten cel w projekcie budżetu na 2016 r. nie zapewnia wystarczających zasobów do należytego wykonania tych zadań;

11. domaga się, by redukcje personelu ani automatyczne przeniesienia pracowników nie dotyczyły agencji WSiSW; wzywa do przyjęcia prawdziwej średnio- i długoterminowej strategii dla tych agencji;
12. z zadowoleniem przyjmuje przewidziane w projekcie budżetu na 2016 r. zwiększenie środków na politykę azylową i imigracyjną; podkreśla, że niewydane pieniądze można przesunąć do innych pozycji budżetowych, aby zareagować na nieprzewidziane wyzwania i wydarzenia, np. te opisane w Europejskim programie w zakresie migracji;
13. uważa, że ważne jest, aby ściśle monitorować wykorzystanie wszystkich środków przeznaczonych na imigrację, zwłaszcza w odniesieniu do procedur zawierania umów z wykonawcami i podwykonawcami, z uwagi na szereg wykrytych w państwach członkowskich oszustw i przypadków złego zarządzania funduszami.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	3.9.2015
Wynik głosowania końcowego	+: 23 -: 4 0: 3
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Nedzhmi Ali, Jonathan Arnott, Lefteris Christoforou, Jean-Paul Denanot, Gérard Deprez, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazabal Rubial, Carlos Iturgaiz, Bernd Kölmel, Zbigniew Kuźmiuk, Vladimír Maňka, Ernest Maragall, Clare Moody, Siegfried Mureşan, Victor Negrescu, Liadh Ní Riada, Patricija Šulin, Eleftherios Synadinos, Paul Tang, Indrek Tarand, Isabelle Thomas, Inese Vaidere, Daniele Viotti, Marco Zanni
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Anneli Jäätteenmäki, Andrey Novakov, Nils Torvalds, Tomáš Zdechovský
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Anthea McIntyre, Tatjana Ždanoka

18.2.2016

OPINIA KOMISJI ZATRUDNIENIA I SPRAW SOCJALNYCH

dla Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

w sprawie sytuacji na Morzu Śródziemnym i potrzeby całościowego podejścia UE do problematyki migracji
(2015/2095(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Elisabeth Morin-Chartier

WSKAZÓWKI

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych zwraca się do Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazań:

1. uznaje wysiłki Komisji na rzecz opracowania ambitnego programu w dziedzinie migracji i pilnie wzywa Radę Europejską do przyjęcia wysoce ambitnego podejścia z dbałością o szczegóły oraz do zachowania jedności w celu podjęcia na czas zdecydowanych działań w odpowiedzi na kryzys migracyjny; wzywa Radę do proaktywnego wspierania prac Komisji konkretnymi i szybkimi działaniami, przez podejmowanie praktycznych kroków mających na celu realizację wspólnych celów w oparciu o zasady solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności między wszystkie państwa członkowskie; wyraża ubolewanie z powodu stanowiska niektórych państw członkowskich, które blokują przyjęcie skutecznego i zrównoważonego rozwiązania politycznego gwarantującego poszanowanie wartości stanowiących podwaliny Unii Europejskiej, w tym przestrzeganie litery prawa, poszanowanie praw człowieka oraz zasad niedyskryminacji, solidarności i podziału odpowiedzialności;
2. stwierdza, że obecna fala uchodźców stanowi wyzwanie dla Europy w kontekście globalnym i tak właśnie powinna być rozpatrywana w Radzie Europejskiej;
3. podkreśla, że zwłaszcza aspekt społeczny fali uchodźców wymaga wspólnej europejskiej polityki azylowej, europejskiej debaty na temat uzgodnień w sprawie kontyngentów, jak również środków takich jak rejestracja na miejscu szczególnie wrażliwych grup uchodźców w silnie dotkniętych krajach sąsiadujących, gdzie występują regiony objęte kryzysem;
4. podkreśla, że jedynym realnym rozwiązaniem problemu napływu obywateli państw trzecich i bezpaństwowców jest jak najszybsze wprowadzenie stałego mechanizmu

relokacji obejmującego wszystkie państwa członkowskie; wskazuje, że w perspektywie średnioterminowej występujący obecnie w Europie kryzys uchodźczy dotyczy kwestii woli integracji uchodźców w społeczeństwie europejskim, ponieważ uchodźcy nie chcą zostać w Europie na stałe; podkreśla, że kształcenie i zatrudnienie stanowią niezbędne podstawy skutecznej integracji uchodźców i migrantów; zwraca się w związku z tym do Komisji o przyjęcie – w ścisłej koordynacji z państwami członkowskimi – natychmiastowych środków i o opracowanie planu skierowanego na integrację społeczną uchodźców i promującego ją, a także na ich integrację na unijnym rynku pracy, który ciągle odczuwa bolesne konsekwencje kryzysu gospodarczego, uwzględniając jednocześnie różnice między migrantami ekonomicznymi a uchodźcami;

5. podkreśla, że prawdziwa integracja jest procesem dwustronnym wymagającym wzajemnego zaangażowania uchodźców oraz Europy i jej obywateli; kładzie nacisk na fakt, że niezbędne jest zapewnienie skutecznego i sprawnego systemu uznawania statusu uchodźcy i przydzielania uchodźców do krajów docelowych w celu jak najszybszego rozpoczęcia procesu włączenia społecznego oraz integracji na rynku pracy; apeluje do Komisji, aby wspierała we wszystkich państwach członkowskich dążenie do ujednolicania w górę poziomu ochrony socjalnej oraz stosowanie standardowej procedury szybkiego udzielania zezwoleń na pracę osobom, którym przyznano status uchodźcy;
6. wzywa państwa członkowskie do wymiany dobrych praktyk w zakresie integracji uchodźców ze społeczeństwem europejskim i na rynku pracy; wzywa Komisję do skorzystania z doświadczeń państw członkowskich i przygotowania zaleceń co do skutecznej realizacji tego procesu;
7. przypomina o wspólnych podstawowych zasadach UE odnoszących się do integracji imigrantów¹ jako o podstawowym podejściu do integracji;
8. wzywa Komisję do zwrócenia szczególnej uwagi na potrzeby osób zasługujących na ochronę międzynarodową oraz grup szczególnie potrzebujących pomocy, takich jak osoby nieletnie pozbawione opieki, kobiety, młodzież, dzieci i osoby w podeszłym wieku, aby w miarę możliwości wspierać podejmowanie stosownych działań w państwach trzecich przed opuszczeniem ich przez te osoby; wzywa do zwrócenia szczególnej uwagi na często niekorzystną sytuację kobiet w procesie integracji społecznej i integracji na rynku pracy; jest zaniepokojony niedawnymi ustaleniami na temat dużej liczby zaginionych dzieci uchodźców pozbawionych opieki i wzywa władze do przeprowadzenia dochodzenia w sprawie miejsca ich pobytu;
9. zachęca Komisję do zintensyfikowania dialogu na temat migracji oraz umiejętności zawodowych z sektorem przedsiębiorstw i przedstawicielami rynku pracy w celu określenia niedoboru pracowników w konkretnych sektorach, w tym w sektorze przedsiębiorczości, a także do otwarcia dobrze zarządzanych legalnych kanałów migracji i stworzenia możliwości zatrudnienia uchodźców; uważa, że w ramach tego dialogu różne interesy powinny być reprezentowane w sposób wyważony, z myślą o integracji migrantów i uchodźców na rynku pracy w oparciu o prawa;
10. utrzymuje, że przy opracowywaniu polityki integracji w UE i z myślą o stałym mechanizmie relokacji uchodźców należy uwzględnić dane o rynku pracy, zwłaszcza w

¹ Konkluzje Rady z dnia 19 listopada 2004 r.

odniesieniu do bezrobocia i możliwości zatrudnienia oraz dane dotyczące sytuacji społecznej, tak by nie pogorszyło to sytuacji społecznej i ekonomicznej regionów przyjmujących, w szczególności tych dotkniętych w największym stopniu kryzysem gospodarczym oraz w tych państwach członkowskich, które są najbardziej zadłużone i nadal realizują proces konsolidacji budżetowej, oraz by zapewnić lepszą integrację społeczną uchodźców i ich integrację na rynku pracy, mając na uwadze, że niepewna sytuacja społeczna i gospodarcza tych obszarów i mieszkających na nich osób jest czynnikiem niezależnym od obecnej kryzysowej sytuacji uchodźców z uwagi na obecne możliwości zatrudnienia w odnośnych regionach;

11. sugeruje, że system, w którym osoby ubiegające się o azyl mogłyby – o ile jest to możliwe w praktyce – ubiegać się o azyl w państwie członkowskim, gdzie mają już powiązania rodzinne, społecznościowe lub lepsze perspektywy pracy, znacznie poprawiłby ich perspektywy integracji;
12. podkreśla, że należy przygotować kompleksowe podejście do migracji, uwzględniające poważny problem demograficzny, z którym aktualnie boryka się Europa i jej gospodarka; wskazuje jednocześnie, że integracja uchodźców i migrantów w perspektywie średnio- i długoterminowej stwarza również szansę na zapewnienie demograficznego rozwoju i zasilenie bazy umiejętności w Europie; wzywa państwa członkowskie do przygotowania spisu profili zawodowych uchodźców w formie skomputeryzowanej, tak aby ich rozmieszczenie mogło być dopasowane do sytuacji na krajowym i regionalnym rynku pracy;
13. przypomina, że Komisja wskazała, że istnieje możliwość wykorzystania funduszy europejskich, zwłaszcza Europejskiego Funduszu Społecznego, by wspierać dążenia do integracji uchodźców; wzywa organy zarządzające tymi funduszami do ich wykorzystywania w jak najbardziej skuteczny sposób, by przyczynić się do rozwiązania kwestii integracji uchodźców bez szkody dla innych celów i beneficjentów, zwłaszcza grup szczególnie potrzebujących pomocy, oraz dopilnować, że korzystają z nich wszyscy beneficjenci; zauważa, że Komisja zasygnalizował również chęć pomocy organom zarządzającym w dostosowaniu programów operacyjnych EFS w celu skutecznego integrowania migrantów i uchodźców bez szkody dla celów EFS w zakresie zatrudnienia; zwraca również uwagę na dostępne fundusze, które można przeznaczyć na szkolenia w zakresie zarządzania różnorodnością i równością w miejscu pracy oraz wspieranie władz lokalnych i regionalnych w działaniach na rzecz integracji;
14. wzywa Komisję, aby w przeglądzie śródkresowym wieloletnich ram finansowych przewidzianym na rok 2016, dopilnowała, by budżet UE, a w szczególności Europejski Fundusz Społeczny, lepiej koncentrował się na integracji społecznej i integracji na rynku pracy uchodźców o uregulowanej sytuacji prawnej; wzywa Komisję do zbadania wykorzystania Funduszu Azylu, Migracji i Integracji w działaniach podejmowanych na rzecz integracji społecznej i integracji na rynku pracy obywateli państw trzecich; wzywa państwa członkowskie do pełnego wykorzystania Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych w połączeniu z innymi funduszami UE w celu zapewnienia niezbędnych inwestycji na rzecz integracji napływających uchodźców w perspektywie średnioterminowej; wzywa Komisję, by podczas przeglądu wieloletnich ram finansowych zwiększyła środki na politykę społeczną w celu wzmocnienia polityki spójności, tak by możliwe było zapewnienie integracji na rynku pracy i integracji społecznej uchodźców;

15. wzywa państwa członkowskie do udostępnienia za pośrednictwem ich służb zatrudnienia wystarczających środków służących pełnej integracji na rynku pracy uchodźców kwalifikujących się do pracy; wskazuje, że europejska sieć publicznych służb zatrudnienia może odegrać istotną rolę w integracji migrantów z europejskim rynkiem pracy;
16. przypomina również, jak ważne jest wspieranie w razie potrzeby MŚP w zatrudnianiu pracowników migrujących;
17. podkreśla, że wejście na rynek pracy pełni kluczową rolę w integracji i w zachowaniu przez uchodźców godności osobistej; z zadowoleniem przyjmuje starania, aby skrócić czas oczekiwania na wejście na rynek pracy, podejmowane przez niektóre państwa członkowskie w ramach transpozycji dyrektywy 2013/33/UE¹;
18. wzywa państwa członkowskie do dokładnego przeanalizowania swoich systemów edukacji w celu wskazania sposobów jak najszybszego włączenia dzieci uchodźców w proces kształcenia;
19. ponawia wezwanie do Komisji dotyczące utworzenia, w porozumieniu z państwami członkowskimi, jednolitego systemu zgodnego z istniejącymi europejskimi systemami, służącego umożliwianiu i przyspieszaniu ewentualnego oficjalnego uznawania dyplomów oraz formalnego i nieformalnego uznawania umiejętności, w połączeniu ze standaryzacją w zakresie uznawania i równoważności kwalifikacji między państwami członkowskimi na poziomie europejskim, co umożliwi pełne włączenie uchodźców i migrantów do społeczeństwa oraz pozwoli im wykonywać pracę zgodną z ich poziomem umiejętności, a nie poniżej tego poziomu, jak to często ma miejsce;
20. kładzie nacisk na znaczenie powszechności i łatwej dostępności szkoleń dla uchodźców i migrantów, oraz na fakt, że uchodźcy i migranci muszą pilnie uczestniczyć w kursach językowych i integracyjnych, które powinny stanowić obowiązkową część programu relokacji zaraz po przybyciu przesiedlanej ludności na terytorium państwa relokacji, w uzupełnieniu do opieki medycznej i psychologicznej dla osób ubiegających się o azyl i uchodźców;
21. przypomina, że ważne jest również zatwierdzanie umiejętności nabytych podczas pracy w UE, by stanowiły wartość dodaną dla osób, które zdecydują się opuścić UE w celu podjęcia pracy w innym kraju;
22. zwraca uwagę, że sprawna integracja uchodźców i migrantów w społecznościach przyjmujących wymaga podejścia opartego na prawach i mobilizacji wszystkich sił instytucjonalnych i społeczeństwa obywatelskiego, ponieważ partnerzy społeczni mogą odegrać ważną rolę w czerpaniu korzyści z szybszej integracji migrantów i uchodźców na lokalnym rynku pracy; wzywa zatem państwa członkowskie do należytego uwzględnienia wszystkich zainteresowanych stron przy opracowywaniu strategii integracji;
23. wzywa państwa członkowskie do przygotowania społeczności lokalnych do przyjęcia uchodźców i ich rodzin za pomocą dobrze zaplanowanych kampanii informacyjnych;

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/33/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia norm dotyczących przyjmowania wnioskodawców ubiegających się o ochronę międzynarodową, Dz.U. 180 z 29.6.2013, s. 96.

24. zachęca Komisję i państwa członkowskie do promowania i wspierania inicjatyw zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego, które mają na celu udzielanie pomocy migrantom i uchodźcom, np. w ramach europejskiej sieci punktów kontaktowych dla migrantów i Union Migrant Net, co stanowi jedynie dwa przykłady współpracy transgranicznej między punktami kontaktowymi udzielającymi migrantom informacji i pomocy w związku z integracją;
25. zwraca uwagę Komisji, że praca nierejestrowana migrantów stanowi zagrożenie dla ich zdrowia i bezpieczeństwa oraz pozbawia ich praw pracowniczych i praw w zakresie zabezpieczenia społecznego; wzywa Komisję do zapobiegania poważnemu wyzyskowi pracowników; przypomina o systemie sankcji wobec pracodawców wykorzystujących siłę roboczą w postaci migrantów w ramach dyrektywy w sprawie kar wobec pracodawców¹ i dyrektywy w sprawie pracowników sezonowych²; wzywa jednak Komisję do pracy nad systemem bardziej zorientowanym na integrację, obejmującym wszystkie aspekty tego problemu, w tym zapewnienie uchodźcom odpowiedniej ochrony w celu wyeliminowania nadużywania pracy migrantów;
26. przypomina, że w celu uniknięcia systemu dualistycznego w miejscu pracy pracownicy migrujący muszą mieć pełny dostęp do praw pracowniczych, w tym prawa do członkostwa w związkach zawodowych;
27. przypomina o ryzyku dla pracownika i pracodawcy, jakie niesie ze sobą podpisanie umowy o pracę z osobą ubiegającą się o azyl, ponieważ jej wniosek azylowy może zostać odrzucony; uważa, że może to również postawić pod znakiem zapytania cele Komisji w odniesieniu do polityki powrotu do kraju pochodzenia;
28. zwraca uwagę, że większość osób ubiegających się o azyl, których wnioski zostały odrzucone w państwach członkowskich, pozostaje w UE bez statusu prawnego, co oznacza, że rośnie liczba migrantów o nieuregulowanym statusie bez prawa do pracy lub dostępu do edukacji dla ich dzieci; podkreśla w związku z tym potrzebę kontrolowania i monitorowania migrantów o nieuregulowanym statusie, ponieważ są oni zagrożeni wykluczeniem społecznym i ubóstwem, a w rezultacie podatni na wszelkiego rodzaju zewnętrzne wpływy, w tym radykalizm;
29. wzywa Komisję i państwa członkowskie do przeprowadzenia kampanii informacyjnej w państwach pochodzenia migrantów w celu przekazania im odpowiednich i adekwatnych informacji na temat procedury prawnej wjazdu do UE, a także ich praw i obowiązków w państwach członkowskich, by zapewnić, że osoby podróżujące posiadają ważne i zgodne z prawem wnioski;
30. podkreśla, że UE powinna oferować legalne drogi wjazdu i pozostawania w UE osobom pragnącym przybyć do Europy oraz możliwości zmiany ich statusu migracyjnego podczas pobytu w UE, a także opracować rzeczywistą politykę w dziedzinie migracji wahadłowej; apeluje o utworzenie korytarza dla migrantów zarobkowych w krajach ubiegających się o

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/52/WE z dnia 18 czerwca 2009 r. przewidująca minimalne normy w odniesieniu do kar i środków stosowanych wobec pracodawców zatrudniających nielegalnie przebywających obywateli krajów trzecich, Dz.U. L 168 z 30.6.2009, s. 24.

² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/36/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu zatrudnienia w charakterze pracownika sezonowego, Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 375.

członkostwo w UE, który zapewniłby obywatelom tych krajów łatwiejszy dostęp do europejskiego rynku pracy;

31. wzywa Komisję do przyjęcia ambitnego podejścia przy przeglądzie dyrektywy w sprawie niebieskiej karty¹ w celu zwiększenia znaczenia niebieskiej karty UE, która jest stosowana w przypadku wysoko wykwalifikowanych pracowników z państw trzecich oraz pomaga w rozwiązywaniu problemów demograficznych w UE, wypełniając niedobór pracowników na rynku pracy UE; podkreśla, że wysoko wykwalifikowani migranci mogliby stanowić atut przy integrowaniu i asymilowaniu innych obywateli spoza UE w społeczeństwach europejskich oraz podkreśla konieczność kompleksowej oceny migracji obejmującej analizę działań na rzecz zwalczania istniejących niedoborów pracowników na europejskich rynkach pracy w celu doprowadzenia do wzajemnie korzystnej sytuacji;
32. zaleca zdecydowane zwiększenie pomocy dla państw Europy Południowej, w których przebywa bardzo wielu uchodźców i migrantów, a także bliską współpracę w terenie z Wysokim Komisarzem Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców i z organizacjami pozarządowymi.

¹ Dyrektywa Rady 2009/50/WE z dnia 25 maja 2009 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji, Dz.U. L 155 z 18.6.2009, s. 17.

**WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

Data przyjęcia	17.2.2016
Wynik głosowania końcowego	+: 42 -: 9 0: 3
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Laura Agea, Guillaume Balas, Brando Benifei, Mara Bizzotto, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Jane Collins, Martina Dlabajová, Lampros Fountoulis, Elena Gentile, Arne Gericke, Marian Harkin, Czesław Hoc, Danuta Jazłowiecka, Agnes Jongerius, Jan Keller, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Kostadinka Kuneva, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Patrick Le Hyaric, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Joëlle Mélin, Elisabeth Morin-Chartier, Emilian Pavel, João Pimenta Lopes, Marek Plura, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Maria João Rodrigues, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Renate Weber, Jana Žitňanská
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Amjad Bashir, Tania González Peñas, Miapetra Kumpula-Natri, António Marinho e Pinto, Tamás Meszerics, Neoklis Sylikiotis, Ivo Vajgl

19.10.2015

OPINIA KOMISJI TRANSPORTU I TURYSTYKI

Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

na temat sytuacji na Morzu Śródziemnym i potrzeby całościowego podejścia UE do problematyki migracji
(2015/2095(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Merja Kyllönen

WSKAZÓWKI

Komisja Transportu i Turystyki zwraca się do Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazań:

- A. mając na uwadze, że granice morskie Unii na Morzu Śródziemnym są granicami zewnętrznymi Unii Europejskiej oraz że, w odróżnieniu od granic lądowych, nie można ich zamknąć; mając na uwadze, że należy pilnie zająć się problemem napływu uchodźców, aby zapobiec sytuacji, w której padliby oni ofiarami przemytników i mafii;
1. wyraża zaniepokojenie dramatycznym wzrostem liczby osób, które ryzykują życie, próbując przedostać się przez Morze Śródziemne do UE; podkreśla, że Morze Śródziemne to największy na świecie szlak migracji drogą morską o gęstej sieci żeglugi handlowej; podkreśla, że obecny kryzys uchodźczy wywiera wielką presję na morski sektor handlowy, zwiększając jego udział w ponoszeniu ciężaru, zwłaszcza w odniesieniu do bezpieczeństwa załóg oraz zapewnienia ogólnego bezpieczeństwa; uważa, że kompleksowe środki, za pomocą których UE zamierza rozwiązać wielowymiarowe problemy związane z tym kryzysem, powinny należycie uwzględniać tę kwestię, a w konsekwencji powinny zmniejszyć negatywny wpływ na sektor transportu;
 2. przypomina, że zgodnie z Konwencją Narodów Zjednoczonych dotyczącą statusu uchodźców¹, Konwencją Narodów Zjednoczonych o prawie morza² oraz Międzynarodową konwencją o bezpieczeństwie życia na morzu³, a także Międzynarodową konwencją o poszukiwaniu i ratownictwie morskim⁴ każde państwo

¹ Konwencja Narodów Zjednoczonych dotycząca statusu uchodźców z 1951 r.

² Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawie morza z 1982 r., art.98 („Obowiązek udzielania pomocy”).

³ Międzynarodowa konwencja o bezpieczeństwie życia na morzu z 1974 r., prawidło 33 („Sytuacje niebezpieczeństwa: obowiązki i procedury postępowania”).

⁴ Międzynarodowa konwencja o poszukiwaniu i ratownictwie morskim z 1979 r. ze zmianami.

będące stroną tych konwencji zobowiązuje kapitana statku pływającego pod jego banderą, o ile kapitan może to uczynić bez narażenia na poważne niebezpieczeństwo statku, załogi lub pasażerów, do niesienia pomocy każdej osobie na morzu znajdującej się w niebezpieczeństwie, niezależnie od przynależności państwowej bądź statusu takiej osoby lub okoliczności, w jakich została ona znaleziona, udzielenia jej pierwszej pomocy medycznej lub innej oraz przewiezienia w bezpieczne miejsce, a także do aktywnego udziału w akcjach poszukiwawczych i ratowniczych na morzu; podkreśla, że ratowanie osób znajdujących się w niebezpieczeństwie na morzu jest nie tylko obowiązkiem międzynarodowym, lecz także powinnością etyczną;

3. wzywa wszystkie władze portowe i morskie państw członkowskich oraz Europejską Agencję ds. Bezpieczeństwa na Morzu, a w szczególności kapitanów statków żeglujących na Morzu Śródziemnym, aby wzmogli czujność wobec wszelkich statków, na pokładzie których znajdują się migranci i uchodźcy, którzy mogą być w niebezpieczeństwie; w związku z powyższym zaleca, by podmioty te przestrzegały wytycznych Międzynarodowej Organizacji Morskiej i agencji ONZ ds. uchodźców (UNHCR) w sprawie postępowania z osobami uratowanymi na morzu;
4. podkreśla, że w okresie od 1 stycznia do 31 maja 2015 r. na Morzu Śródziemnym uratowano 47 265 migrantów, z czego 13 475 uratowały statki handlowe⁶; zauważa, że w ciągu tych pięciu miesięcy 302 statki handlowe zostały poproszone o zmianę planu podróży i kursu, aby wziąć udział w akcjach ratunkowych, z czego ostatecznie 104 statki poproszono o uratowanie migrantów i sprowadzenie ich na ląd ze względu na pilną potrzebę podjęcia działań;
5. wyraża ubolewanie w związku z faktem, że zgodnie z doniesieniami UNHCR dotychczas tylko w 2015 r. ponad 3 000 osób poniosło śmierć, usiłując przedostać się przez Morze Śródziemne⁷;
6. zwraca się do Rady o pilne zatwierdzenie wniosku przedstawionego przez Komisję w dniu 9 września 2015 r. i przyjętego przez zgromadzenie plenarne Parlamentu Europejskiego w dniu 17 września w celu relokacji 120 000 osób potrzebujących ochrony międzynarodowej oraz o stałe monitorowanie ewentualnych dodatkowych potrzeb w zakresie ochrony uchodźców;
7. podkreśla, że o ile główna odpowiedzialność spoczywa na państwach członkowskich, to statki handlowe odgrywają bezpośrednią rolę w akcjach poszukiwawczo-ratunkowych zarówno w odniesieniu do ich liczby, jak i prowadzonych działań; zauważa, że statki handlowe nie są wyposażone, a ich załogi nie są wyszkolone w wystarczający sposób, aby brać regularny udział w akcjach ratunkowych prowadzonych na tak dużą skalę;
8. przypomina, że pomoc w akcjach ratunkowych oferowana przez statki handlowe i ich załogi nie powinna zastępować pomocy dla migrantów na morzu, którą w dalszym ciągu powinny zapewniać właściwe organy UE i państw członkowskich, które muszą

⁵ Rezolucja MSC.167 (78) Międzynarodowej Organizacji Morskiej i „Ratownictwo morskie: wytyczne w sprawie zasad i praktyk mających zastosowanie do migrantów i uchodźców”.

⁶ W oparciu o dane statystyczne Stowarzyszenia Armatorów Wspólnoty Europejskiej (ECSA).

⁷ <http://data.unhcr.org/mediterranean/regional.php>.

przeznaczyć na ten cel niezbędne zasoby ludzkie i finansowe; uznaje i pochwała znaczący i hojny udział organizacji humanitarnych w ratowaniu pasażerów tych statków poprzez rozmieszczanie na wodach Morza Śródziemnego statków, zwłaszcza należących do Lekarzy bez Granic oraz Morskiej Stacji Pomocy Migrantom (MOSA);

9. zauważa, że ewentualne konsekwencje gospodarcze i prawne wobec statków niosących ratunek i ich właściciele zniechęcają niektóre statki do udzielania pomocy; apeluje do państw członkowskich, by nie karały tych, którzy dobrowolnie pomagają migrantom z pobudek humanitarnych, w tym przewoźników i właścicieli statków; wzywa Komisję, aby zaproponowała przegląd dyrektywy Rady 2001/51/WE;
10. obawia się, że ponieważ statki i ich załogi nie mogą być wystarczająco dobrze przygotowane, by prowadzić akcje poszukiwawczo-ratunkowe, które nie wchodzą w zakres ich normalnej działalności, sytuacja w regionie Morza Śródziemnego – w którym doświadczamy już ludzkich tragedii – może prowadzić do wypadków wśród migrantów i członków załóg, a także pociągać za sobą ofiary w ludziach i nieść zagrożenie dla bezpieczeństwa morskiego oraz środowiska;
11. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji zatytułowany „Europejski program w zakresie migracji” (COM(2015)0240) i zdecydowanie apeluje do państw członkowskich, by przejęły odpowiedzialność, a także podjęły odpowiednie i natychmiastowe działania zarówno na szczeblu krajowym, jak i na szczeblu UE, aby zapobiec dalszym tragediom ludzkim na Morzu Śródziemnym oraz zapewnić realizację międzynarodowych i etycznych zobowiązań zgodnie z zasadami solidarności i wspólnej odpowiedzialności; wzywa UE i jej państwa członkowskie do znalezienia skutecznego i trwałego rozwiązania umożliwiającego wyeliminowanie obecnych niedoskonałości unijnego systemu migracyjnego, do zajęcia się faktycznymi przyczynami obecnego kryzysu imigracyjnego oraz do zapobieżenia dalszemu wypływowi statków, na których odbywa się przemyt ludzi, i dalszym wypadkom śmiertelnym na Morzu Śródziemnym; uważa, że środki na szczeblu UE powinny być kompleksowe i powinny prowadzić do zapewnienia kontrolowanej, możliwej do opanowania, bezpiecznej i legalnej migracji;
12. jest głęboko zaniepokojony obecnym kryzysem migracyjnym na Morzu Śródziemnym, zwłaszcza jego aspektami humanitarnymi, a także wpływem na transport morski, w tym na statki pasażerskie, wycieczkowe i kontenerowce, a także na bezpieczeństwo statków, ich załóg i towarów oraz ogólne bezpieczeństwo na morzu;
13. uważa, że walka z przemytem ludzi nie powinna ograniczać wolności żeglugi;
14. wzywa państwa członkowskie, Radę i Komisję, by w oczekiwaniu na niezbędne środki średnio- i długoterminowe kontynuowały zwiększanie funduszy na współmierne akcje poszukiwawczo-ratunkowe na Morzu Śródziemnym, a także by – we współpracy z właściwymi organami – rozszerzyły obszar działań w ramach prowadzonych obecnie akcji, aby móc zagwarantować bezpieczeństwo i prawa podstawowe uchodźcom szukającym schronienia w Europie, osobom uprawnionym do ochrony międzynarodowej, a także członkom załóg pracujących na wodach Morza Śródziemnego;
15. apeluje o rygorystyczne kontrolowanie rzeczywistego wydatkowania funduszy przeznaczonych na akcje ratunkowe i placówki przyjmowania, aby zagwarantować ich właściwe wykorzystanie do określonych celów oraz uniknąć niezgodnego z prawem

wydatkowania;

16. zachęca organy UE i państw członkowskich do pełnego zastosowania istniejących systemów monitorowania i informacji o ruchu statków na Morzu Śródziemnym, do gromadzenia aktualnych informacji na temat statków kursujących u wybrzeży UE, a także do dalszego zacieśniania współpracy między poszczególnymi organami administracji morskiej, takimi jak organy odpowiedzialne za bezpieczeństwo transportu, marynarka wojenna i straż przybrzeżna, w razie konieczności w drodze wzmocnionej współpracy na mocy art. 20 Traktatu o Unii Europejskiej i art. 329 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w celu lepszej koordynacji i wdrożenia skutecznych działań w zakresie bezpieczeństwa na morzu, rozbijania sieci przemytników i przechwytywania należących do nich łodzi, a także w celu zachowania rzeczywistego przeglądu sytuacji w odniesieniu do akcji ratunkowych; podkreśla znaczenie zaangażowania pełnego potencjału Europejskiej Agencji ds. Bezpieczeństwa na Morzu jako podmiotu świadczącego zintegrowane usługi morskie w celu wspierania akcji poszukiwawczo-ratunkowych na Morzu Śródziemnym, którego działalność należy wspierać;
17. podkreśla, że państwa członkowskie i zaangażowane organy muszą zapewnić niezakłócone sprowadzenie na ląd uratowanych uchodźców i migrantów w wyznaczonym porcie morskim ze statków, które brały udział w akcji ratunkowej;
18. podkreśla, że załogi statków pasażerskich, wycieczkowych i kontenerowców uczestniczących w akcji ratunkowej nie mogą w żadnym razie utrudniać koordynowanej przez Frontex pracy urzędników odpowiedzialnych za kontrolę migrantów w granicznych państwach członkowskich, bez względu na podjętą przez nich decyzję zgodnie z prawem państwa członkowskiego i UE;
19. podkreśla, że należy szybko wzmocnić potencjał i kompetencje Fronteksu;
20. apeluje do wszystkich zainteresowanych stron zaangażowanych w działania na Morzu Śródziemnym o znalezienie rozwiązania kryzysu związanego z uchodźcami, w tym o podjęcie wysiłków na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa i poprawy przestrzegania praw podstawowych w odniesieniu do uchodźców w ich krajach pochodzenia; zachęca UE i jej państwa członkowskie, by zaoferowały pomoc i środki znajdującym się na pierwszej linii państwom członkowskim, znalazły rozwiązania problemów leżących u podłoża migracji na wielką skalę, wzmocniły współpracę z państwami w regionie Morza Śródziemnego nienależącymi do UE, takimi jak Turcja, Libia, Liban i Jordania, w odniesieniu do wymiany informacji, podjęcia wspólnych działań poszukiwawczo-ratunkowych, kontroli granicznych, nadzoru oraz wspierania porozumień w sprawie kontroli migracji, a także by rozwiązały problem handlarzy ludźmi, przywódców zorganizowanych grup przestępczych i sieci przemytniczych za pomocą surowych sankcji karnych;
21. wzywa Komisję do utworzenia grupy roboczej z udziałem właściwych organów państw członkowskich, organizacji humanitarnych działających w terenie, agencji UE i ONZ w celu pilnego stworzenia rozwiązań w zakresie transportu uchodźców, a także ustanowienia bezpiecznych i legalnych szlaków migracyjnych prowadzących zarówno przez morze, jak i ląd, które umożliwią transportowanie osób ubiegających się o azyl i uchodźców ze stref objętych konfliktem do obozów uchodźców oraz do krajów, które są celem ich migracji, w bezpiecznych i przyzwoitych warunkach; uważa, że należy otworzyć legalne i regulowane kanały migracji, a odpowiedzialność za nie należy rozdzielić na 28 państw

członkowskich;

22. zauważa, że tymczasowe ponowne wprowadzenie kontroli granicznych przez niektóre państwa członkowskie zagraża zwykłemu funkcjonowaniu systemu Schengen, opierającego się na otwarciu granic wewnętrznych UE i na swobodnym przepływie osób, pogarsza warunki bytowe uchodźców na granicach, a także stwarza problemy dla funkcjonowania unijnego systemu transportowego, w tym przewozów pasażerskich; wzywa Komisję, aby zaproponowała odpowiednie instrumenty szybkiego reagowania oraz rozwiązania w celu utrzymania sprawnego funkcjonowania systemu transportowego oraz prawa do swobodnego przepływu osób, w tym praw pasażerów;
23. podkreśla znaczenie stworzenia infrastruktury i systemu, aby przewidzieć, który obszar unijnych granic zewnętrznych będzie jako następny narażony na zdecydowanie zwiększone przepływy migracyjne, a także by przygotować się na nie;

**WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

Data przyjęcia	13.10.2015
Wynik głosowania końcowego	+: 34 -: 9 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Daniela Aiuto, Lucy Anderson, Marie-Christine Arnautu, Inés Ayala Sender, Georges Bach, Izaskun Bilbao Barandica, Deirdre Clune, Michael Cramer, Luis de Grandes Pascual, Andor Deli, Karima Delli, Isabella De Monte, Ismail Ertug, Jacqueline Foster, Tania González Peñas, Dieter-Lebrecht Koch, Merja Kyllönen, Miltiadis Kyrkos, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Marian-Jean Marinescu, Georg Mayer, Gesine Meissner, Jens Nilsson, Markus Pieper, Salvatore Domenico Pogliese, Tomasz Piotr Poręba, Gabriele Preuß, Christine Revault D'Allonnes Bonnefoy, Massimiliano Salini, David-Maria Sassoli, Claudia Schmidt, Jill Seymour, Claudia Tapardel, Pavel Telička, István Ujhelyi, Wim van de Camp, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Janusz Zemke, Roberts Zīle, Kosma Złotowski, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Evžen Tošenovský

17.2.2016

OPINIA KOMISJI ROZWOJU REGIONALNEGO

dla Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

na temat sytuacji na Morzu Śródziemnym i potrzeby całościowego podejścia UE do problematyki migracji
(2015/2095(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Andrea Cozzolino

WSKAZÓWKI

Komisja Rozwoju Regionalnego zwraca się do Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. uważa, że obecne wyzwanie związane z migracją wymaga wspólnej polityki migracyjnej i azylowej charakteryzującej się podejściem całościowym i zintegrowanym, podejmującej kluczowe kwestie dotyczące zjawiska migracji, takie jak ochrona międzynarodowa uchodźców, walka z sieciami przemytu ludzi i regulacja migracji; podkreśla ponadto, że należy wprowadzić odpowiedni system wielopoziomowej współpracy między UE, państwami członkowskimi i władzami regionalnymi i lokalnymi, a także koordynację ze wszystkimi zainteresowanymi stronami i ich zaangażowanie, ze szczególnym uwzględnieniem współpracy transgranicznej między państwami członkowskimi i krajami trzecimi, zwłaszcza krajami pochodzenia i tranzytowymi;
2. jest zdania, że wspólna polityka europejska w dziedzinie migracji i azylu powinna wprowadzać rozróżnienie między „uchodźcami” a „osobami migrującymi z przyczyn ekonomicznych”; zwraca uwagę na ogólnie niepewną sytuację migrantów i uchodźców uciekających przed wojną i prześladowaniem, która wymaga godnej i ludzkiej reakcji odrzucającej tendencje ksenofobiczne, i – w stosownym przypadku – zajęcia się kwestią kryzysu migracyjnego; podkreśla, że art. 80 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) określa, że polityka unijna podlega zasadzie solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności między państwami członkowskimi, w tym również na płaszczyźnie finansowej; podkreśla konieczność reakcji na szczeblu europejskim i podjęcia wspólnych wysiłków przez wszystkie państwa członkowskie; przypomina, że państwa członkowskie powinny wziąć na siebie odpowiedzialność zgodnie z art. 80 TFUE;

3. kładzie nacisk na fakt, że migrację należy traktować jako pilne zjawisko o zasięgu globalnym, posiadające głęboko ludzki wymiar, które może stanowić dla UE możliwość wzmocnienia rozwoju gospodarczego i społecznego w kontekście kryzysu gospodarczego i wyzwań demograficznych, jakie stoją przed Unią; pilnie wzywa Komisję i państwa członkowskie, by wraz z władzami regionalnymi i lokalnymi podejmowały skuteczne działania administracyjne w dziedzinie migracji, w tym angażowały wszystkie zainteresowane strony, takie jak społeczeństwo obywatelskie, oraz wprowadzały w praktyce i promowały zestaw zrównoważonych, skutecznych i ukierunkowanych środków w celu ułatwiania osiedlania się i integracji migrantów, w szczególności w dziedzinie kształcenia, szkolenia, dostępu do rynku pracy, usług socjalnych i mieszkalnictwa;
4. przypomina, że migranci starają się docierać i często – pomimo wysiłków władz dążących do ich równego rozłożenia – osiedlać w strefach miejskich; podkreśla, że osiedlanie się migrantów nie powinno być ograniczone tylko do stref miejskich i wzywa do równego rozłożenia migrantów w państwach członkowskich; uznaje ważną rolę miast w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej w związku z przyjmowaniem, zakwaterowaniem i integracją migrantów oraz zwraca się do Komisji i państw członkowskich o uczynienie z walki z ubóstwem w miastach jednego ze swoich priorytetów;
5. z zadowoleniem przyjmuje konkluzje luksemburskiej prezydencji Rady UE z dnia 27 listopada 2015 r. przy okazji nieformalnego spotkania ministrów w sprawie spójności terytorialnej i polityki miejskiej, w których wspomniano o zapewnianiu miastom i gminom odpowiedniego wsparcia w celu radzenia sobie z sytuacją związaną z uchodźcami, zwłaszcza przez mobilizację Europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (EFSD) przeznaczonych na zrównoważony rozwój miejski oraz włączenie kwestii migracji i uchodźców do agendy miejskiej UE;
6. przypomina, że w okresie programowania 2014–2020, oprócz Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) również przyczynia się do realizacji celu tematycznego promowania włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa i dyskryminacji, włącznie z wdrażaniem środków integracji migrantów – takich jak inwestycje w infrastrukturę społeczną, zdrowotną, oświatową, mieszkaniową (w tym wodę) oraz infrastrukturę opieki nad dziećmi, środków dla ubogich obszarów miejskich i przedsiębiorstw rozpoczynających działalność – takich jak coaching, kursy językowe i szkolenia, a także środków zwalczania dyskryminacji; apeluje o lepszą koordynację wykorzystania funduszy UE przeznaczonych na politykę integracji;
7. wzywa Komisję i państwa członkowskie do elastyczności w wykorzystywaniu istniejących programów w celu zajęcia się obecnymi dodatkowymi wyzwaniami dla polityki spójności; przyjmuje do wiadomości elastyczność Komisji w rozpatrywaniu wniosków każdego państwa członkowskiego w ramach obecnych programów operacyjnych oraz docenia jej wolę oceny i szybkiego zatwierdzenia zmian w tych programach, pomagając tym samym państwom członkowskim w dostosowaniu się do nowych okoliczności dzięki inwestycjom koniecznym w przypadku każdego państwa członkowskiego; pilnie wzywa państwa członkowskie odpowiednio do korzystania z finansowania dostępnego w ramach Europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz do uwzględnienia odpowiednich środków związanych z Europejskim programem w zakresie migracji wśród propozycji przeglądu śródkresowego WRF, który

ma nastąpić pod koniec 2016 r., przypominając jednocześnie o podstawowej roli polityki spójności jako narzędzia inwestycyjnego promującego wzrost i zatrudnienie w Europie oraz zmniejszającego dysproporcje w poziomie rozwoju poszczególnych regionów;

8. jest zdania, że EFSI w synergii z Funduszem Azylu, Migracji i Integracji to użyteczne narzędzia służące radzeniu sobie ze skalą wyzwań migracyjnych w dziedzinach takich, jak zakwaterowanie, relokacja, szkolenia w zakresie umiejętności językowych i zawodowych, ścieżka integracji i kwestie związane z ubóstwem i wykluczeniem społecznym; apeluje zatem do państw członkowskich o zwiększenie wysiłków w dziedzinie budowania zdolności swoich organów administracji i instytucji; podkreśla, że w zakresie ogólnych ram polityki spójności precyzyjna realokacja kwot z funduszy EFSI na kwestie związane z migracją powinna pozostać w gestii państw członkowskich i regionów zgodnie z ich szczególnymi potrzebami;
9. zwraca się do Komisji o opracowanie podejścia do migracji podobnego do podejścia w ramach strategii makro-regionalnej; kładzie nacisk na fakt, że takie zintegrowane i kompleksowe podejście powinno opierać się na inicjatywie INTERREG i obejmować konkretne cele, a także wykorzystywać instrumenty takie, jak zintegrowane inwestycje terytorialne (ZIT) i rozwój lokalny kierowany przez społeczność; przypomina, że cel współpracy terytorialnej w ramach polityki spójności umożliwia różnym podmiotom znajdowanie wspólnych rozwiązań, w tym z państwami trzecimi; w związku z tym przypomina o znaczeniu umacniania zdolności społeczeństwa obywatelskiego, w tym wolontariuszy, oraz współpracy między społeczeństwem obywatelskim a podmiotami lokalnymi, a także wspierania i rozwijania przedsiębiorczości, jako czynnika wzrostu, włączenia społecznego i zatrudnienia;
10. zwraca się do Komisji o uwzględnienie – w ramach zasad obowiązującego paktu stabilności i wzrostu, w przypadku zastosowania art. 23 ust. 11 przy analizie społecznych i gospodarczych warunków panujących w danym państwie członkowskim na podstawie załącznika III rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 1303/2013 – dodatkowych nadzwyczajnych wydatków publicznych dokonanych przez państwa członkowskie w związku z bezprecedensowym napływem uchodźców;
11. uważa, że współpraca transgraniczna ma kluczowe znaczenie dla rozwiązania problemu przepływów migracyjnych; przypomina ważny wkład programów Europejskiej współpracy terytorialnej i doświadczenie zdobyte podczas ich wdrażania, które stanowi ponadto dobrą podstawę do współpracy między władzami różnych państw członkowskich i stron trzecich; podkreśla ponadto, że UE i jej państwa członkowskie powinny przestać ograniczać się do działań nadzwyczajnych lub reagowania kryzysowego i realizować politykę zagraniczną i rozwoju w taki sposób, by rozwiązywać uporczywe problemy strukturalne, które prowadzą do masowych przepływów migracyjnych;
12. podkreśla konieczność skutecznego wyeliminowania sieci przestępczych skupiających przemytników i handlarzy ludźmi; wyraża przekonanie, że należy podjąć starania w celu promowania skutecznej polityki UE dotyczącej granic oraz umożliwiania bezpiecznego i legalnego wjazdu uchodźcom, co pozwoli na ratowanie życia i zagwarantowanie bezpieczeństwa, a także – uznając, że jest to element polityki migracyjnej – wesprze również politykę i środki związane z powrotem imigrantów o nieuregulowanym statusie, przy czym cały proces powinien odbywać się we współpracy z państwami pochodzenia i

tranzytu;

13. podkreśla ważną rolę, jaką odgrywają przedsiębiorstwa społeczne w integrowaniu i przyjmowaniu imigrantów, zarówno z punktu widzenia społecznego, jak i gospodarczego; wzywa Komisję do utworzenia platformy współpracy i dialogu na temat kwestii migracyjnych w celu gromadzenia przykładów dobrych praktyk regionów i miast w odniesieniu do sposobu reagowania na obecny kryzys migracyjny, a także do zapewnienia rozpowszechniania tych praktyk.

**WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

Data przyjęcia	16.2.2016
Wynik głosowania końcowego	+: 28 -: 7 0: 3
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Pascal Arimont, Franc Bogovič, Victor Boștinaru, Mercedes Bresso, Steeve Briois, Andrea Cozzolino, Rosa D'Amato, Tamás Deutsch, Bill Etheridge, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Krzysztof Hetman, Ivan Jakovčić, Constanze Krehl, Sławomir Kłosowski, Andrew Lewer, Iskra Mihaylova, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Konstantinos Papadakis, Mirosław Piotrowski, Stanislav Polčák, Liliana Rodrigues, Fernando Ruas, Monika Smolková, Ruža Tomašić, Ramón Luis Valcárcel Siso, Matthijs van Miltenburg, Lambert van Nistelrooij, Derek Vaughan, Joachim Zeller
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Viorica Dăncilă, Ivana Maletić, Bronis Ropė, Davor Škrlec, Hannu Takkula, Damiano Zoffoli, Marco Zullo

22.10.2015

OPINIA KOMISJI PRAW KOBIEŃ I RÓWNOUPRAWNIENIA

dla Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

w sprawie sytuacji na Morzu Śródziemnym oraz potrzeby całościowego podejścia UE do problematyki migracji
(2015/2095(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Mary Honeyball

WSKAZÓWKI

Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia zwraca się do Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie migracji z dnia 12 października 2015 r., a zwłaszcza zawarte w nich zobowiązanie na rzecz praw człowieka w odniesieniu do kobiet i dziewcząt,
- A. mając na uwadze, że obecny kryzys jest przede wszystkim kryzysem humanitarnym, a reakcja UE musi być oparta na solidarności i sprawiedliwym podziale odpowiedzialności;
- B. mając na uwadze, że rozmieszczenie uchodźców we wszystkich państwach członkowskich wymaga skoordynowanego i obejmującego całą UE mechanizmu przesiedlania;
- C. mając na uwadze, że między państwami członkowskimi występują znaczne różnice w traktowaniu kobiet i dziewcząt ubiegających się o azyl, a w całościowym podejściu UE do problematyki azylu i imigracji należy koniecznie zapewnić stosowanie spójnych i uwzględniających problematykę płci procedur, wytycznych i usług wsparcia w procesie azylowym;
- D. mając na uwadze, że migrujące kobiety i dziewczęta, zarówno te posiadające dokumenty, jak i te nieposiadające dokumentów, oraz kobiety ubiegające się o azyl są szczególnie narażone na przemoc wszelkiego rodzaju, w tym przemoc seksualną, na wszystkich etapach ich podróży;
- E. mając na uwadze, że dzieci ubiegające się o azyl znacznie częściej podróżują z kobietami niż z mężczyznami oraz że muszą stawiać czoła wyjątkowym wyzwaniom, przez co

wymagają szczególnego traktowania podczas konfliktu, podróży do Europy oraz w trakcie przyjmowania ich przez państwa członkowskie;

- F. mając na uwadze, że kobiety ubiegające się o azyl mają szczególne – odmienne od mężczyzn – obawy i zmartwienia związane z ochroną, a propagowanie aspektu płci w procedurach azylowych umożliwia uwzględnianie tych różnic;
- G. mając na uwadze, że kobiety oraz osoby LGBTI poddawane są szczególnym formom prześladowań ze względu na płeć, co wciąż zbyt często nie jest uwzględniane w procedurach azylowych;
- H. mając na uwadze, że ofiary przemocy fizycznej, psychicznej i seksualnej wymagają szczególnej troski, a ich zatrzymanie może tylko nasilić traumę;
- I. mając na uwadze, że udzielanie pomocy musi także obejmować zapewnianie szczególnej opieki kobietom w ciąży oraz kobietom z poważnymi problemami zdrowotnymi; mając na uwadze, że w niektórych krajach migrantki nie zawsze są obejmowane opieką prenatalną, nawet gdy jest ona dostępna;
- J. mając na uwadze, że zorganizowane grupy przestępcze korzystają z obecnej niestabilnej sytuacji w basenie Morza Śródziemnego oraz w regionie Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej, a także trudnej sytuacji kobiet i dziewcząt poszukujących bezpieczeństwa, wykorzystując je w celach przemytu, przemocy seksualnej, handlu ludźmi, wyzysku w pracy, prostytucji i eksploatacji seksualnej;
- K. mając na uwadze, że proces integracji oraz prawa kobiet migrujących są osłabiane, kiedy ich status prawny jest uzależniony od małżonka;
 - 1. uważa, że konieczne są radykalne i długoterminowe zmiany w podejściu Europy do migracji; jest zdania, że długoterminowa i zrównoważona strategia musi obejmować wszystkie aspekty migracji i azylu, w tym politykę dyplomatyczną i zagraniczną, globalną gospodarkę kryminalną, zapewnianie pomocy humanitarnej oraz lepszą pomoc dla osób, które już znajdują się w Europie; uważa również, że kwestia równouprawnienia płci musi zostać włączona do wszystkich obszarów;
 - 2. apeluje do UE, by podjęła większą odpowiedzialność za zażegnanie nadzwyczajnej sytuacji humanitarnej, która ma także wpływ na migrujące kobiety i dziewczęta, poprzez całościowe podejście, w tym wiążący mechanizm relokacji uchodźców wśród państw członkowskich, zwracając szczególną uwagę na potrzeby kobiet w ciąży, kobiet niepełnosprawnych, ofiar przemocy, w tym ofiar okaleczania żeńskich narządów płciowych, samotnych matek oraz starszych kobiet i dziewcząt;
 - 3. wzywa państwa członkowskie do ustanowienia skutecznego skoordynowanego mechanizmu przyjmowania, rozpatrywania wniosków, relokacji i przesiedlania napływających uchodźców z uwzględnieniem kwestii dotyczących równości płci; wzywa agencje UE i państwa członkowskie do zapewnienia pracownikom sektora publicznego i organizacji społeczeństwa obywatelskiego szkoleń na temat opartego na problematyce płci podejścia do pracy z przybywającymi uchodźcami;
 - 4. podkreśla, że skoordynowana reakcja UE na kryzys uchodźczy musi obejmować specjalne

środki mające na celu wspieranie dzieci znajdujących się w trudnej sytuacji i zaspokajanie ich potrzeb, w szczególności w przypadku młodych dziewcząt, a zwłaszcza ich prawa do kształcenia;

5. podkreśla i przyznaje, że niezależnie od statusu prawnego należy opracować całościowe podejście do migracji z punktu widzenia równości płci; uważa, że podejmując decyzje o zatrzymaniu, należy wziąć pod uwagę, czy kobiety doświadczyły traumatycznych przeżyć lub form przemocy uwarunkowanej płcią, w tym okaleczania żeńskich narządów płciowych, oraz że potrzeby kobiet w ciąży są lepiej zaspokajane w przystosowanych do tego placówkach, w których zagwarantowana jest prywatność poszczególnych osób i które dysponują wykwalifikowanym personelem, uprzednio przeszkolonym w zakresie zarządzania takimi sytuacjami; podkreśla, że dziewczęta i chłopcy nie powinni być nigdy zatrzymywani ze względu na ich status migrantów;
6. apeluje do państw członkowskich o dopilnowanie, by procedury azylowe (w tym na granicach) były zgodne z wytycznymi UNHCR w zakresie prześladowań ze względu na płeć w kontekście Konwencji dotyczącej statusu uchodźców z 1951 r., wzywając do interpretacji jej zapisów z uwzględnieniem problematyki płci oraz do określenia podstaw wniosków o przyznanie statusu uchodźcy lub udzielenie azylu;
7. apeluje, aby personel UNHCR oraz państw członkowskich zarządzający kryzysem humanitarnym posiadał odpowiednie przeszkolenie w zakresie udzielania wsparcia psychologicznego migrującym kobietom i dziewczętom, które podczas podróży padły ofiarami przemocy psychicznej lub fizycznej;
8. wyraża głębokie ubolewanie w związku z obecną skalą zjawiska przemytu ludzi, która zaostrza bieżący kryzys i zmusza osoby znajdujące się w trudnej sytuacji, w tym kobiety, dziewczęta i dzieci, do podróżowania w niehumanitarnych i zagrażających życiu warunkach; zauważa, że w praktyce różnica między przemytem ludzi a handlem nimi może się zacierać, gdy ludzie padają ofiarami przemocy i wyzysku; w związku z tym apeluje do państw członkowskich o wzmocnienie współpracy policyjnej i sądowej w walce z organizacjami przestępczymi stojącymi za przemytem ludzi i handlem nimi;
9. sprzeciwia się zatrzymywaniu kobiet ciężarnych, dzieci i matek karmiących piersią; wzywa do całkowitego zaprzestania zatrzymywania dzieci na terenie UE oraz do umożliwienia rodzicom przebywania wraz z dziećmi w odpowiednich, dostosowanych do ich potrzeb placówkach w oczekiwaniu na decyzję w sprawie udzielenia azylu; podkreśla potrzebę dopilnowania, by prawa człowieka nie były łamane;
10. zachęca państwa członkowskie do sporadycznego, a nie systematycznego stosowania zatrzymań, do wykorzystywania solidnych procesów monitorowania oraz do zapewnienia dostępu organizacjom pozarządowym i innym właściwym organom umożliwiającego im przeprowadzanie wizyt w ośrodkach zatrzymań i kontrolę warunków przyjmowania oraz minimalnych standardów w tych placówkach, w tym standardów w zakresie praw kobiet;
11. podkreśla konieczność takiego ukształtowania ośrodków przyjmowania w państwach członkowskich, aby były one przyjazne rodzinie i uwzględniały szczególne potrzeby matek z dziećmi, kobiet karmiących i ciężarnych;
12. podkreśla, że należy podjąć działania w celu ułatwienia ochrony migrantek i kobiet

ubiegających się o azyl między innymi przez zapewnianie oddzielnego schronienia i obiektów sanitarnych dla niespokrewnionych kobiet i mężczyzn;

13. podkreśla, że procedury, wytyczne i usługi wsparcia uwzględniające problematykę płci powinny być włączone do procesów dotyczących azylu i uchodźców, obejmujących oddzielne przeprowadzanie wywiadów z uchodźcami i osobami ubiegającymi się o azyl płci męskiej i żeńskiej, możliwość wyboru osoby tej samej płci przeprowadzającej wywiad oraz skierowania do poradni psychospołecznej i pourazowej;
14. podkreśla potrzebę zapewnienia kobietom-uchodźcom i migrantkom stałego dostępu do prawników płci żeńskiej, aby mogły wyrażać swoje troski w atmosferze bezpieczeństwa i poufności; uważa, że powinno to dotyczyć między innymi problemów zdrowotnych, problemów reprodukcyjnych, problemów związanych z macierzyństwem, molestowania seksualnego i przemocy oraz wszelkich innych kwestii lub informacji;
15. podkreśla, że wszystkie unijne strategie polityczne i środki w zakresie migracji i azylu powinny uwzględniać kwestie płci i pochodzenia na etapie ich opracowywania, wdrażania i oceny;
16. podkreśla znaczenie stworzenia bezpiecznych i legalnych dróg wjazdu do UE; uważa, że dzięki temu migrantki, kobiety-uchodźcy i kobiety ubiegające się o azyl nie będą musiały zwracać się do sieci przestępczych i będą miały pełny dostęp do swoich zasadniczych praw podstawowych;
17. podkreśla, że konieczne jest zintensyfikowanie i utrzymanie operacji poszukiwawczo-ratunkowych, aby zminimalizować liczbę ofiar śmiertelnych na morzu;
18. wzywa do wzmocnienia prawa do łączenia rodzin w całej UE oraz do jego skuteczniejszego wdrażania dzięki szybszym i mniej kosztownym procedurom;
19. wzywa państwa członkowskie do wdrożenia specjalnych środków ułatwiających uczestnictwo w rynku pracy kobietom-uchodźcom i migrantkom, takich jak szkolenie, samozatrudnienie, kursy językowe, uczenie się przez całe życie i wolontariat; uważa, że należy uznawać i doceniać kształcenie, umiejętności i szkolenie kobiet ubiegających się o azyl, migrantek i kobiet-uchodźców oraz ustanowić przejrzyste procedury uznawania kwalifikacji uzyskanych za granicą;
20. podkreśla w szczególności znaczenie zapewnienia dostępu do kształcenia dziewczętom-migrantkom, zwłaszcza tym pozostającym bez opieki;
21. uważa, że niezależność ekonomiczna ma kluczowe znaczenie dla równości i integracji; wzywa zatem państwa członkowskie do ułatwienia migrantkom dostępu do zatrudnienia;
22. przypomina, że art. 12 Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet zobowiązuje państwa będące stronami tej konwencji do zapewnienia kobietom dostępu do właściwych usług w zakresie opieki zdrowotnej, która powinna obejmować między innymi opiekę pre- i postnatalną oraz środki higieniczne niezbędne w czasie menstruacji;
23. apeluje, aby kobietom, zwłaszcza kobietom w ciąży, pozbawionym dokumentów

dziewczętom, a także dzieciom bez opieki zapewniać odpowiednie priorytetowe przyjęcie i natychmiastową identyfikację, tak aby władze mogły monitorować ich dalsze losy;

24. podkreśla, że państwa przyjmujące powinny zagwarantować pełny dostęp do prawa do bezpłatnej edukacji publicznej o wysokiej jakości, opieki zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz związanych z nim praw, a także do zatrudnienia i mieszkań, które spełniają potrzeby i odpowiadają możliwościom kobiet i dziewcząt będących uchodźcami;
25. z zadowoleniem przyjmuje dodatkowe postanowienia wprowadzone do przekształconej dyrektywy w sprawie warunków przyjmowania¹, a zwłaszcza uwzględnienie w dyrektywie, jako odrębnych kategorii osób wymagających szczególnego traktowania, ofiar handlu ludźmi i ofiar okaleczania żeńskich narządów płciowych; wyraża głębokie zaniepokojenie, że jedynie 12 państw członkowskich wprowadziło status osób wymagających szczególnego traktowania w odniesieniu do ofiar handlu ludźmi; apeluje do pozostałych państw członkowskich o wdrożenie przepisów przekształconej dyrektywy, a do Komisji o zachęcanie tych państw członkowskich do podjęcia odnośnych środków;
26. uważa, że ofiarom małżeństw dzieci, a także ofiarom małżeństw przedwczesnych lub przymusowych oraz osobom zagrożonym tymi zjawiskami, także w krajach przyjmujących, należy przyznawać status osób wymagających szczególnego traktowania;
27. wzywa do zwrócenia szczególnej uwagi na potrzeby matek będących migrantkami lub uchodźcami, które podróżują z dziećmi – własnymi bądź osieroconymi – poprzez zapewnienie bezpiecznego dostępu do żywności, wody, schronienia, miejsc do przewijania dzieci, odpowiednich leków i urządzeń sanitarnych oraz zaspokojenie innych potrzeb na wszystkich etapach podróży, a także po przybyciu do miejsca docelowego; apeluje do państw członkowskich o przyznanie niezależnego statusu prawnego kobietom ubiegającym się o azyl i migrantkom, które dostały się na terytorium UE w celu dołączenia do rodziny, aby przeciwdziałać wykorzystywaniu, ograniczyć podatność na zagrożenia i osiągnąć większą równość;
28. wzywa państwa członkowskie do pełnego wdrożenia dyrektywy 2011/36/UE w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar, a także dyrektywy 2012/29/UE ustanawiającej normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw;
29. apeluje, aby państwa członkowskie zapewniły międzynarodową ochronę kobietom będącym ofiarami prześladowań oraz aby przestrzegały wytycznych Komisji w zakresie stosowania dyrektywy 2003/86/WE w sprawie prawa do łączenia rodzin;
30. ubolewa, że Europejski program w zakresie migracji opracowany przez Komisję nie ma na celu złagodzenia ograniczeń dotyczących łączenia rodzin; zwraca uwagę na znaczenie umożliwienia osobom już przebywającym w UE łączenia się z członkami ich rodziny, w tym z dziećmi pozostawionymi bez opieki;

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/33/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia norm dotyczących przyjmowania wnioskodawców ubiegających się o ochronę międzynarodową (Dz.U. L 180 z 29.6.2013, s. 96).

31. podkreśla, że pomimo fluktuacji przepływów migracyjnych i uchodźców, która może wywierać presję na ośrodki przyjmowania, potrzeby osób wymagających szczególnego traktowania, w tym kobiet i dziewcząt, a zwłaszcza dziewcząt pozostających bez opieki, muszą być zawsze traktowane priorytetowo; wyraża zaniepokojenie w związku ze sposobem wdrażania w praktyce wspólnego europejskiego systemu azylowego;
32. zwraca szczególną uwagę na grupy w obrębie przepływów migracyjnych, które już znajdują się w niezwykle trudnej sytuacji, podkreślając takie czynniki jak wiek, płeć, niepełnosprawność, tożsamość płciowa i wyznanie; wyraża zaniepokojenie w związku z faktem, że szczególne potrzeby osób związane z ochroną nie są zaspokajane;
33. stanowczo potępia stosowanie przemocy seksualnej wobec kobiet jako narzędzia walki; uważa, że szczególną uwagę należy zwrócić na migrujące kobiety i dziewczęta, które doświadczyły przemocy w czasie konfliktów, poprzez zapewnienie dostępu do pomocy medycznej i psychologicznej;
34. zaleca, aby wszelkie uprawnione i odnośne organizacje, takie jak UNHCR, FRONTEX, Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO) oraz Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji (IOM), a także organizacje pozarządowe i państwa członkowskie, zapewniły możliwie najwyższe standardy rekrutacji kobiecego personelu we wszystkich ośrodkach oraz by szkolenie uwzględniające aspekt płci było obowiązkowe dla całego personelu w celu włączenia aspektu płci do wszystkich działań i programów, które skupiają się na przepływie uchodźców lub procedurach azylowych;
35. apeluje do wszystkich państw członkowskich o podpisanie i ratyfikowanie Konwencji Rady Europy w sprawie zapobiegania i zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (konwencja stambulska) w celu zapewnienia ochrony przed przemocą migrującym kobietom i dziewczętom oraz o stosowanie art. 59 tej konwencji, który jasno stanowi, że strony stosują konieczne środki, aby umożliwić zawieszenie procedury wydalenia z kraju lub wydanie niezależnego pozwolenia na pobyt w przypadku rozwiązania małżeństwa migrantkom, których status rezydenta jest zależny od małżonka;
36. wzywa do zacieśnienia współpracy z państwami, z których pochodzą migranci, a także z działającymi w nich organizacjami pozarządowymi w celu poprawy statusu kobiet, które są głównymi ofiarami konfliktów;
37. zwraca uwagę na komunikat Komisji z dnia 13 maja 2015 r. pt. „Europejski program w zakresie migracji”¹; zauważa, że Komisja zamierza zaostrzyć przepisy dotyczące bezpiecznego kraju pochodzenia w dyrektywie w sprawie procedur azylowych; zdecydowanie uważa, że wszelkie decyzje dotyczące harmonizacji przepisów dotyczących bezpiecznego kraju pochodzenia, z uwzględnieniem możliwości ustanowienia wspólnego unijnego wykazu bezpiecznych krajów pochodzenia, muszą uwzględniać problematykę płci; zauważa jednak, że żaden kraj pochodzenia ani państwo trzecie nie mogą zostać uznane za rzeczywiście bezpieczne, gdy we wszystkich tych krajach stosowana jest przemoc ze względu na płeć; uważa, że wnioski oparte na obawie przed przemocą ze względu na płeć lub dyskryminacją nigdy nie powinny podlegać przyspieszonym procedurom przyznawania azylu;

¹ COM(2015)0240

38. uznaje, że organizacje kobiet i kobiety-uchodźcy muszą uczestniczyć w podejmowaniu decyzji dotyczących ich traktowania, w tym priorytetów w zakresie rozdzielania pomocy, oraz w inicjatywach na rzecz budowania pokoju w krajach pochodzenia;
39. podkreśla, że podczas spotkań i wywiadów z osobami ubiegającymi się o azyl konieczne jest zapewnienie opieki nad dziećmi, aby sprawiedliwie zagwarantować możliwość złożenia wniosku azylowego; zauważa, że brak opieki nad dziećmi osób ubiegających się o azyl i uchodźców stanowi główną przeszkodę w usprawnianiu świadczenia usług oraz że ma to niewspółmierny wpływ na kobiety, ponieważ w przeważającym stopniu to na nich spoczywa odpowiedzialność za opiekę nad dziećmi; podkreśla, że podstawowe usługi muszą uwzględniać potrzeby rodzin w zakresie opieki nad dziećmi;
40. uważa, że migrantki nieposiadające dokumentów oraz osoby pozostające na ich utrzymaniu są szczególnie narażone na to, że staną się ofiarami przemocy, wykorzystywania i dyskryminacji krzyżowej ze względu na rasę i płeć; zauważa, że status prawny migrantek nieposiadających dokumentów może ograniczać ich dostęp do odpowiednich usług, takich jak schroniska dla kobiet;
41. wyraża głębokie zaniepokojenie rozpowszechnionymi negatywnymi stereotypami dotyczącymi migrantek, kobiet-uchodźców i kobiet ubiegających się o azyl; apeluje do państw członkowskich o podwojenie wysiłków w celu ochrony wszystkich migrantów, uchodźców i osób ubiegających się o azyl przed prawnym ekstremizmem i przemocą.

**WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

Data przyjęcia	15.10.2015
Wynik głosowania końcowego	+: 20 -: 5 0: 6
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Daniela Aiuto, Maria Arena, Catherine Bearder, Malin Björk, Vilija Blinkevičiūtė, Anna Maria Corazza Bildt, Viorica Dăncilă, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Mary Honeyball, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Elisabeth Köstinger, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Vicky Maeijer, Barbara Matera, Angelika Mlinar, Maria Noichl, Marijana Petir, Jordi Sebastià, Michaela Šojdrová, Ernest Urtasun, Ángela Vallina, Jadwiga Wiśniewska, Jana Žitňanská
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Izaskun Bilbao Barandica, Stefan Eck, Arne Gericke, Constance Le Grip, Evelyn Regner, Monika Vana
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Jane Collins

26.10.2015

OPINIA KOMISJI PETYCJI

dla Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

w sprawie sytuacji na Morzu Śródziemnym oraz potrzeby całościowego podejścia UE do problematyki migracji
(2015/2095(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: **Marlene Mizzi**

WSKAZÓWKI

Komisja Petycji zwraca się do Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do podjęcia środków służących zażegnaniu bezprecedensowego kryzysu w basenie Morza Śródziemnego oraz do usprawnienia zarządzania wszystkimi aspektami migracji poprzez wzmocnienie polityki migracyjnej i przyjęcie strategicznego Europejskiego programu w zakresie migracji; w związku z tym zwraca również uwagę na silne protesty społeczne spowodowane wadami strategii politycznych w zakresie migracji; jest zdania, że Europejski program w zakresie migracji – wsparty odpowiednimi zasobami oraz w pełni i natychmiastowo wdrożony – stanowiłby istotny pierwszy krok w kierunku ratowania życia, usprawnienia dostępu do ochrony międzynarodowej, sprawiedliwego podziału odpowiedzialności i solidarności, a także wyeliminowania wypaczeń w obecnie obowiązującym systemie; apeluje do Komisji o aktywne zaangażowanie Parlamentu oraz uwzględnienie jego zaleceń, a także o konsultacje z wszystkimi zainteresowanymi stronami w procesie podejmowania decyzji przy opracowywaniu jej przyszłych strategii politycznych w zakresie migracji, w tym z międzynarodowymi organami, takimi jak UNHCR, a także organizacjami działającymi na rzecz migrantów i uchodźców;
2. zaznacza, że liczne petycje składane przez obywateli UE dotyczą wielu kwestii związanych z kryzysem w basenie Morza Śródziemnego, a także tragicznych wypadków śmiertelnych na morzu; zwraca się do Unii Europejskiej o podjęcie natychmiastowych i zdecydowanych działań w celu poprawy sytuacji i wyeliminowania wszelkich nielegalnych praktyk naruszających prawa człowieka oraz praworządność; podkreśla, że

ogólne obawy składających petycje dotyczą: wad we wdrażaniu europejskiego dorobku prawnego w zakresie azylu i migracji oraz nieskuteczności obowiązującego rozporządzenia Dublin III; braku kompleksowej polityki UE w zakresie migracji oraz niestosowania zasady solidarności, wywołujących nieproporcjonalne obciążenia wśród przyjmujących państw członkowskich; naruszania praw podstawowych, które prowadzi do „zawracania” migrantów na morzu, odmowy przekraczania granic oraz nielegalnych natychmiastowych deportacji; konieczności zwiększenia starań na szczeblu unijnym na rzecz walki z ksenofobią i nietolerancją, a także na rzecz ochrony praw migrantów, osób ubiegających się o azyl i uchodźców i wsparcia ich integracji w UE;

3. podkreśla, że mając na uwadze skalę ostatnich tragedii oraz alarmujący wzrost przypadków nielegalnego przekraczania granic i liczby ofiar na morzu (według danych ONZ ponad 100 000 osób przekroczyło granicę w pierwszych sześciu miesiącach 2015 r.), UE i państwa członkowskie nie mogą dłużej pełnić roli biernych obserwatorów, lecz muszą zaangażować się w debatę i objąć w niej polityczne przywództwo, a także podjąć konkretne działania i przedsięwziąć określone środki, by w pełni poprzeć program Komisji w zakresie migracji;
4. apeluje o wzajemne uznawanie decyzji azylowych między państwami członkowskimi nie tylko w wypadkach podjęcia negatywnej decyzji, lecz także wówczas, gdy dojdzie do udzielenia azylu, aby zapewnić właściwe wdrożenie postanowień art. 78 ust. 2 lit. a) TFUE nawołującego do ustanowienia jednolitego statusu azylu obowiązującego w całej Unii;
5. podkreśla, że w świetle zaistniałych okoliczności należy regularnie monitorować i oceniać działania podejmowane przez UE, w tym przez jej wszystkie organy i agencje, a w razie konieczności, dostosowywać lub wzmacniać te działania w celu zapewnienia pełnego wdrożenia przez państwa członkowskie wspólnego europejskiego systemu azylowego, usprawnienia zarządzania nim oraz dążenia do bardziej praktycznej i namacalnej formy solidarności, a także sprawiedliwego podziału odpowiedzialności i poszanowania praw podstawowych;
6. apeluje do UE o dalsze wzmacnianie operacji „Tryton” na poziomie operacji „Mare Nostrum”; wzywa Komisję do zapewnienia stałego wsparcia finansowego i przejrzystego monitorowania agencji Frontex oraz jej wydatków operacyjnych i działań;
7. podkreśla, że należy usprawnić monitorowanie, gromadzenie i analizowanie informacji na temat przepływów migracyjnych i schematów przekraczania granicy na morzu między UE a państwami Afryki, a także koordynować te działania w ramach scentralizowanego unijnego mechanizmu zarządzania danymi dotyczącymi migracji, który zapewniłby regularne sprawozdania oceniające i wzmocniłby spójność, planowanie i zarządzanie kryzysem, dzięki czemu pomógłby uruchomić systemy wczesnego ostrzegania na poziomie UE, aby można było natychmiast reagować na przyszłe kryzysy migracyjne;
8. apeluje do UE i państw członkowskich o natychmiastowe przyjęcie kompleksowej unijnej polityki w zakresie migracji i azylu, bazującej na poszanowaniu praw człowieka i godności ludzkiej, międzynarodowych standardach i wartościach, na których opiera się UE, a także na prawach zawartych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej; podkreśla potrzebę rzeczowego wdrożenia art. 80 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, który określa, że polityka unijna podlega zasadzie solidarności

i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności między państwami członkowskimi, w tym również na płaszczyźnie finansowej; podkreśla fakt, że należy zapewnić pełną zgodność europejskich i krajowych strategii politycznych w zakresie migracji z Konwencją dotyczącą statusu uchodźców z 1951 r. i jej dodatkowym protokołem oraz że strategie te muszą przestrzegać zasady non-refoulement;

9. ostrzega przed szerzącą się tendencją do kontynuowania nielegalnych natychmiastowych deportacji, takich jak te w pobliżu ogrodzeń na granicy między Marokiem a hiszpańskimi enklawami Ceuta i Melilla, oraz oficjalnie odrzuca takie praktyki jako niezgodne z prawami człowieka i praworządnością; zwraca także uwagę na przypadki wymuszonych deportacji do krajów spoza UE niebędących krajami pochodzenia, których imigranci jako osoby bez dokumentów nie mogą opuścić;
10. wyraża zaniepokojenie w związku z faktem, że znaczna liczba dzieci, w tym małoletnich bez opieki, które wymagają szczególnego traktowania, podróżuje przez Morze Śródziemne; apeluje do UE i państw członkowskich o przestrzeganie zasady nadrzędnego dobra dziecka, w tym o zapewnienie właściwego traktowania i dostępu do przyjaznych dla dzieci procedur azylowych, o unikanie transferów małoletnich bez opieki, chyba że te leżą w ich najlepszym interesie, a także o uwzględnienie możliwości łączenia rodzin i bezpieczeństwa dziecka;
11. zwraca uwagę na istotne środki zawarte w programie Komisji, a zwłaszcza na środki mające na celu ratowanie życia ludzkiego, pilne rozwiązanie problemu, walkę z sieciami przemytników oraz przeciwdziałanie głównym przyczynom migracji; podkreśla jednak, że program Komisji nie powstrzyma jednocześnie obecnych przepływów migracyjnych oraz że w związku z tym niezbędne jest natychmiastowe uruchomienie trwałego unijnego mechanizmu relokacji dostatecznej liczby osób potrzebujących międzynarodowej ochrony, który będzie wiążący dla wszystkich państw członkowskich; jest zdania, że należy niezwłocznie i automatycznie uruchomić wiążący mechanizm relokacji oparty o sprawiedliwe, jasne, obiektywne, wymierne i identyfikowalne kryteria dla państw członkowskich, przy jednoczesnym, możliwie jak najszerszym uwzględnieniu preferencji uchodźców;
12. z zadowoleniem przyjmuje wniosek ustawodawczy Komisji w sprawie stałego kryzysowego mechanizmu relokacji opartego na art. 78 ust. 2 TFUE oraz fakt, że na wrześnieowym posiedzeniu Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych ministrom państw członkowskich udało się osiągnąć porozumienie w sprawie nadzwyczajnej relokacji z Włoch i Grecji 40 000 osób wyraźnie potrzebujących międzynarodowej ochrony, a także w sprawie dodatkowej relokacji 120 000 osób; wzywa Komisję i państwa członkowskie do rozpatrzenia przepisów ustanowionych w dyrektywie Rady 2001/55/WE dotyczących przyznawania tymczasowej ochrony w przypadku masowego napływu wysiedleńców, a zwłaszcza motywu 20 tej dyrektywy; przypomina jednak, że z uwagi na fakt, iż dyrektywa ta nigdy nie znalazła odzwierciedlenia w rzeczywistości Komisja powinna dokonać przeglądu jej przepisów w celu lepszego wdrożenia unijnego mechanizmu solidarności, a także wprowadzenia narzędzia służącego natychmiastowej, bezpiecznej i zgodnej z prawem reakcji na nagłe kryzysy uchodźcze; apeluje także w związku z tym o określenie jasnej definicji „masowego napływu” uchodźców;

13. podkreśla fakt, że jedna z głównych dysproporcji unijnej polityki w zakresie migracji dotyczy państw położonych przy zewnętrznych granicach morskich i lądowych UE, które są narażone na zwiększony napływ ludzi potrzebujących międzynarodowej ochrony, oraz innych państw położonych w obrębie UE, takich jak Niemcy i Szwecja, do których w 2014 r. wpłynęło 43% wszystkich wniosków o azyl w UE; apeluje w związku z tym do państw członkowskich i Komisji o przeprowadzenie znaczącego przeglądu rozporządzenia Dublin III, aby zniwelować nagłą i nieproporcjonalną presję migracyjną w rosnącej liczbie państw członkowskich, a zwłaszcza w państwach położonych przy granicach zewnętrznych UE, które są codziennie bezpośrednio narażone na przepływy migracyjne, nie destabilizując jednocześnie bezpieczeństwa zewnętrznych granic Unii;
14. jest zdania, że regularna migracja nie stanowi obciążenia społeczno-gospodarczego, a raczej szansę, która może mieć pozytywny wpływ na społeczeństwo, oraz że rozwój legalnych sposobów migracji do UE mógłby pomóc w walce z przestępczymi sieciami przemytniczymi, a także ograniczyć liczbę osób, które giną na morzu; w związku z tym podkreśla fakt, że osoby potrzebujące międzynarodowej ochrony powinny mieć bezpieczny i pełnoprawny dostęp do UE; podkreśla potrzebę obowiązkowego programu przesiedleń oferującego przesiedlenia znacznej liczbie uchodźców; wzywa UE oraz państwa członkowskie do wykorzystania możliwości, jakie oferuje obowiązujące ustawodawstwo, a także do opracowywania w UE innych narzędzi, uporządkowanych mechanizmów oraz przejrzystych i dostępnych procedur, takich jak wizy humanitarne w ambasadach UE i urzędach konsularnych w krajach pochodzenia lub krajach tranzytu;
15. apeluje do UE, państw członkowskich oraz krajów kandydujących o stworzenie międzynarodowych ram dialogu i przeprowadzenie wszechstronnej debaty na temat migracji z państwami trzecimi będącymi krajami pochodzenia i tranzytu, aby zapewnić większą solidarność i współpracę z UE oraz wyeliminować główne przyczyny migracji; w tym kontekście wyraża zadowolenie w związku z planowanym na listopad 2015 r. szczytem w Valletcie, w ścisłej współpracy z afrykańskimi partnerami, mającym posłużyć za podstawę przyjęcia przyszłych umów ramowych, których celem będzie wyeliminowanie podstawowych przyczyn migracji; apeluje do Komisji i państw członkowskich o dalsze wspieranie rozwiązywania konfliktów w krajach pochodzenia, wzmocnienie potencjału krajów tranzytu oraz dopilnowanie, by fundusze były przeznaczane na właściwe projekty, co pozwoli wyeliminować wykorzystywanie ludzi i zasobów naturalnych i doprowadzi do poprawy stanu zdrowia, edukacji, przemysłu i infrastruktury z myślą o tworzeniu miejsc pracy i zwiększeniu perspektyw godnej przyszłości w krajach pochodzenia migrantów;
16. apeluje do Komisji i państw członkowskich o dopilnowanie, by podczas wdrażania dyrektywy o powrotach przestrzegane były procedury, standardy i podstawowe prawa człowieka, co pozwoli Europie zapewnić ludzkie i godne traktowanie osób powracających, zgodnie z zasadą non-refoulement; wzywa UE i państwa członkowskie do zwrócenia szczególnej uwagi na wnioski o udzielenie azylu w związku z możliwym przesładowaniem politycznym, aby zapobiegać przypadkom powrotów potencjalnie wiążącym się z łamaniem praw człowieka w kraju pochodzenia lub państwie trzecim;
17. apeluje do UE o dalsze wzmocnianie zawartych już porozumień ramowych, takich jak europejska polityka sąsiedztwa, proces chartumski oraz proces z Rabatu; podkreśla potrzebę zwrócenia szczególnej uwagi na przedłużający się kryzys uchodźczy, który w

przypadku braku działań, może prowadzić do dalszych, wzmożonych, nielegalnych i stwarzających zagrożenie dla życia przepływów migracyjnych w regionie Morza Śródziemnego;

18. ubolewa, że w niektórych państwach członkowskich dochodzi do wielu nadużyć i nieprawidłowości administracyjnych, często z udziałem zorganizowanych grup przestępczych, w trakcie zarządzania niektórymi ośrodkami przyjmowania osób ubiegających się o azyl, co prowadzi zarówno do niewłaściwego wykorzystywania środków UE, jak i dalszego pogarszania się warunków życia i ochrony praw człowieka migrantów;
19. apeluje, by UE i wszystkie państwa członkowskie wstrzymały budowy murów, zburzyły te istniejące i zaniechały wszelkiej współpracy pozwalającej na budowę w państwach trzecich takich murów mających na celu uniemożliwienie migrantom dotarcia do UE lub do innych miejsc;
20. wzywa państwa członkowskie do utworzenia krajowych programów wspierania integracji, przeznaczenia odpowiednich zasobów i udzielenia wsparcia, a także poprawy stosowania wspólnych podstawowych zasad dotyczących polityki integracji imigrantów w UE; apeluje do Komisji o zwiększenie roli sieci krajowych punktów kontaktowych ds. integracji oraz europejskiego forum integracji jako platform dialogu, aby zapewnić szerszą integrację społeczną i wymianę obiecujących praktyk między państwami członkowskimi;
21. apeluje do UE i państw członkowskich o wdrożenie skutecznych, opartych na edukacji i prewencji, środków zwalczania rosnącej ksenofobii i zwiększającej się liczby przestępstw z nienawiści oraz o karanie wszelkich form przemocy i dyskryminacji, w tym mowy nienawiści.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

Data przyjęcia	15.10.2015
Wynik głosowania końcowego	+: 23 -: 0 0: 3
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Marina Albiol Guzmán, Margrete Auken, Beatriz Becerra Basterrechea, Soledad Cabezón Ruiz, Pál Csáky, Eleonora Evi, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Svetoslav Hristov Malinov, Notis Marias, Edouard Martin, Marlene Mizzi, Julia Pitera, Gabriele Preuß, Sofia Sakorafa, Yana Toom, Bodil Valero, Jarosław Wałęsa, Cecilia Wikström
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Jérôme Lavrilleux, Michèle Rivasi, Ángela Vallina, Axel Voss
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Emilian Pavel, Vladimir Urutchev, Julie Ward

**WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO
W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ**

Data przyjęcia	16.3.2016
Wynik głosowania końcowego	+: 44 -: 11 0: 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Jan Philipp Albrecht, Gerard Batten, Heinz K. Becker, Michał Boni, Caterina Chinnici, Ignazio Corrao, Rachida Dati, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Frank Engel, Cornelia Ernst, Tanja Fajon, Laura Ferrara, Lorenzo Fontana, Mariya Gabriel, Ana Gomes, Nathalie Griesbeck, Jussi Halla-aho, Monika Hohlmeier, Sophia in 't Veld, Iliana Iotova, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Timothy Kirkhope, Barbara Kudrycka, Kshetu Kyenge, Marju Lauristin, Juan Fernando López Aguilar, Roberta Metsola, Louis Michel, Claude Moraes, Birgit Sippel, Branislav Škripek, Csaba Sógor, Helga Stevens, Bodil Valero, Udo Voigt, Beatrix von Storch, Josef Weidenholzer, Cecilia Wikström, Kristina Winberg, Tomáš Zdechovský
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Marina Albiol Guzmán, Kostas Chrysogonos, Carlos Coelho, Anna Maria Corazza Bildt, Gérard Deprez, Anna Hedh, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Miltiadis Kyrkos, Gilles Lebreton, Andrejs Mamikins, Petri Sarvamaa, Elly Schlein, Barbara Spinelli, Geoffrey Van Orden, Axel Voss
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Margrete Auken

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO

44	+
ALDE	Gérard Deprez, Nathalie Griesbeck, Louis Michel, Cecilia Wikström, Sophia in 't Veld
EFDD	Ignazio Corrao, Laura Ferrara
GUE/NGL	Marina Albiol Guzmán, Kostas Chrysogonos, Cornelia Ernst, Barbara Spinelli
PPE	Heinz K. Becker, Michał Boni, Carlos Coelho, Anna Maria Corazza Bildt, Rachida Dati, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Frank Engel, Mariya Gabriel, Monika Hohlmeier, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Barbara Kudrycka, Roberta Metsola, Petri Sarvamaa, Csaba Sógor, Axel Voss
S&D	Caterina Chinnici, Tanja Fajon, Ana Gomes, Anna Hedh, Iliana Iotova, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Kshetu Kyenge, Miltiadis Kyrkos, Marju Lauristin, Juan Fernando López Aguilar, Andrejs Mamikins, Claude Moraes, Elly Schlein, Birgit Sippel, Josef Weidenholzer
Verts/ALE	Jan Philipp Albrecht, Margrete Auken, Bodil Valero

11	-
ECR	Jussi Halla-aho, Timothy Kirkhope, Geoffrey Van Orden, Beatrix von Storch, Branislav Škripek, Helga Stevens
EFDD	Gerard Batten, Kristina Winberg
EFDD	Lorenzo Fontana, Gilles Lebreton
NI	Udo Voigt

1	0
PPE	Tomáš Zdechovský

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymali się